

The background of the entire page is a photograph of two people paragliding. They are silhouetted against a bright blue sky filled with white, fluffy clouds. The paragliders are positioned in the upper half of the frame, with their large, curved canopies spread out. The overall color palette is dominated by various shades of blue and teal.

Bigbank AS
Konsolideeritud
majandusaasta aruanne 2017

Bigbank AS

2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Ärinimi	Bigbank AS
Register	Eesti Vabariigi Äriregister
Äriregistri kood	10183757
Kande kuupäev	30. jaanuar 1997
LEI kood	5493007SWCCN9S3J2748
Aadress	Riia 2, 51004 Tartu, Eesti
Telefon	737 7570
Elektronpost	bigbank@bigbank.ee
Koduleht	www.bigbank.ee
Aruande periood	1. jaanuar 2017 – 31. detsember 2017
Juhatuse esimees	Sven Raba
Põhitegevusala	Tarbimislaenude andmine ja hoiuste kaasamine
Auditor	Ernst & Young Baltic AS

Bigbank AS-i konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne koosneb juhatuse esimehe pöördumisest, tegevusaruandest, sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruandest, hea ühingujuhtimise tava aruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne ja kasumi jaotamise ettepanek. Majandusaasta aruanne koosneb 127 leheküljest.

Aruandevaluutaks on euro ning andmed on esitatud tuhandetes eurodes.

Majandusaasta aruandega saab tutvuda Bigbank AS-i kodulehel www.bigbank.ee. Ingliskeelse versiooni leiab www.bigbank.eu.

Sisukord

Bigbank kontserni lühitutvustus.....	6	Lisa 6.	Nõuded klientidele.....	99
Juhatuse esimehe pöördumine.....	10	Lisa 7.	Laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused.....	102
Tegevusaruanne.....	12	Lisa 8.	Muud nõuded.....	103
Majanduskeskkond.....	12	Lisa 9.	Ettemakstud kulud ja maksud.....	103
2017. aasta ülevaade.....	16	Lisa 10.	Materiaalne põhivara.....	104
2018. aasta perspektiivid.....	17	Lisa 11.	Kinnisvarainvesteeringud.....	105
Peamised majandusnäitajad ja suhtarvud.....	19	Lisa 12.	Immateriaalne põhivara.....	106
Bigbank kontserni kirjeldus.....	20	Lisa 13.	Võlgnevused klientidele.....	106
Aksionärid.....	20	Lisa 14.	Võlakirjad.....	107
Töötajad.....	21	Lisa 15.	Muud kohustised.....	107
Sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruanne.....	27	Lisa 16.	Ettemakstud tulud ja maksuvõlad.....	107
Kliendid.....	27	Lisa 17.	Omakapita.....	108
Bigbank kui vastutustundlik tööandja.....	30	Lisa 18.	Intrassitulu.....	109
Kogukond ja ühiskond.....	34	Lisa 19.	Intrassikulu.....	109
Vastutustundlik tegevus.....	34	Lisa 20.	Neto kasum/kahjum finantstehingutelt.....	109
Majandustegevus.....	35	Lisa 21.	Muud tegevustulud.....	109
Keskkond.....	35	Lisa 22.	Palgakulud.....	110
Sponsorlus ja heategevus.....	36	Lisa 23.	Mitmesugused tegevuskulud.....	110
Kuulumine organisatsioonidesse.....	37	Lisa 24.	Muud tegevuskulud.....	110
Hea ühingujuhtimise tava aruanne.....	39	Lisa 25.	Kasutusrent.....	111
Kontserni raamatupidamise aastaaruanne.....	48	Lisa 26.	Panditud varad.....	112
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne.....	48	Lisa 27.	Potentsiaalsed kohustised.....	112
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	49	Lisa 28.	Tulumaks.....	112
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	50	Lisa 29.	Seotud osapooled.....	113
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne.....	51	Lisa 30.	Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtus.....	114
Kontserni raamatupidamise aruande lisad.....	52	Lisa 31.	Puhaskasum aktsia kohta.....	116
Lisa 1. Üldine informatsioon ja aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	52	Lisa 32.	Aruandekuupäevajärgsed sündmused.....	116
Lisa 2. Olulised juhtkonnapoosid otsused ja hinnangud.....	70	Lisa 33.	Emaettevõtja põhjaruanded.....	117
Lisa 3. Riski- ja kapitalijuhtimine.....	71			
Lisa 4. Nõuded pankadele ja raha ekvivalendid.....	98	Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele.....		122
Lisa 5. Kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad.....	99	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....		123
		Kasumi jaotamise ettepanek.....		127

Bigbank kontserni lühitutvustus

VISIOON, MISSIOON JA VÄÄRTUSED

Bigbanki missioon on luua inimestele võimalusi parandada oma elu läbi sujuvate finantsteenuste.

Bigbanki visioon on olla enim soovitatud digitaalse finantsteenuse pakkuja oma tegevusriikides.

TEGEVUSRIIGID

EESTI

Tegevuse algus	1992
Laenuportfell, EUR tuhat	66 003
Laenulepingute arv, tuhandetes	33
Hoiuseportfell, EUR tuhat	240 466
Hoiuselepingute arv	11 376
Töötajate arv	212

LÄTI

Tegevuse algus	1996
Laenuportfell, EUR tuhat	96 958
Laenulepingute arv, tuhandetes	60
Hoiuseportfell, EUR tuhat	21 872
Hoiuselepingute arv	1 089
Töötajate arv	75

LEEDU

Tegevuse algus	2007
Laenuportfell, EUR tuhat	104 065
Laenulepingute arv, tuhandetes	27
Hoiuseportfell, EUR tuhat	-
Hoiuselepingute arv	-
Töötajate arv	75

SOOME

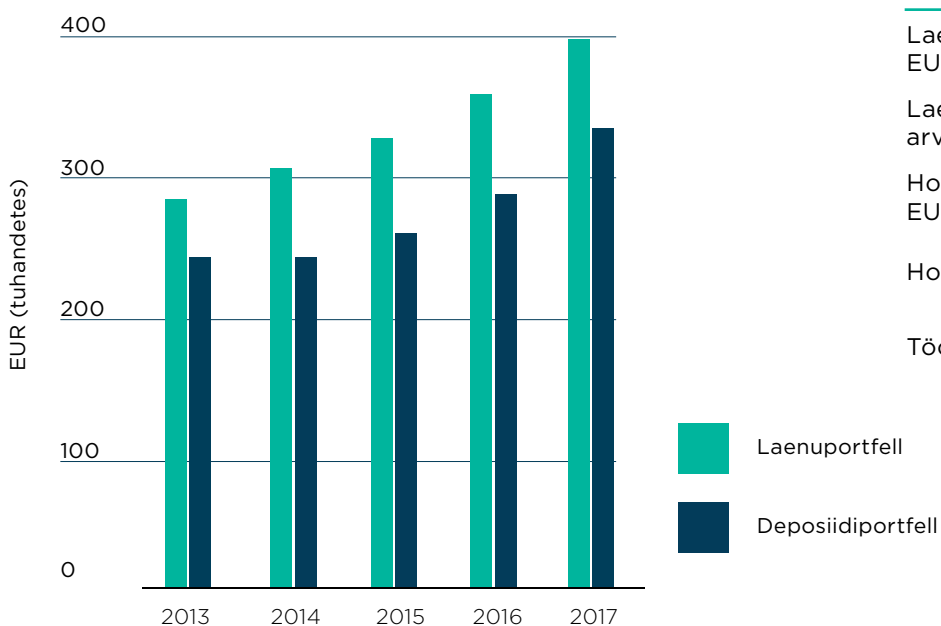
Tegevuse algus	2009
Laenuportfell, EUR tuhat	70 877
Laenulepingute arv, tuhandetes	11
Hoiuseportfell, EUR tuhat	22 268
Hoiuselepingute arv	544
Töötajate arv	18

ROOTSI

Tegevuse algus	2012
Laenuportfell, EUR tuhat	38 128
Laenulepingute arv, tuhandetes	8
Hoiuseportfell, EUR tuhat	50 213
Hoiuselepingute arv	1 274
Töötajate arv	12

HISPAANIA

Tegevuse algus	2011
Laenuportfell, EUR tuhat	20 107
Laenulepingute arv, tuhandetes	5
Hoiuseportfell, EUR tuhat	-
Hoiuselepingute arv	-
Töötajate arv	25

KOKKU

Laenuportfell, EUR tuhat	396 138
Laenulepingute arv, tuhandetes	144
Hoiuseportfell, EUR tuhat	334 819
Hoiuselepingute arv	14 283
Töötajate arv	417

Juhatuse esimehe pöördumine

2017 – BIGBANKI 25. AASTAPÄEVA AASTA

Mul on hea meel jagada oma mõtteid selle kohta, mille poolest oli aasta 2017, mil tähistasime Bigbanki tegevuse 25. aastapäeva, meie jaoks märkimisväärne. Esmalt aga soovin tänada kõiki sidusrühmi, kes meid sel teekonnal on usaldanud: kliente, töötajaid, äripartnereid ja investoreid. Samuti soovin tänada endist juhatuse esimeest Kaido Saart tema erakordse töö eest nii headel kui ka halbadel aegadel. Bigbank on teinud suure hüppe kvaliteedis ja loonud vajalikud tingimused jätkusuutlikuks kasvuks ja silmapaistvateks tulemusteks.

Uue, perioodiks 2017-2021 valitud äristrateegia rakendamise esimene aasta

Bigbanki visiooniks on olla enim soovitud digitaalse finantsteenuse pakkuja kõigis oma tegevusriikides. Selleks et saavutada oma strateegilisi eesmärke, keskendume rohkem kui kunagi varem oma krediiditeenuste kvaliteedi tõstmisele ja kliendirahulolu suurendamisele. Oleme suunanud oma teenused madalama krediidiriskiga klientidele, mistõttu oleme oluliselt langetanud oma laenutoodete intressimäärasid. Selle tulemusena on meil õnnestunud järkjärgult suurendada väljastatud laenude mahtu ja oluliselt parandada laenuportfelli kvaliteeti.

Uue strateegia rakendamise esimese aasta tulemused kinnitavad, et oleme õigel teel – laenuportfelli kasv ja selle kvaliteedi tõus on olnud märkimisväärsed. 2017. aasta lõpuks vähendasime 90 või enam päeva tähtaja ületanud laenude osakaalu koguportfelist 12,9%-lt 6,8%-le. Bigbank on suurem (31. detsembriks 2017 olid Kontserni varad kasvanud eelmise aastalõpu 394,1 miljonilt eurolt 459,3 miljoni euroni) ja kasumlikum (Kontserni netokasum kasvas 2017. aastal 2016. aasta 11,7 miljonilt eurolt 17,2 miljoni

euroni) kui kunagi varem.

Vastutustundliku ettevõtte hõbemärgis Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumilt

Teist aastat järjest osales Bigbank Eesti Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi korraldatud ettevõtjate vastutustundlikkuse hindamises – vastutustundliku ettevõtluse indeksis. Meie algne eesmärk oli omandada parem arusaam sellest, missugune on meie ärimudel sidusrühmade seisukohast, ning saadud teadmiste abil suurendada panga edasist jätkusuutlikkust. Esimesel aastal saime väärtuslikku tagasisidet ja võimaluse võrrelda ennast teiste finantsteenuste pakkujatega, teisel aastal aga meie pingutusi juba märgati. Bigbanki tunnustati kui väga vastutustundlikku ettevõtet ja meile omistati Eesti vastutustundliku ettevõtte hõbemärgis. See antakse neile Eesti ettevõtetele, mis on pühendunud jätkusuutlikule arengule ja panustavad järjepidevalt sotsiaal- ja looduskeskkonna arengusse. Kaalume võistlemist ka Euroopa tasandil.

Juunis võtsime Soome filiaalis kasutusele uue tuumsüsteemi NEST, mille arendusse oleme ka ise panustanud

Bigbank teeb suuri investeeringuid tulevikku – me koondame oma peamised info- ja pangandustehnoloogilised lahendused ühtsele nüüdisaegsele pangandusplatvormile NEST. Sellele üleminek algas 2017. aasta juunis ja kestab 2020. aastani. See aitab meil arendada suurema lisaväärtusega klienditeenuseid ja tooteid kõikides riikides, kus tegutseme. Ühtlasi loob see ka eeldused uutele turgudele sisenemiseks. NEST valiti detsembris toimunud rahvusvahelisel pangandustehnoloogia konkursil „Banking

Technology Awards 2017“ maailma kümne parima pangandustehnoloogia arendusprojekti hulka kategoorias „Best Tech Overhaul Project“ (parim tehnoloogiline uuendusprojekt).

Oktoobris saime Eesti Pangaliidu liikmeks

Kõikides riikides, kus Bigbank tegutseb, toetame finantssektori strateegiliste eesmärkide saavutamist ja panustame sellesse nii kohalikul kui ka üleeuroopalisel tasandil. Liikmesus olulistest kutseühingutes, nagu näiteks Eesti Pangaliidus, võimaldab meil saada asjakohast informatsiooni ning osaleda mitmesugustes protsessides, sh õigusaktide muudatuste ettevalmistamises. Tarbijate usaldus pankade vastu on üks peamisi panganduse tugisambaid. Selleks, et pakkuda head teenust, peavad pangad olema kooskõlas neile kohalduvate õigusaktide nõuetega. Eesti Pangaliidu tegevus aitab seda tagada.

Detsembris korraldasime koos LHV pensionifondidega allutatud võlakirjaemissiooni

Bigbank emiteeris detsembris allutatud võlakirju summas 5 miljonit eurot. Võlakirjade tähtaeg on 10 aastat ja fikseeritud intressimäär on 6,5% aastas. Suunatud pakkumine, mis korraldati koostöös LHV pensionifondidega, on kooskõlas meie strateegia ja kasvueesmärkidega. Võlakirjaemissiooni peamine eesmärk oli tugevdada Bigbanki kapitalibaasi, sest võlakirjad liigituvad teise taseme (Tier 2) kapitali alla.

Bigbank on jätkuvalt teie teenistuses ja töötab selle nimel, et teie ootusi ületada.

Soovin teile kõigile õnnerikast ja edukat 2018. aastat!

Lugupidamisega

Sven Raba
Juhatuse esimees

Tegevusaruanne

MAJANDUSKESKKOND

Euroopa Liidu (EL) kui terviku majandus kasvab praegu viimase kümne aasta kiireimas tempos. Prognooside kohaselt kujunes SKP reaalkasvaks 2017. aastal 2,3%. Euroopa Komisjoni 2017. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks EL-i SKP 2018. aastal kasvama 2,1% ja 2019. aastal 1,9%.

EL-i majandusel on läinud oodatust tunduvalt paremini. Sellele on kaasa aidanud rahastamist soodustav leebe rahapoliitika, tugev eratarbimine, maailmamajanduse kiirem kasv ja vähenev töötus. Edasine SKP kasv sõltub sellest, kas poliitika jääb soodsaks. Euroopa Keskpank ei ole seni oma leebet rahapoliitikat muutnud, ehkki mõned teised keskpangad on hakanud intressimäärasid tõstma.

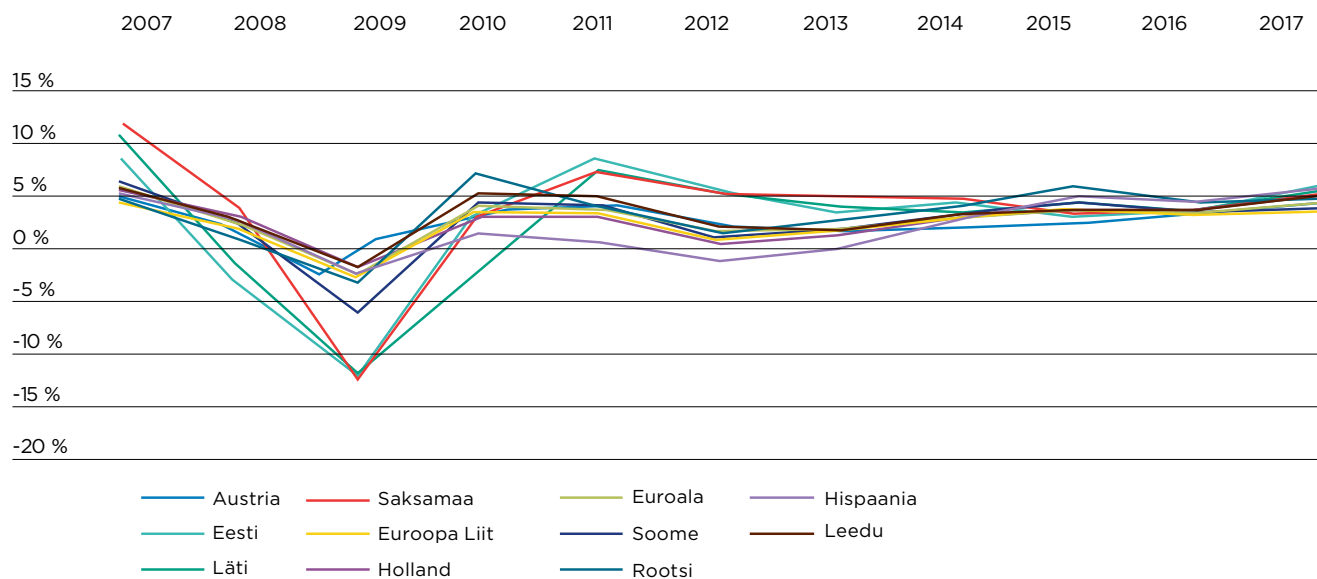
Euroala töötus peaks jõudma viimase kümne aasta madalaima tasemeni. Keskmise töötuse määr peaks langema 9,1%-ni ja tööga hõivatuse määr peaks tõusma rekordkõrgele. Euroopa Komisjon prognoosis EL-i töötuse määraks 2017. aastal 7,8%, 2018. aastal 7,3% ja 2019. aastal 7,0%.

Euroopa Komisjoni hinnangu kohaselt kiirenes inflatsioon EL-is 2017. aastal 1,5%-ni. Edasine inflatsioonisurve jääb aeglase palgakasvu tõttu väikeseks. 2018. aastal peaks inflatsioon EL-is langema 1,4%-le ja tõusma 2019. aastal 1,6%-ni.

Kuigi ootused, et Euroopa Keskpank varaostud lõpetab, on suurenenud ja pikaajalised intressimäärad on mõnevõrra tõusnud, on euroala rahastamistingimused jätkuvalt leebed ja pikaajalise inflatsiooniootuse järkjärguline kasv hoiab pikaajalise finantseerimise reaalkulusid negatiivsetena. Arvestades seda, et suuremas osas riikidest on suur võlakoormus, võib intressimäärade tõus võlgade teenindamist ja laenukvaliteeti negatiivselt mõjutada.

Euroopa Komisjoni hinnangul tulenevad EL-i majanduse peamised negatiivsed riskid väliskeskkonnast ja on seotud geopoliitiliste pingete tõusu, globaalsete rahastamistingimuste võimaliku karmistumise, Hiina majanduse kohanemise ja protektsionismi levikuga. Peamised EL-sisesed riskid on seotud Brexiti tagajärgede, euro kallinemise ja pikaajaliste intressimäärade tõusuga.

SKP kasv (aastas, %)

Allikas: Maailma arengu näitajad, Euroopa Komisjon

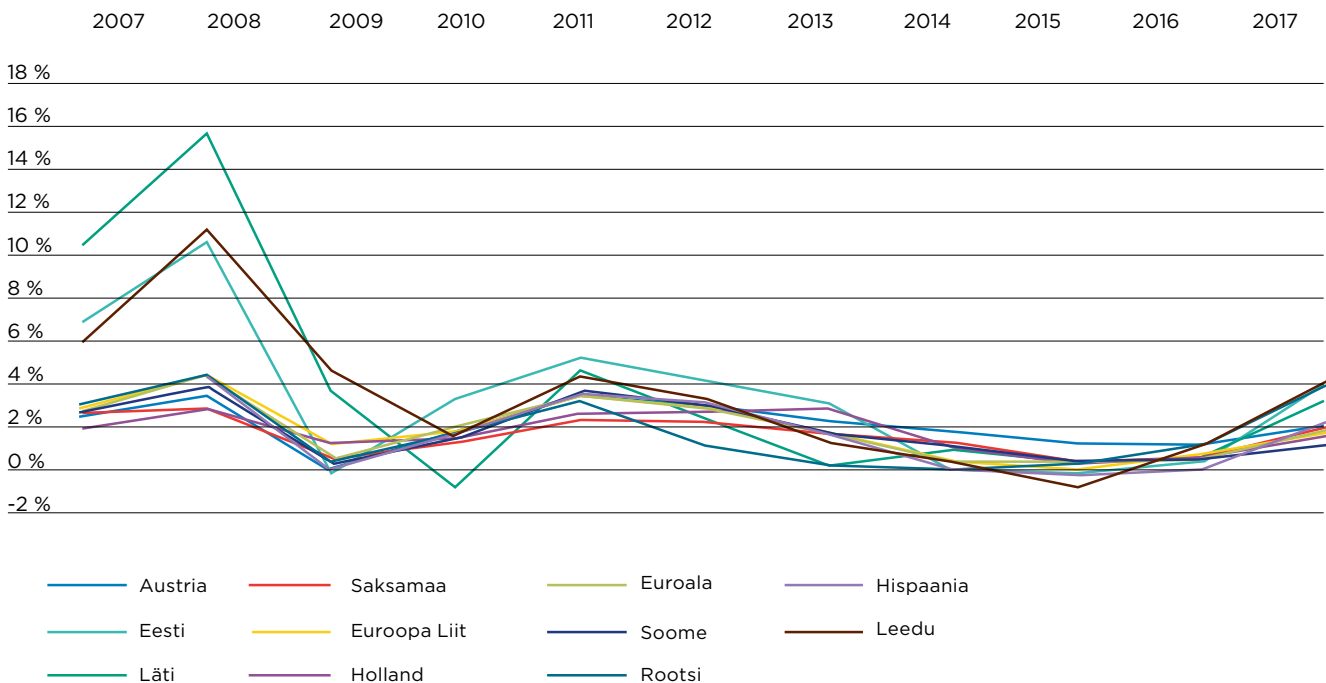
BALTI RIIGID - EESTI, LÄTI JA LEEDU

Balti riikide majandus jätkas kindlat kasvu. Seda toetasid sisenõudlus, eksport ja investeeringud. Kasvutempo oli mõnevõrra kiirem Eestis ja Lätis, kus SKP kasvas üle 4%. Leedu SKP kasv jäi pisut alla 4%, sest ehkki eratarbimist toetas kiire palgatõus, pärssisid seda inflatsiooni kiirenemine ning negatiivsetest demograafilistest trendidest ja väljarändest tulenev tööga hõivatute arvu vähenemine. Eestis ja Lätis toetab tarbimise kasvu peamiselt kiire palgatõus kõrge hõivega tööturul. Eestis peaks majapidamiste tarbimist elavdama ka üksikisiku tulumaksumäära langetamine, mis hakkab alates 2018. aastast mõjutama madala ja keskmise sissetulekuga

inimesi. Lätis peaksid maksukärped samuti 2018. aastal majapidamiste tarbimist suurendama.

Kõigil kolmel riigil on probleemiks tööjõuressursi vähenemine, mis paneb palgad tugeva surve alla. Töötuse määr on neis riikides mitme viimase aasta madalaim ja suur nõudlus tööjõu järele peaks töötuse määra järgnevatel aastatel veelgi langetama.

Inflatsioon, tarbijahinnad (aastas, %)

Allikas: Maailma arengu näitajad, Euroopa Komisjon

PÕHJAMAAD – SOOME JA ROOTSI

Hinnangute kohaselt oli nii Soome kui ka Rootsi SKP kasv 2017. aastal EL-i keskmisest kiirem. Enam kui 3%-list kasvu toetasid tunduvalt suuremad investeeringud, jõuline eratarbimine ja netoeksport. Rootsis oli peamiseks kasvuallikaks sisenõudlus, eelkõige investeeringud kiiresti kasvavasse ehitussektoris. 2018. ja 2019. aastaks prognoositakse kasvu järkjärgulist aeglustumist ja majanduse potentsiaalsele kasvumäärale lähenemist.

Soomes kasvas eratarbimine tarbijate suurema majandusliku kindlustunde ja paremate töövõimaluste tõttu. Selle tagajärjel vähenes säästmine kõigi aegade madalaimale tasemele. Järgnevatel aastatel peaks kasv aga aeglustuma, sest nii tööhõive kui ka sissetulekute kasv aeglustub, mille tulemusena majapidamiste ostujõud tõuseb tagasihoidlikult. Kuigi palgakasv jääb Rootsis 2018. aastal mõõdukaks, peaksid suurem tööhõive, madalad intressimäärad ja täiendavad maksukärped netosissetulekuid siiski toetama.

Hinnangute kohaselt peaks tööhõive kasv mõlemas riigis jätkuma, hoolimata sellest, et Rootsis on see jõudnud juba EL-i kõrgeima tasemeni. Selle tulemusena peaks töötuse määr veelgi langema. Prognooside kohaselt jääb töötuse määr Soomes üle 8%, Rootsis aga alla 7% ja läheneb järgnevatel aastatel 6%-le.

Inflatsioon on hakanud kiirenema. Soomes on inflatsioonimäär tõusnud ligikaudu 1%-ni ja Rootsis 2%-ni, kuid eelseisvatel aastatel peaks see mõõdukana püsima.

Rootsi turul valitseb risk, et võimalik eluasemehindade korrigeerimine võib ettevõtete kindlustunnet, majapidamiste tarbimist ja ehitussektoris tehtavaid investeeringuid vähendada.

HISPAANIA

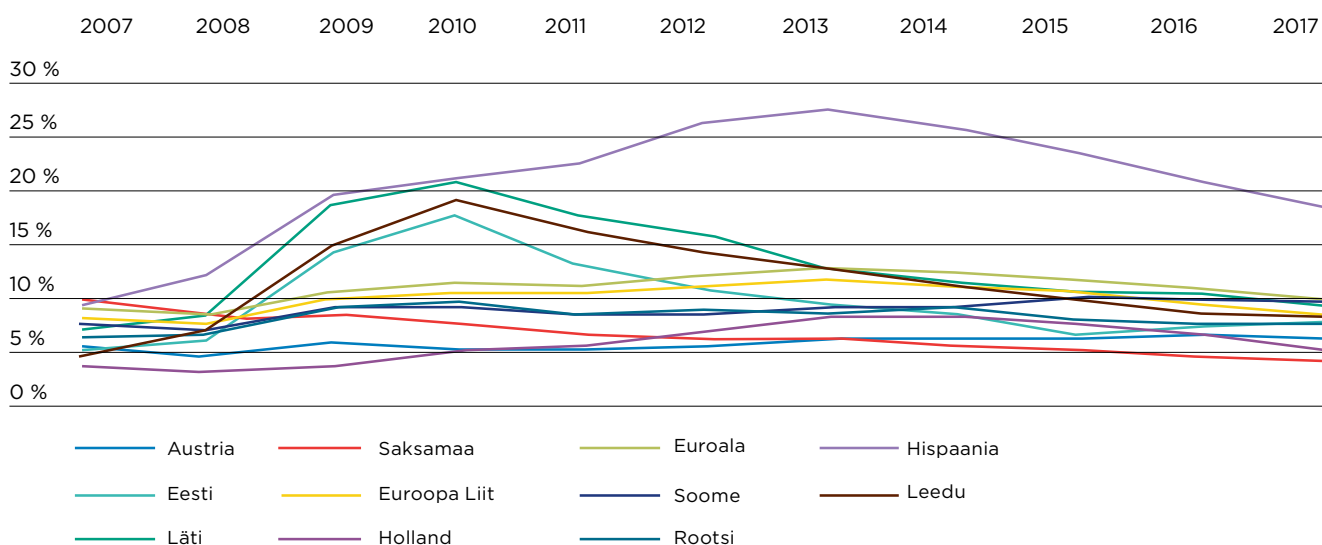
Esialgse statistika kohaselt kasvas Hispaania SKP 2017. aastal 3,1%. Edaspidi peaks kasv tagasihoidlikumaks jääma, sest eratarbimine aeglustub, kuna töökohtade loomise tempo langeb ja muud tegurid, mis on viimastel aastatel majapidamistenetosissetulekute kasvu toetanud, nagu näiteks naftahinna langus, nõrgenevad. Hoolimata kõigest jääb eratarbimine peamiseks kasvuallikaks.

Prognooside kohaselt tööhõive kasv järgneva paaril aastal aeglustub, ent jääb siiski tugevaks ja võimaldab töötuse määral langeda 2019.

aastaks umbes 14%-ni (2013. aastal oli töötuse määr 26%). Ehkki inflatsioon kiireneb 2%-ni, hoiab jätkuvalt kõrge töötus palgatõusu tagasi. Inflatsioon peaks aeglustuma, kui naftahinnad stabiliseeruvad.

Eksisteerib risk, et Kataloonias toimuvad sündmused võivad mõjutada kasvu. Riski suurust ei saa praegu aga ette prognoosida.

Töötuse määr (%)

Allikas: Maailma arengu näitajad, Euroopa Komisjon

KESK-EUROOPA JA BENELUXI RIIGID – AUSTRIA, SAKSAMAA JA HOLLAND

SKP kasv kiirenes Euroopa südames 2017. aastal üle 2%. Hollandi SKP kasvas 3,2% ja selle kasv peaks umbes samas tempos jätkuma kuni 2019. aastani. Kõigis kolmes riigis mõjutab SKP-d peamiselt sisenõudlus. Hollandis võimendab seda fiskaalmeetmete pakett. SKP kasvu Austrias ja Saksamaal toetab ka tugev maailmakaubandus ja euroala jätkuv taastumine.

2017. aasta kõrge majandusaktiivsus soodustab tööhõive tõusu ja alandab töötuse määra.

Austrias peaks töötus jääma alla 6%, Hollandis alla 5% ja Saksamaal alla 4%. Prognooside kohaselt kiirendab kõrge tööhõive palgakasvu, mis omakorda toetab netosissetulekute suurenemist, tarbimiskasvu ja säästmist, sest inflatsioon on jätkuvalt madal. Hollandis ja Austrias põhjustab inflatsiooni turismist mõjutatud teenuste hinna tõus, Saksamaal on peamiseks põhjuseks palgasurve.

2017. AASTA ÜLEVAADE

2017. aastal kasvatas Bigbank AS (edaspidi ka „Bigbank“ või „Kontsern“) nii laenuportfelli kui ka puhaskasumit. Kontserni varade maht ulatus seisuga 31. detsember 2017 459 336 tuhande euron, kasvades aastaga 65 208 tuhat eurot ehk 16,5%. Varade kasvu on eelkõige mõjutanud laenuportfelli mahu 13,4% suurenemine 377 458 tuhande euron.

Kontsern väljastab laene Balti riikides, Soomes, Rootsis ja Hispaanias. 2017. aasta laenumüük saavutas rekordtaseme kogusummas 254 369 tuhat eurot, mida on võrreldes 2016. aastaga 12,0% enam. 2017. aastal paranes oluliselt ka kogu portfelli kvaliteet. Märkimisväärne on, et rohkem kui 90 päeva tähtaega ületavate laenuõuete osakaal kogu laenuportfelist langes aasta lõpuks 12,9%-lt 6,8%-le, mis on kõigi aegade madalaim tase, moodustades 27 096 tuhat eurot.

Tähtajalisi hoiuseid kaasatakse klientidelt Eestis, Soomes, Rootsis ja Lätis ning piiriüleste teenustena ka Saksamaal, Austrias ja Hollandis. Kontserni rahastamine põhineb nii riikide, tähtaegade kui klientide lõikes hajutatud hoiuseportfellil. Kontserni kohustised ulatusid seisuga 31. detsember 2017 346 090 tuhande euron. Kaasatud võõrvahenditest suurima osa ehk 334 819 tuhat eurot (96,7%) moodustasid tähtajalised hoiused. Hoiuseportfelli kaalutud

keskmise kestvus lunastustähtajani ulatus 2017. aasta lõpu seisuga 539 päevani. Tulenevalt üleüldisest madalast intressikeskkonnast 2017. aastal vähenes Kontserni intressikulude suhe keskmistesse intressikandvatesse kohustistesse (1,9%-le aasta lõpu seisuga, aasta varem oli see 2,3%). 2017. aasta lõpus emiteeris Bigbank 5000 tuhande euro eest allutatud võlakirju tähtajaga 10 aastat. Suunatud võlakirjade emissioon korraldati koostöös LHV pensionifondidega eesmärgiga tugevdada Bigbanki kapitalibaasi.

Kontserni puhaskasum oli 2017. aastal 17 206 tuhat eurot. 2016. aastaga võrreldes suurenes kasum 5503 tuhande euro võrra ehk 47,0%. Kontserni intressitulud ulatusid 2017. aastal 69 725 tuhande euron, suurenedes eelmise aastaga võrreldes 500 tuhat eurot (suurenemine 0,7%). Kontserni intressikulud moodustasid 2017. aastal 5776 tuhat eurot, vähenedes eelmise aastaga võrreldes 164 tuhat eurot (vähenemine 2,8%). Laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindluskulu vähenes eelmise aastaga võrreldes 8306 tuhat eurot ehk 32,1% ja moodustas 17 581 tuhat eurot. Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv oli seisuga 31. detsember 2017 23,1% (31. detsember 2016: 23,4%).

2018. AASTA PERSPEKTIIVID

Maailmamajanduse kasvu jätkumine 2018. aastal, töötuse määra jätkuv langus ning tarbijate majandusliku kindlustunde paranemine loovad head eeldused jätkuvaks kasvuks ka Kontserni tegevusriikides. Seda toetavad madalad intressimäärad ja Euroopa Keskpanga poolt toetava rahapoliitika rakendamine. Tööhõive oodatav suurenemine toob kaasa surve tööjõukulude kasvule ja vakantsete töökohtade täitmise võimekuse tagamisele ning üha enam elavnev liikumine töökohtade vahel suurendab tööandjate vahelist konkurentsi.

Peamised väliskeskkonna riskid on 2018. aastal seotud geopolitiilise olukorra ning kestva rändekriisiga. Poliitilist ebakindlust tekitavad lisaks Brexitle ka Saksamaa poliitiline ebastabiilsus ning presidendivalimised Venemaal.

Kogu Baltikumi majanduse kasvule ning tarbijate kindlustunde paranemisele tuginedes eeldab Bigbank samas tempos äri kasvu nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Rootsi äritegevuse paranemine 2017. aastal loob eelduse oluliseks kasvuks ka 2018. aastal. Peamisteks väljakutseteks on krediitkvaliteedi parandamine Hispaanias ja Soomes ning kasvavate regulatiivsete piirangute tingimustes toimimine.

Uutele sihtturgudele laienemist 2018. aastaks ei planeerita. Kontsern jätkab 2018. aastal investeerimist tehnoloogiasse ja tootearendusse, et toetada digitaalse laenuandja ärimudelit eesmärgiga saada täisautomaatseks digitaalpangaks.

PEAMISED MAJANDUSNÄITAJAD JA SUHTARVUD

Finantsseisundi näitajad (tuhandetes eurodes)	31.12.2017	31.12.2016
Varad	459 336	394 128
Nõuded klientidele	377 458	332 725
sh laenuportfell	396 138	363 130
sh intressinõuded	10 291	16 916
sh allahindlused	-28 971	-47 321
Võlgnevus klientidele	334 819	285 575
Omakapital	113 246	100 836
Kasumiaruande näitajad	2017	2016
Intressitulu	69 725	69 225
Intressikulu	-5 776	-5 940
Palgakulu	-16 362	-14 762
Mitmesugused tegevuskulud	-10 431	-11 073
Laenunõuete ja finantsinvesteeringute väärtuse muutus	-17 581	-25 887
Puhaskasum	17 206	11 703
Perioodi kohta	2017	2016
Keskmine omakapital	107 041	95 474
Keskmiised varad	426 732	373 040
Keskmiised intressitootvad varad	409 573	374 171
Keskmiised intressikandvad kohustised	305 980	263 961
Kogutulud	75 462	75 159
Suhtarvud	2017	2016
Vara puhasrentaablus (ROA)	4,0%	3,1%
Omakapitali tulukus (ROE)	16,1%	12,3%
Puhastulukus (PM)	22,8%	15,6%
Laenuportfelli tulusus	20,3%	20,0%
Vara tootlikkus (AU)	17,7%	20,1%
Hinnavahe (SPREAD)	15,1%	16,3%
Kulude ja tulude suhe (CIR)	46,0%	42,5%
Omakapitali kordaja (EM)	4,0	3,9
Tulu aktsia kohta (EPS), EUR	215,08	146,29
Intressitulu suhe	17,0%	18,5%
Intressikulu suhe	1,9%	2,3%

Suhtarvude selgitus

Keskmiised finantsseisundi näitajad (omakapital, varad) leitakse vastavate finantsseisundi aruande näitajate aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi aruandepäeva väärtus + käesoleva majandusaasta aruandepäeva väärtus / 2

Keskmiised intressitootvad varad leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressitootvate varade aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus / 2

Keskmiised intressikandvad kohustised leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressikandvate kohustiste aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus / 2

Vara puhasrentaablus (ROA, %) = puhaskasum / keskmiised varad * 100

Omakapitali tulukus (ROE, %) = puhaskasum / keskmine omakapital * 100

Puhastulukus (PM, %) = puhaskasum / kogutulud * 100

Laenuportfelli tulusus = (intressitulu laenuportfelliilt + sissenõudemenetlusega seotud tulud) / keskmine laenuportfell

Vara tootlikkus (AU) = kogutulud / koguvara

Hinnavahe (SPREAD) = intressitulu / intressitootvad varad - intressikulu / intressikandvad kohustised

Kulude ja tulude suhe (CIR) = tegevuskulude suhe netotuludesse

Omakapitali kordaja (EM) = koguvara / omakapital

Tulu aktsia kohta (EPS) = puhaskasum / aruandeperioodi keskmine aktsiate arv

Kogutulud = intressitulu + teenustasutulu + muud tegevustulud

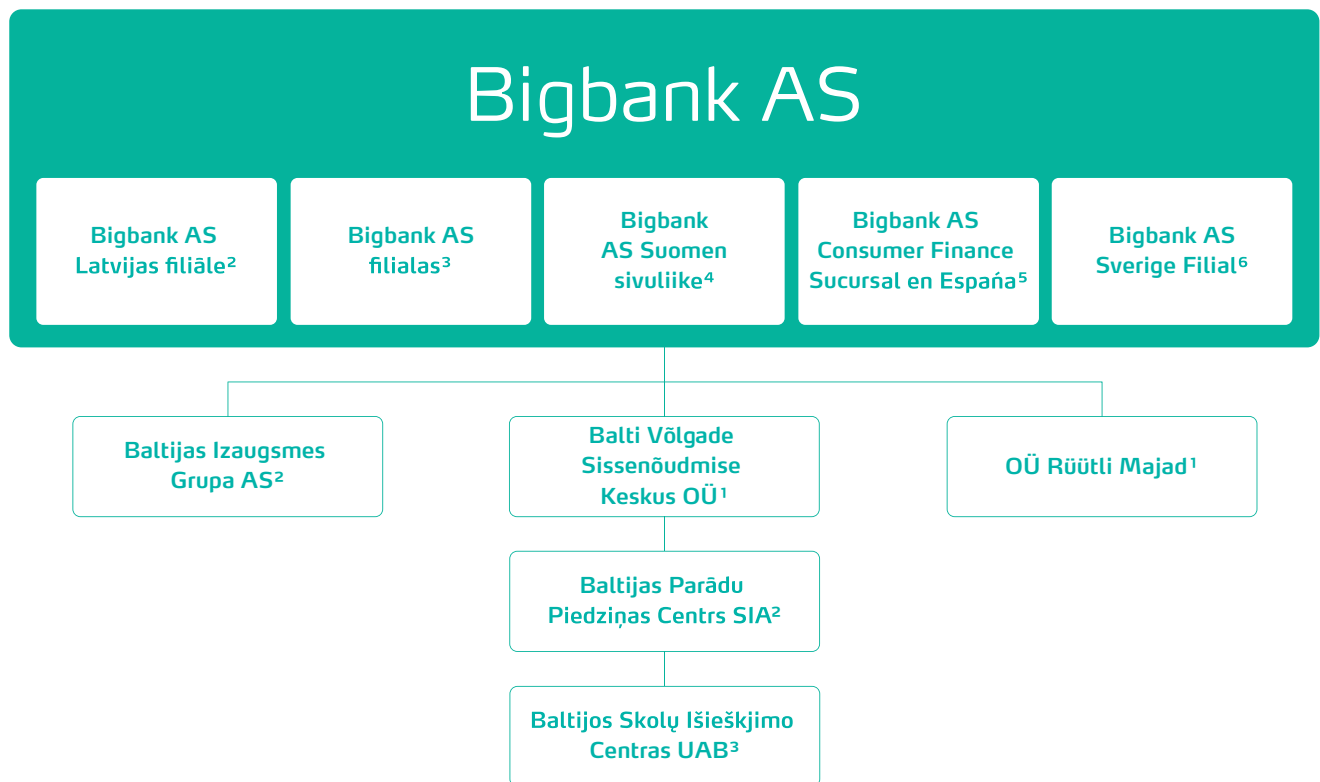
Intressitulu suhe = intressitulud / intressitootvad varad

Intressikulu suhe = intressikulud / intressikandvad kohustised

BIGBANK KONTSERNI KIRJELDUS

Bigbank AS asutati 22. septembril 1992. aastal. Krediidiasutuse tegevusluba anti Bigbank AS-ile 27. septembril 2005. aastal. Bigbank on spetsialiseerunud tarbimislaenude väljastamisele ning tähtjaliste hoiuste kaasamisele.

Kontserni struktuur aruandekuupäeval:

¹ registreeritud Eesti Vabariigis

² registreeritud Läti Vabariigis

³ registreeritud Leedu Vabariigis

⁴ registreeritud Soome Vabariigis

⁵ registreeritud Hispaania Kuningriigis

⁶ registreeritud Rootsi Kuningriigis

Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Hispaania filiaalid pakuvad emaettevõtjaga sarnaseid laenuteenuseid. Lisaks pakuvad emaettevõtja ja Läti, Soome ning Rootsi filiaalid ka hoiustamisteenuseid. Bigbank AS osutab piiriüleseid hoiustamisteenuseid Saksamaal, Hollandis ning Austrias. OÜ Rütli Majad

põhitegevus on emaettevõtja tegevuseks vajaliku kinnisvara haldamine Eestis. OÜ Balti Völgade Sissenõudmise Keskus koos tütarettevõtjatega toetavad emaettevõtjat ja selle filiaale völgade sissenõudmise alal.

AKTSIONÄRID

Seisuga 31. detsember 2017 jagunesid Bigbank AS-i aktsiad võrdses osas kahe eraisikust aktsionäri vahel:

Aktsionär	Aktsiate arv (tk)	Osalus
Parvel Pruunsild (nõukogu esimees)	40 000	50,0%
Vahur Voll (nõukogu liige)	40 000	50,0%

Bigbank AS-i aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris. Aktsiatest tulevat hääleõiguse kasutamist ei ole piiratud. Ettevõtjal puuduvad andmed aktsionäride omavahelistest lepingutest, mille kohaselt aktsionärid rakendaksid ettevõtja juhtimisel ühist

poliitikat kooskõlastatud hääletamise teel või piiraksid muul moel hääleõiguse kasutamist. Muud ettevõtja üle kontrolliõigust andvad väärt-paberid Bigbank AS-il puuduvad.

KOHTUVAIDLUSED

Kontsernil ei olnud seisuga 31. detsember 2017 olulist tähendust omavaid kohtuvaidlusi.

TÖÖTAJAD

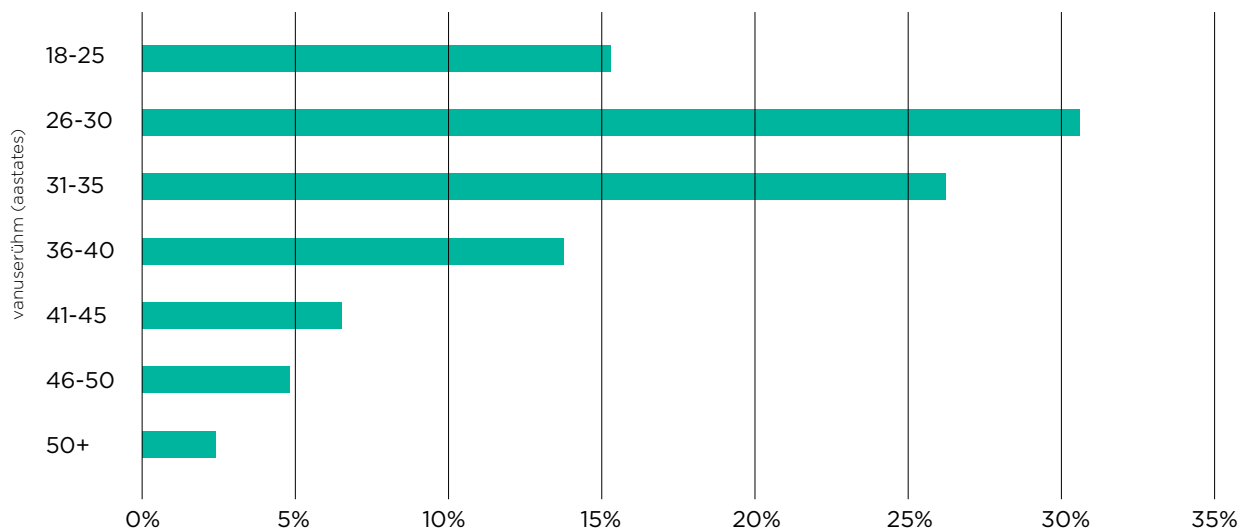
Kontserni viimaste aastate kasvu ja kui 400 töötajast koosnev pühendunud ja märkimisväärse arengu taga on rohkem professionaalne meeskond.

ÜLEVAADE TÖÖTAJATEST RIIKIDE LÕIKES SEISUGA 31. DETSEMBER 2017

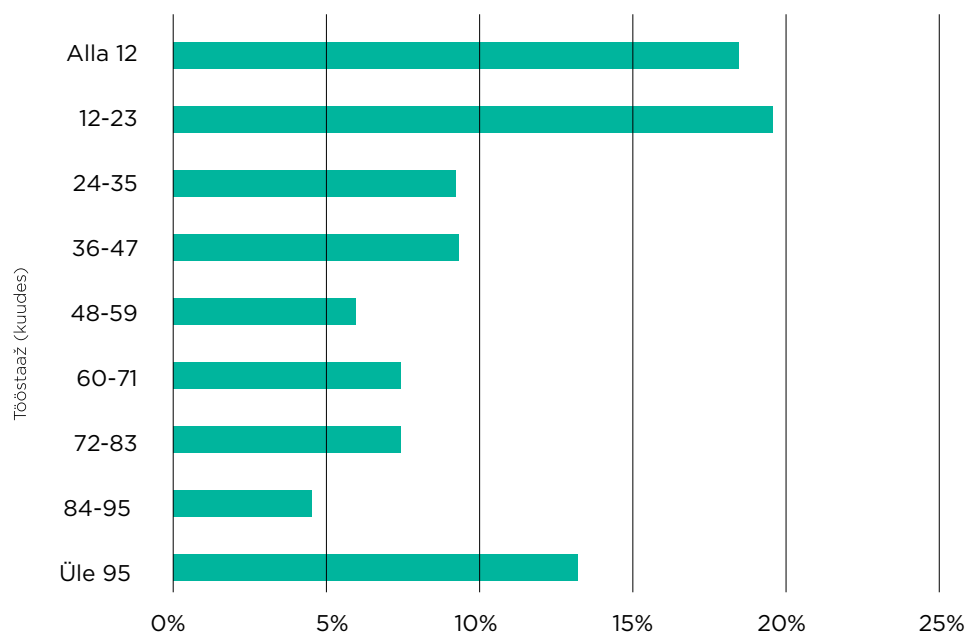
Riik	Kontserni taseme töötaja/Kohaliku äriüksuse töötaja	Töötajate arv	Meessoost töötajate arv	Naissoost töötajate arv	Meessoost töötajate osakaal	Naissoost töötajate osakaal	Keskmine tööstaaž	Keskmine vanus
Eesti	Kontserni taseme töötaja	159	78	81	49%	51%	47 kuud	33 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	53	13	40	25%	75%	47 kuud	32 aastat
Soome	Kontserni taseme töötaja	6	3	3	50%	50%	71 kuud	41 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	12	5	7	42%	58%	43 kuud	33 aastat
Läti	Kontserni taseme töötaja	15	2	13	13%	87%	80 kuud	33 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	60	14	46	23%	77%	55 kuud	30 aastat
Leedu	Kontserni taseme töötaja	22	13	9	59%	41%	41 kuud	32 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	53	13	40	25%	75%	47 kuud	30 aastat
Hispaania	Kontserni taseme töötaja	6	5	1	83%	17%	56 kuud	39 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	19	8	11	42%	58%	54 kuud	35 aastat
Rootsi	Kontserni taseme töötaja	2	-	2	-	100%	53 kuud	47 aastat
	Kohaliku äriüksuse töötaja	10	5	5	50%	50%	36 kuud	31 aastat
Kokku		417	159	258	38%	62%	49 kuud	32 aastat

Tabel: Ülevaade töötajatest riikide lõikes seisuga 31. detsember 2017

Töötajad vanuse järgi

Töötajad tööstaaži järgi

2017. aastal lõppes perioodi 2013-2017 personalistrateegia. Järgnevas tabelis on esitatud selle perioodi kõige olulisemad tulemused:

STRATEEGILINE EESMÄRK (2013-2017)	OLUKORD SEISUGA 31. DETSEMBER 2017
Meil on pühendunud ja motiveeritud töötajad.	Töötajate pühendumus suurenes 49 punktilt 2014. aastal 61 punktile 2017. aastal.
Me palkame andekaid inimesi ning koolitame neid ekspertideks ja juhtideks.	Kõrgema kompetentsiga inimeste teadlik värbamine kõikide juhtimistasandite ja valdkondade jaoks on oluliselt mõjutanud Kontserni juhtimist, äritulemusi ja tehnoloogilist arengut.
Me väärtustame professionaalseid juhte ja koolitame juhte organisatsiooni sees.	Kontserniülesed süstemaatilised juhtide arendamisprogrammid (kulusäästlik juhtimine (<i>LEAN</i>), paindlik areng (<i>Agile Development</i>) ja eesmärkide saavutamise 4 põhialust (<i>4 Disciplines of Execution</i>) on oluliselt parandanud nii strateegilise kui ka igapäevase juhtimise kvaliteeti. Otsestele juhtidele antav keskmine hinnang on paranenud: 2014. aasta näitaja oli 4,0 ja 2017. aasta näitaja 4,1.
Me toetame oma töötajate arengut ja anname üksteisele tagasisidet.	Igal aastal on Kontsern investeerinud töötajate koolitamisesse ja arendamisesse kolm korda rohkem vahendeid kui 2013. aastal. Koolitus- ja arengueesmärgid on Kontserni tasustamissüsteemi lahutamatud osad ja otseselt seotud aasta tulemuslikkuse võtmenäitajate, tulemuste hindamise ja tasustamisega. Koolitus- ja arenguvõimaluste keskmine hinnang on paranenud: 2014. aasta näitaja oli 3,8 ja 2017. aasta näitaja 4,0.
Meil on konkurentsivõimeline, lihtne ja õiglane tasustamissüsteem.	Kontsern rakendab 2014. aastal kehtestatud tasustamispõhimõtteid ja vaatab neid üle igal aastal. Töötajate keskmine hinnang tasustamisele on paranenud: 2014. aastal oli näitaja 3,5 ja 2017. aastal 3,8.
Me oleme hea mainega ettevõtja ja tööandja. Meil on tugev tööandja kuvand nii organisatsiooni sees kui ka väljaspool.	Valmisolek Bigbanki tööandjana soovitada on tõusnud: 2014. aastal oli näitaja 3,5 ja 2017. aastal 3,8.

Allikas: „Bigbanki töötajate pühendumuse uuring 2017“

Pärast Bigbanki uue äristrateegia vastuvõtmist töötasime 2017. aastal välja töötajakogemuse strateegia (EmpEX) perioodiks 2018-2021. Disainmõtlemise metoodika teadlik rakendamine võimaldas meil töötajaid tulemuslikult kaasata ja määratleda kõige olulisemad edendamist vajavad valdkonnad. EmpEX-strateegia eesmärk on toetada Bigbanki perioodi 2017-2021 äristrateegia ja selle alamstrateegiate elluviimist sellise keskkonna loomise abil, kus töötajad tegutsevad professionaalse ja pühendunud meeskonnana ja on uhked Bigbankis töötamise üle.

EmpEX-i töörühmas osalejad Eesti äriüksusest

EmpEX-i töörühmas osalejad Hispaania filiaalist

EmpEX strateegilised fookuspunktid perioodil 2018-2021 on järgnevad:

- Bigbank on atraktiivne tööandja ja me järgime väärtustel põhinevaid värbamispõhimõtteid.
- Me pakume suurepärase tuge uutele ja organisatsiooni sees töökohti vahetavatele töötajatele.
- Me pakume töötajatele suurepärase juhtimisteenust, sh töötajatele, kes on pikaajalisel puhkusel (nt lapsehoolduspuhkus).
- Meie tasustamissüsteem toimib hästi.
- Me leiame äri seisukohast oluliste ametikohtade ja ülesannete täitmiseks lühi- ja pikaajalised asendustöötajad.
- Meie töökeskkond ja -vahendid aitavad töötajatel teha tööd hästi ja tõhusalt ning olla terved.

25. aastapäeva konverents Riias (2017)

Kooskõlas strateegilise eesmärgiga pakkuda kõrge kvaliteediga digitaalseid finantsteenuseid ning pärast uue tuumsüsteemi kasutuselevõttu, on meie töötajate arv hakanud vähenema. Kui 2016. aasta lõpus oli meil 434 töötajat, siis seisuga 31. detsember 2017 417 töötajat. 2018.

aastal lähtume personalijuhtimise valdkonna olulisimate tegevuste kavandamisel sellest, et suur osa meie töötajatest (47%) on nooremad kui 30 aastat ja 40% tööstaaž on alla 23 kuu.

Sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruanne

Bigbanki sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruande aluseks on Globaalse Aruandlusalgatuse (Global Reporting Initiative, GRI) G4 säästva arengu aruandluse suunised (G4 suunised). G4 suunised pakuvad säästva arengu aruande

koostamiseks kahte võimalust: koostada kõigile nõuetele vastav aruanne või põhinõuetele vastav aruanne. Bigbank on koostanud põhinõuetele vastava sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruande.

KLIENDID

Bigbanki kliendid jõuavad meieni täna peaaesjalikult digitaalselt. Nad asuvad üheksas erinevas riigis ja on väga erineva profiili, soovide ja vajadustega. Kuna Bigbanki missiooniks on

luua inimestele võimalusi parandada oma elu läbi sujuvate finantsteenuste, on kliendi teekond ja kogemus meile väga olulised.

Kliendikogemuse juhtimine

Bigbankis on meie üheks olulisemaks eesmärgiks suurepärase kliendikogemuse pakkumine. Nii hoiame lojaalseid kliente, kes meie tooteid ja teenuseid soovivad. Me hoolime, mida klient kogeb alates sellest, kui ta meie toodetest/teenustest huvitub, kuni hetkeni, kui ta aktiivselt Bigbanki tooteid/teenuseid ei kasuta.

Bigbanki äristrateegia perioodiks 2017-2021 keskendub jätkusuutlikule kasvule, mille üheks põhiteguriks on pidev kliendikogemuse parandamine. Selle toetuseks töötasimegi 2017. aasta alguses nii meie klientide kui ka töötajatega välja Bigbanki kliendikogemuse strateegia. Strateegia elluviimiseks keskendusime 2017. aastal üheksas riigis alljärgnevale:

- Jagasime süsteemselt kliendi tagasiside statistikat Bigbanki töötajatele, et kliendiga seonduvad teemad oleksid pildis ning töötajad mõistaksid, kuidas kliendile rohkem väärtust pakume.
- Uuendasime protsesse, mis tagavad, et monitoorime ja analüüsime kliendikogemust ühtlaselt ja regulaarselt. Nii teeme sisukamaid kliendikeskseid parendusotsuseid igal

juhtimistasandil alates Bigbanki juhatusest kuni väiksemate üksusteni.

- Parendasime kliendikogemust nii kliendi teavitamisel negatiivsest laenuotsusest kui ka võlamenetluses. Neis kokkupuutepunktides tõusis klientide soovitus 2017. aasta jooksul vastavalt 11% ja 29%.
- Värskendasime põhimõtteid, kuidas kliendikommunikatsiooni efektiivsust hindame. Nii on klienditeenindajatel selgem arusaam, mida neilt oodatakse ja kuidas nad saavad kliendile rohkem väärtust pakkuda.
- Uuendasime kliendikaebuste efektiivsemaks käsitlemiseks kaebuste menetlemise keskkonda. Nii saame klientide kaebused paremini lahendada ja samade probleemide esinemist tulevikus vähendada.
- Kaasajastasime kõnekeskuse tööriistu ja meie kliendid saavad oma küsimustele meilt nüüd kiiremini vastused – emailidele vastame 27% ja kõnedele 11% efektiivsemalt, võrreldes 2016. aastaga.

- Jätkasime eesliini töötajate regulaarset koolitamist ja nende personaalsesse arengusse panustamist.
- Lõime süsteemi, mis võimaldab meil klientide soove segmendipõhiselt regulaarselt monitoorida. Selline info võimaldab meil teha kliendikeskemaid juhtimisotsuseid.

Kliendikogemuse monitoorimine ja mõõtmine

Kliendikogemuse mõõtmisele ja analüüsimisele paneme Bigbankis väga suurt rõhku, sest nii tagame, et meie klientide kogemus ületab nende ootusi. Peame oluliseks süsteemset ning regulaarset tagasisidet oma klientidelt. Sealt saame oma tegevusele õiglase hinnangu ning mõistame nii oma tugevusi kui ka nõrkusi, millele saame edaspidi rohkem tähelepanu pöörata. Klientide tagasiside aitab meil mõõta ja mõista, mis suurendab meie klientide lojaalsust ja mis mitte. Klientide rahulolu ja lojaalsuse kasvatamine oluline ka meie koostööpartneritele.

Kliendikogemust mõõdame alljärgnevate mõõdikutega:

- küsime klientidelt soovitusindeksi, tema probleemi lahenduse efektiivsuse ja rahuloluindeksi kaudu tagasisidet regulaarselt erinevates kliendikogemuse punktides (vastajate arv kuus ca 2700):

- mõõdame kliendisuhtluse efektiivsust nii kõnekeskuse statistika abil kui ka hindame individuaalset töötaja suhtluskvaliteeti;
- uurime üldist brändi positsiooni ja kuvandit iga-aastase brändiuuringuga meie olemasolevatel turgudel (vastajate arv ca 6000);
- analüüsime klientide tagasisidet, mille oleme saanud, kui kliendid on meile helistanud või e-kirja saatnud.

Antud valimitega katame kõik peamised klienditeekonna kokkupuutepunktid kui ka erinevad klientide vanusegrupid. Siiani on kliendid andnud väärtuslikku tagasisidet nii meie klienditeenindusele, toodetele kui ka hinnastamisele.

Kliendikaebused Bigbankis

Iga kliendi rahulolematuse lahendamine on meile tähtis. Kliendikaebusi menetleme eelkõige eesliinis ja neid esines 2017. aastal kõikides Bigbanki üksustes. Kliendikaebuste arv võrreldes 2016. aastaga püsis samal tasemel. Oleme oma toodete ja teenuste kvaliteedi tagasisideks loonud kindla protsessi ja infosüsteemi, mis kogub infot erinevatelt kliendigruppidele ning suunab selle vastava teenuse/protsessi eest vastutavale isikule.

Bigbankis lahendame kaebusi juhtumipõhiselt eesmärgiga, et sarnast kaebust rohkem ei esineks. Suuremat tehnoloogilist arendust vajavad kaebused jõuavad vastava valdkonna juhini ja need viime ellu pikema aja jooksul.

Vastutustundlik klienditeenindus

Vastutustundlik klienditeenindus on toodete kvaliteedi kõrval üks kvaliteetse kliendisuhte alustest. Meie klienditeeninduse vastutustundlikkus väljendub eelkõige kolmes aspektis:

1. Proaktiivne kliendisuhtlus – teavitame klienti eelnevalt lepinguga kaasnevatest kohustustest ja riskidest. Leiame koos klientidega lahendusi ja ennetame võimalikke küsimusi. Viime läbi kliendisuhtluse kvaliteedikontrolli kehtestatud kvaliteedimudeli alusel. Tagamaks töötajate head teadmised, koolitame ja panustame

töötajate personaalsesse arengusse ning testime regulaarselt nende teadmiste taset.

2. Kaebuste ja probleemide pidev jälgimine – vajadusel käivitame parendustegevused ja lähtume kaebuste käsitlemise protseduurist.

3. Klientidele antud lubadustest kinnipidamine ja efektiivse informatsiooni jagamine – reageerime kiiresti klientide küsimustele ja vajadustele.

Kliendikogemuse peegeldus klientide tagasisidest

2017. aastal pöörasime erilist tähelepanu sellele, et pakuksime ühtlast kvaliteeti klienditeekonna erinevates suhtlusetappides ning kasvataksime süsteemselt oma klientide lojaalsust. Täna nimetavad Bigbanki kliendid meie klienditeenindust suurepäraseks, sest mõistame nende vajadusi, ennetame probleeme ning lahendame küsimusi kiirelt ja kaebusi peenetundeliselt. Kliendid usaldavad meie tooteid ja teenuseid võrreldes varasemate aastatega oluliselt rohkem. Lisaks suurepärasele klienditeenindusele kiidavad meie kliendid ka selgeid kiireid protsesse laenuotsustes ja et saavad kiirelt oma küsimustele vastused.

2017. aastal tõusis Bigbanki soovitamine meie klientide hulgas 18%, võrreldes aasta algust lõpuga. Kliendirahulolu indeks püsis terve aasta jooksul muutumatuna, kõrgel tasemel (87%).

Vaadates 2017. aasta soovitusindeksi arengut, näeme klienditeekonna kokkupuutepunktides

tulemuste paranemist kogu aasta vältel. Suurim tõus on olnud negatiivse laenuotsuse saanud klientide tagasisides ning samuti võlamenetluse klienditeeniduses. Mõlemal juhul jätavad kliendid meile üha enam positiivset tagasisidet. Riigiti on tulemused erinevad ning kõrgeim on soovitusindeks Eestis ja Leedus. Kiireim tõus soovitusindeksis on olnud seevastu Rootsis ja Lätis. Soomes, Hispaanias, Saksamaal, Austrias ja Hollandis on soovitusindeks olnud stabiilne. Klientide lojaalsus on suurim pärast lepingu allkirjastamist ja kui kliendid suhtlevad meie teenindusega. Tugevad kliendisuhted toetuvad paljuski ka positiivsele nihkele meie meediakuvandis.

Kliendikogemuses mängivad kõik erinevad kokkupuutepunktid olulist rolli ning meil on hea meel, et tugevdame neid järk-järgult, kuid pidevalt kõikides riikides, kus tegutseme.

BIGBANK KUI VASTUTUSTUNDLIK TÖÖANDJA

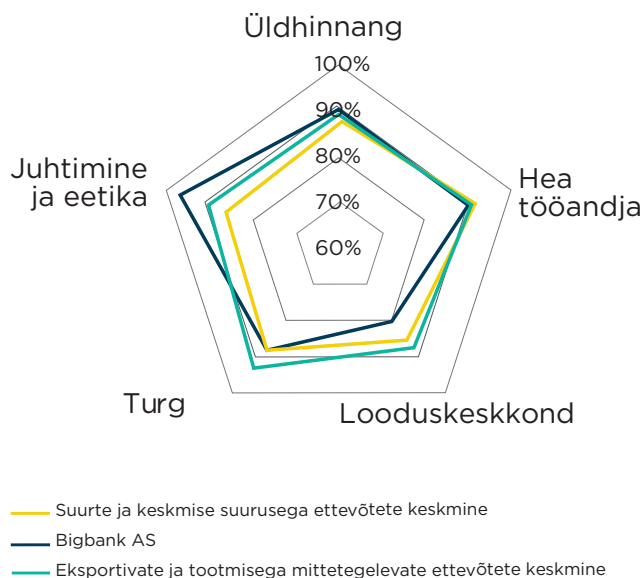
Viimastel aastatel on olnud Bigbanki üks olulisim strateegiline eesmärk saada hea mainega ettevõtjaks ja tööandjaks. Soovime arendada kaubamärgi mainet nii Kontserni sees kui ka väljaspool. Selle saavutamise peamiseks abivahendiks valis juhatus 2014. aastal Eesti ühe tunnustatuima standardi – vastutustundliku ettevõtluse indeksi. See aitab meil igal aastal hinnata oma tulemusi ja määratleda kõige olulisemad valdkonnad, mida peame edendama. Meie sihikindlat tööd ja pingutusi tunnustati 2017. aastal vastutustundliku ettevõtte hõbemärgisega. Me oleme uhked, et saime juhtimise ja eetika kategoorias väga kõrge tulemuse.

2017. aasta lõpu seisuga oli Bigbankis 417 töötajat, sh 212 Eestis, 75 Lätis, 75 Leedus, 25 Hispaanias, 18 Soomes ja 12 Rootsis. Aasta keskmine täistööajaga töötajate arv oli 425.

Sisemise juhtimise tugevdamine

2017. aastal oli juhatuse üks peamisi eesmärke muuta Bigbanki sisemine juhtimine paremaks. Algatusi oli palju, kuid kõige olulisemad neist olid seotud muudatusega töökorralduses.

- Me määrasime filiaalidele juhatused. See toetab filiaalide iseseisvust, muudab otsuste langetamise protsessi läbipaistvamaks ja aitab perioodi 2017-2021 äristrateegiat paremini ellu viia.
- Me kujundasime ümber tehnoloogia- ja tootemeeskonnad, et uus panganduse tuumsüsteem NEST tulemuslikult ja õigeaegselt kasutusele võtta.
- Me võtsime Soomes kasutusele uue tuumsüsteemi ja uuendasime sealse filiaali

Allikas: vastutustundliku ettevõtluse indeksi 2016. aasta tulemused, 17. märts 2017

töökorraldust. See saab töökorralduse näidismudeliks kõikides riikides, kus Bigbank tegutseb.

Me jätkasime 2017. aastal Kontserni tasandi protsesside ülevaatust ja arendamist, et suudaksime pakkuda töötajatele kvaliteetseid teenuseid. Need teenused hõlmavad töösuhete juhtimist, värbamist, tasustamist ja professionaalset arengut.

Bigbankis vastutab töötajatele pakutavate teenustega seotud Kontserni tasandi regulatsioonide kehtestamise ning nendega seotud järelevalve ja aruandluse eest tugiteenuste valdkonna juht.

Bigbanki töökultuur

2017. aasta oli meie jaoks väga oluline, sest tõstisime nii Kontserni sees kui ka väljaspool teadlikkust sellest, kuidas me töötame. Me näeme, kuidas isiklike lugude, meeskonna õnnestumiste, õpetlike kogemuste, klientide tagasiside ja Bigbanki tulemusi käsitleva info jagamine on tekitanud organisatsioonis positiivse meeleolu ja ärritanud väljaspool huvi meie töömeetodite vastu.

Meie töötajad ei ole kunagi varem esinenud nii paljudel erinevatel seminaridel, konverentsidel ja töötubades kui 2017. aastal. Meid kutsuti jagama oma teadmisi uue pangandussüsteemi väljatöötamise, töötajakogemuse juhtimise põhimõtete, rahvusvahelise värbamiskogemuse, meie töövahendite ja -meetodite ning paljude muude valdkondade kohta, kus Bigbank on uuendustega silma paistnud.

Selleks et soodustada informatsiooni jagamist ja ettevõttesisest koostööd tegime 2017. aasta jaanuaris regulaarsete Kontserni-üleste koosolekute valdkonnas uuenduse ja hakkasime korraldama igakuiseid kogu personalile mõeldud juhatusel ja töötajate koosolekuid. Korraldame neid digitaalselt ja anname kõikidele töötajatele võimaluse kohtuda juhatusel liikmetega, kuulda Kontserni värskemaid tulemusi ja klientide tagasisidet ning küsida juhatuselt küsimusi.

Meie töötajaid osalevad aktiivselt kogukonna- ja heategevusprojektides. 2017. aastal valisid nad oma selle aasta sünnipäevakingiks heategevuseks tehtava annetuse. Tänu sellele annetasime 6000 eurot organisatsioonidele, mida meie töötajad soovitasid.

Kogu meie organisatsioon kasutab digitaalset tööriista WOW Reward, mis on mõeldud avalikuks tunnustamiseks ja kolleegidele tagasiside andmiseks. 2017. aastal saavutas tagasiside

Meie IT-spetsialist Leedus Dainius Liegus

andmine kõigi aegade kõrgeima tulemuse. Pääaegu 30% töötajatest said positiivset tagasisidet oma silmapaistvate tulemuste eest. Kolleegid andsid üksteisele tagasisidet enam kui 200 korda.

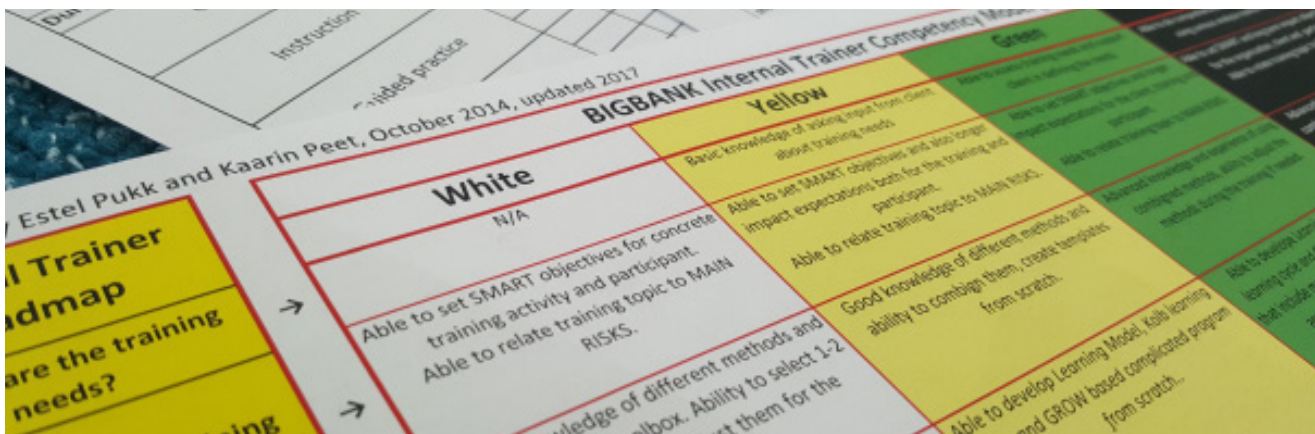
Juhatusel esimees Sven Raba rääkimas IT-konverentsil Atea Action sellest, kuidas on omavahel seotud IT ja kaasaegne pangandus.

Koolitus ja areng

Selleks et saada digitaalsete finantsteenuste pakkujaks, kes peab väga oluliseks suurepärase kliendikogemust, on vaja märkimisväärselt muuta töötajate teadmiste ja oskuste taset. Oleme kehtestanud ettevõttesisesed koolitus- ja arengupõhimõtted, mis on tihedalt seotud töötajate tulemusjuhtimise ja tasustamisega. 2014. aastal asutasime sisekoolitajate akadeemia, et anda juhtidele ja juhtivspetsialistidele oskusi ja teadmisi, mis on vajalikud nii uutele kui kogenud töötajatele suunatud sisekoolituste kvaliteetseks ettevalmistamiseks ja korraldamiseks. 31. detsembriks 2017 oli ligikaudu 25% töötajatest

läbinud 16-tunnise sisekoolitajate „valge vöö“ koolituse. 2018. aastal kavatsime käivitada järgmise taseme: sisekoolitajate „kollase vöö“ koolitused.

2017. aastal võtsime kasutusele Kontserni tasandi koolitusprogrammid, et tõsta kogu organisatsiooni riskiteadlikkust. Programmid koosnesid interaktiivsest koolitusest, mis käsitlesid üldist riskijuhtimise raamistikku, andmekaitset, uut EL-i isikuandmete kaitse üldmäärust, küberturvalisust, tegevusriski ohjamist ja muid küsimusi.

Bigbanki sisekoolitaja kompetentsusmodel

Töötajatelt saadud tagasiside põhjal oleme järjepidevalt tegelenud juhtide juhtimispädevuse tõstmisega. Me kasutame mitmesuguseid meetodeid alates individuaalsest arendamisest (coaching) kuni Kontserni tasandi programmideni välja. Selleks et saavutaksime perioodi 2017-2021 strateegilised eesmärgid, otsustas juhatus, et kõigil töötajatel peab olema mingi tulemuslikkuse võtmenäitaja. Kõik peavad valima 2018. aastaks vähemalt ühe kliendikogemusega seotud tulemuslikkuse võtmenäitaja ja tippjuhid peavad lisaks valima vähemalt ühe töötajakogemusega seotud tulemuslikkuse võtmenäitaja. 2018. aastal keskendume oma koolitus- ja arendustegevusega sellele, et muuta meie kõige olulisemate sidusrühmade – klientide ja töötajate – kogemused paremaks.

Meie infoturbejuht Jaan Anvelt valmistamas ette materjale küberturvalisuse kohta

Meie uue Tartu kontori avamine

Töövahendid ja -tingimused

Me jälgime regulaarselt kõikide kontorite töötingimuste kvaliteeti. Me viime läbi auditeid, milles osalevad nii töötajate esindajad kui ka sõltumatud eksperdid. 2017. aastal oli meie jaoks olulisim muudatus see, et kolisime oma Tartu kontori äsjaavalminud ruumidesse.

Me tegime väiksemaid muudatusi ka oma Tallinna, Helsingi ja Riia kontorites. Tallinna kontori renoveerimine toimub 2018. aastal. Töötajate tagasiside kohaselt on töö tegemise juures kõige olulisem roll jätkuvalt tööruumidel, mikrokliimal ja töövahenditel. Seetõttu jätkame investeerimist kõrge kvaliteediga ja paindlikku töökeskkonda.

Meie uue Tartu kontori avamine

Meie uue Tartu kontori avamine

KOGUKOND JA ÜHISKOND

Usume Bigbankis, et igaüks meist saab aidata kaasa ümbritseva maailma paremaks muutmisele. Oleme pühendunud ja järgime oma igapäevases tegevuses vastutustundliku laenamise põhimõtteid, panustame aktiivselt finantshariduse edendamisesse kõikidel oma

tegevusturgudel ning toetame ühiskondlikult olulisi ettevõtmisi sponsorluse ja heategevuse kaudu. 2017. aastal tunnustas Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum meid vastutustundliku ettevõtte hõbemärgisega.

VASTUTUSTUNDLIK TEGEVUS

Viimastel aastatel oleme teadlikult juhtinud oma vastutustundlikku tegutsemist, analüüsides peamisi sidusrühmi, suurendades oma tegevusega ühiskondlikku kasu, arendades panga töötajaid ja töökeskkonda ning juhtides panka lähtuvalt väärtusest, mis on olulised meie peamistele sidusrühmadele. 2016. aastal osalesime esmakordselt ka Eesti vastutustundliku ettevõtluse indeksis, mis andis põhjalikku tagasisidet meie senisele tegevusele. Indeksi tulemuste alusel töötasime välja põhjalikud tegevuskavad, mis aitasid suurendada ettevõtja väärtust meile olulistele sidusrühmadele, kelleks on meie kliendid, töötajad, koostööpartnerid ning kogukond tervikuna. Usume, et jätkusuutlikkusele orienteeritud mõtlemisviis, plaanid ja tegutsemine toovad edu kogu ühiskonnale tervikuna. Just sellepärast hindame 2017. aasta Vastutustundliku Ettevõtluse Galal saadud hõbemärgist kõrgelt ja jätkame oma püüdlusi selles vallas.

Järgime oma äritegevuses kõiki laenamisega seotud reegleid, juriidilisi nõudeid ning häid tavasid, sh vastutustundlikku laenamise põhimõtteid. Nii tagame, et väljaantav krediit vastab meie kliendi vajadustele ning oleme selle kujundanud viisil, et klient suudab selle kokkulepitud tingimustel tagastada.

Meie eesmärk on tõsta tarbijate teadlikkust krediitoodete olemusest ning laenamisega

kaasnevatest riskidest. Nii on tarbijal võimalik teha teadlikke ja vastutustundlikke otsuseid, mis põhinevad erinevatel pakkumistel ja võtavad arvesse tema personaalseid eelistusi ning vajadusi. Praktikast rõhutame alati oma kommunikatsioonis, et laenamisse ei tohi suhtuda kergekäeliselt ning selle vajalikkuse otsus tuleb hoolikalt läbi kaaluda. Samuti soovime alati enda klientidel võtta laenupakkumine mitme teenusepakkuja käest, et leida endale sobivaim lahendus. Läheneme igale kliendile personaalselt ning püüame leida just talle sobivamaid lahendusi – ka siis, kui klient on laenu tagasimaksetega raskustesse sattunud.

Vastutustundlik laenamine, selle teadvustamine ja üldine finantshariduse tõstmine on meile oluliseks igapäevaseks prioriteediks. Koostöös teiste Eesti juhtivate pankadega panustame sellesse Eesti Pangaliidu finantsharidus- ja kommunikatsioonitoimkonna igapäevase tegevuse kaud. Samuti osaleme FinanceEstonia liikmena aktiivselt Eesti finantsteenuste keskkonna kujundamisel ja finantstehnoloogia arendamisel. Osaleme selles organisatsioonis, sest soovime, et finantsteenuste turul oleksid mitmekesised teenused ja mõistlik regulatsioon.

MAJANDUSTEGEVUS

Bigbank on edukas eraisikutele kuuluv ettevõte, millel on strateegia, mis rõhutab jätkusuutlikku ja kasumlikku kasvu ning mille pikaajaline eesmärk on, et omakapitali tootlus oleks üle 15%. Selline kasumlikkuse tase võimaldab Kontsernil valdavalt kasvada ilma täiendavate kapitalisüstideta. Perioodil 2017-2021 kavatsen teha suuri investeeringuid oma põhisüsteemide arendusse, et olla kaasaegne ja kõrgelt automatiseeritud digitaalne pank, mis pakub sujuvaid finantsteenuseid ning keskendub laenamisele ja tähtajalistele hoiustele.

Bigbank ei ole börsil noteeritud ja avalikud reitinguagentuurid meid ei hinda. Sellest hoolimata peame oluliseks läbipaistvust ja nõuetekohast aruandlust. Lähtume avalike aruannete koostamisel põhimõttest, et need peavad lugejale kasulikud olema.

KESKKOND

2017. aasta alguses lansseerisime Hispaanias uue laenutoote – rohelise laenu, mis kutsub kogukonda üles looduskeskkonda säästvale ja jätkusuutlikule tarbimisele. Laen on mõeldud näiteks elektri- või hübriidmootoriga sõidukite soetamiseks ja päikesepaneelide paigaldamiseks. Tootekommunikatsiooni käigus selgitasime ja rõhutasime rohelise mõttelaadi olulisust sotsiaalmeedia, sisuturunduse ning traditsioonilise meedia mitmete tegevuste kaudu. Nii leidsid mitmed aktsioonid aset Bigbanki eestvedamisel – jalgrattapäev, loodusparkide kaitse päev, jätkusuutliku turismi edendamine, rohelisele tarbimisele keskenduv mess, Maa tund (Earth Hour) jne. Pakume täna Hispaanias ainsa pangana spetsiaalselt loodussäästvate projektide rahastamiseks mõeldud finantstoodet. Peagi planeerime sarnase toote lansseerida ka Baltikumis.

Lisaks oma klientide teadlikkuse suurendamisele jätkusuutlikust tarbimisest, teeme pidevaid pingutusi vähendamaks oma tegevuse mõju

Me oleme kehtestanud hanke- ja allhanketegevuste korraldamiseks vajalikud sisekorraeeskirjad ning valime oma äri- ja koostööpartnereid, sh tarnijaid ja teenusepakkujaid hoolikalt.

Bigbankil ei ole ametlikku dividendipoliitikat. Kontsern on siiani maksnud dividende igal aastal. Kõige suurem dividendisumma on olnud 5000 tuhat eurot, mis maksti välja 2016. aasta eest (sama summa makstakse arvatavasti välja ka 2017. aasta eest).

Bigbank tegutseb püsivate tegevuskohtade (filiaalide) kaudu kuues Euroopa riigis, kus Bigbank on kohaliku maksumaksjana registreeritud. Bigbank maksab kõikides oma tegevusriikides kõiki talle kohalduvaid makse.

looduskeskkonnale. Panustame töölähetuste vähendamisesse ja soodustame töötajaid pidama videokonverentse nii kohtumisteks kui ka koolitusteks. Tegeleme jätkuvalt protsesside optimeerimisega peamiselt kolme meetodika abil:

- Agiilne arendus, mis tähendab lühikesi arendustsükleid ja pidevat parendamist;
- *LEAN*, mis vähendab raiskamist, aitab protsesse standardiseerida ja kliendile suurimat väärtust pakkuda;
- *4 Disciplines of Execution*, mis aitab hoida fookust kogu organisatsioonis.

Meie tooted on küll digitaalsed, kuid kasutame riistvara nende pakkumiseks. Keskkonnasäästlikkuse suurendamiseks utiliseerime riistvara maksimaalselt ja hoiame selle energiakulu kontrolli all. Näiteks paigaldasime oma töötajate lauaarvutitesse

programmi, mis öisel ajal ja nädalavahetuseti vähendab oluliselt masinate elektritarbimist, kui neid keegi ei kasuta. Lisaks sorteerime oma prügi vastavalt haldajate pakutavale võimalusele. Näiteks C-energiamärgisega

Tartu kontoris seadsime üles prügi sorteerimise sektsioonid, kus töötajad sorteerivad nii biolagunevaid ja olmejäätmeid kui ka plast-, metall- ja klaastarad.

SPONSORLUS JA HEATEGEVUS

Pangana teame ja tunnetame oma rolli kogukonnas ning panustame selle edendamisse. Peame oluliseks tervislikke eluviise, vaimu harimist ja kogukonna jätkusuutlikkust. Seetõttu toetame heategevus- ja sponsorlusprojektidega juba aastaid kultuuri, sporti, noori ning paljulapselistele peredele suunatud tegevusi. Bigbanki olulisemad ja silmapaistvamad toetustegevused 2017. aastal olid järgmised:

Bigbank Tartu. Alates 2012. aastast oleme võrkpalliklubi Bigbank Tartu peasponsor. Meie eesmärk on anda oma panus Eesti spordi arenguks. Oma toetusaastate jooksul oleme näinud Eesti võrkpalli tegemas tohutu arenguhüppe, pakkudes täna konkurentsi Euroopa parimatele. Meil on ääretult hea meel, et ka Bigbank Tartu võrkpalliklubi mängija Rait Rikberg esindas Eestit suurepäraselt 2017. aasta Võrkpalli Euroopa Meistrivõistlustel. Oleme väga rõõmsad, et meil on võimalus olla osa kogu Eesti võrkpalli arengust.

Bigbanki Suurperepäev. Alates 2005. aastast teeme koostööd Eesti Lasterikaste Perede Liiduga. Nii saame pakkuda peredele, kellel on neli või rohkem last, võimalust veeta üks eriline ja lõbus päev. Lisaks tunnustame igal aastal ühte tublit ja tegusat Eesti peret Aasta Suurpere tiitli ning auhinnaga. Toetame igati pereväärtuste säilimist ja neid tublisid Eesti peresid, kes on andnud oma panuse Eesti riigi püsijäämiseks. Aasta Suurpere 2017 konkursi võitjaks osutus viielapseline haridust väärtustav perekond Muru Tartust, keda pärjati tiitli, Bigbanki välja

pandud 5000-eurose preemia ning perereisiga Kreekasse.

Bigbanki töötajate heategevuslõunad. Juba mitmendat aastat korraldavad Bigbanki töötajad heategevuslõunaid, et toetada abivajajaid. Sel aastal küpsetasid kolleegidele head ja paremat lõunaks nii Tallinna, Tartu, kui ka Vilniuse kontori töötajad. Kogutud tulu annetasime erinevatele ühingutele nii koduvägivalla all kannatajate abistamiseks kui ka loomade kaitseks.

Bigbank Läti jookseb. Kolmandat aastat järjest aitame kaasa Läti rahva tervisele, sest oleme peasponsoriks suurimale Läti jooksusarjale, mis koosneb 8 täispikast ja 8 poolpikast maratonist. Need leiavad suvehooaja jooksul aset Läti 8 suuremas linnas: Jelgava, Ventspils, Valmiera, Kuldīga, Rēzekne, Sigulda, Liepāja ja Daugavpils. 2017. aastal tõi jooksusari hooaja jooksul kokku enam kui 25 000 aktiivse elustiili innukat poolajat kõigist vanuseklassidest.

Jaanipäeva vabaõhukontsert. Mitmendat aastat korraldab Bigbank koostöös mõne suurema Läti linnaga Jaanipäeva tähistamiseks vabaõhukontserdi. Pidustuseks tulevad pered kokku, et veeta aasta kõige lühem öö lõkke ääres, süüa rahvustoitu, kuulata traditsioonilist muusikat ning selle järgi tantsida. 2017. aastal toimus kontsert Dobeles linnas ja tõi kokku üle 10 000 muusika- ja tantsuhuvilise.

„Bigbank Läti pärlid“ muusikafestival. Neljandat aastat toimuv muusikafestival Bigbank

Läti pärlid leidis aset ka sel korral Jurmalas. Kolm muusikaga täidetud järjestikust öhtut andsid võimaluse kõikidele Läti muusika austajatele nautida tuntumate armastatud kohalike artistide loomingut. 2017. aasta festival pühendati kolmele Lätis väga armastatud muusikule, kes on ühtlasi tuntud ka luuletajate ja näitekirjanikena - Māra Zālīte, Jānis Peters ja Guntars Račs.

Loomade varjupaiga heategevuskampaania.

Kolmandat aastat järjest korraldasime heategevusliku sotsiaalmeediakampaania nimega #Bigbankannetab. Projekti eesmärk on suurendada ühiskonna teadlikkust loomade heaolu murekohtadest ja pakkuda äärmiselt vajalikku tuge kohalikule loomade varjupaigale nimega Labās mājas. Nimelt kutsusime sotsiaalmeedia kasutajaid sotsiaalvõrgustikes Facebook ja Instagram üles avaldama pilte endast oma lemmikloomadega ja kasutama seejuures teemaviidet #Bigbankannetab. Iga

postitatud pildi eest toetasime varjupaika 1 euroga. 2017. aastal kogusime kokku 4000 eurot, mis läks varjupaiga ligi 1000 m² suuruse ala küttekulude katmiseks talveperioodil.

Sotsiaalprojekt koolides „Bigbank täidab unistusi”.

Jätkasime 2016. aastal alguse saanud Läti alg- ja keskkoolidele suunatud sotsiaalprojekti, et aidata koolides unistuste jõuluüritus korraldada. Võitmaks auhinnaks korraldatud jõulupeo, mida täielikult finantseerib Bigbank, tegid õpilased õpetajate ja vanemate abiga loomingulisi pilte ja videosid ning kirjeldasid oma unistuste jõulupidu koolis. 2017. aastal võitsid 1000-eurose väärtusega unistuste jõulupeo Rugāju algkool ja Sigulda keskkool.

KUULUMINE ORGANISATSIOONIDESSE

Bigbanki strateegia kohaselt on meie eesmärk saavutada hea rahvusvaheline maine ja tuntus väärtusliku finantspartnerina. See tähendab ka osalemist kutseorganisatsioonide tegevuses ja panustamist nende töösse.

Bigbank on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja FinanceEstonia pikaajaline liige.

2017. aasta oktoobris liitusime Eesti Pangaliiduga ja sellest ajast alates oleme aktiivselt osalenud liidu töörühmade tegemistes. Litsentseeritud krediitdiasutusena on meil liikmesus ka erinevate arveldussüsteemide, nagu näiteks S.W.I.F.T, kasutamiseks. Bigbank on liitunud ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) süsteemiga (kaudne liikmesus) ja piiriülese arveldussüsteemiga TARGET2-Estonia (otsene liikmesus).

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Hea Ühingujuhtimise Tava (HÜT) on Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud juhiste ja soovituslike reeglite kogum, mis on mõeldud järgimiseks börsiettevõtjatele.

Kuigi Bigbank AS-i aktsiad ei ole võetud kauplemisele reguleeritud turule ega turul ei ole ka Bigbank AS-i emiteeritud võlakirju, järgib Bigbank AS vabatahtlikult võimaluste piires HÜT'i nõudeid ning „täidan või selgitan“ põhimõtet. Mitmed HÜT'i soovitusel lähtuvad ootustest laia aktsionäride ringiga ettevõtjatele ning ei ole kohandatavad piiratud aktsionäride arvu korral.

Krediidiasutusena allub Bigbank AS Eesti Finantsinspektsiooni järelevalvele ning lisaks muudele õigusaktidele reguleerib Kontserni

tegevust ka krediidiasutuste seadus. Muuhulgas sätestab krediidiasutuste seadus nõudeid Kontserni juhtkonnale, juhtimisele ning aruandlusele. Kontserni juhtimine toimub läbi aktsionäride üldkoosoleku, nõukogu ja juhatuse. Juhatuse liikmete valimine, tagasiastumine, tagasikutsumine ja volitused on reguleeritud äriseadustiku, krediidiasutuste seaduse ja põhikirjaga.

Allpool on antud ülevaade Bigbank AS-i juhtimisest ning toodud välja HÜT'i nõuded, mida praegusel hetkel ei täideta, koos vastavate selgitustega. Valdav enamus hetkel mittetäidetavatest nõuetest on seotud Bigbank AS-i aktsionäride struktuuri ning sellest tulenevate iseärasustega.

ÜLDKOOSOLEK

6. märtsil 2017. aastal toimunud aktsionäride üldkoosolek kinnitas 2016. aasta majandusaasta aruande ja kasumi jaotamise ning otsustas nõukogu liikmete volituste pikendamise üle. Koosolekul oli esindatud 100% aktsiatega määratud häälest.

Bigbank AS ei täida HÜT'i punkte, mis soovivad üldkoosoleku kokkukutsumise teade avaldada veebilehel (punkt 1.2.1), üldkoosoleku päevakorraga seotud oluline teave avaldada veebilehel (punkt 1.2.3) ning nõukogu ja aktsionäride ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta avaldada veebilehel (punkt 1.2.4). 2017. aastal puudusid aktsionäride üldkoosolekult juhatuse liikmed, audiitor ja teised nõukogu liikmed peale aktsionäride (HÜT'i punkt 1.3.2). Bigbank AS ei tee üldkoosoleku jälgimist võimalikuks sidevahendite kaudu (punkt 1.3.3).

Eeltoodud nõuded ei ole asjakohased Kontsernile, millel on vaid kaks aktsionäri ja mille mõlemad aktsionärid kuuluvad nõukogusse ja on seeläbi jooksvalt kursis Kontserni tegevusega. Bigbank AS järgib äriseadustiku § 294 lg-s 11 sätestatud võimalust edastada üldkoosoleku kokkukutsumise teade lihtsustatud meetodil või kasutab äriseadustiku § 305 lg-s 2 toodud õigust võtta otsuseid vastu üldkoosolekut kokku kutsumata, kuivõrd Bigbank AS-il on ainult kaks aktsionäri ja konsensus on otsuste tegemisel tavapärane.

Muus osas täidab Bigbank AS HÜT p-s 1 sätestatud nõudeid.

NÕUKOGU

Bigbank AS-i nõukogu on viieliikmeline (vastavalt põhikirjale 5-7 liiget):

Parvel Pruunsild – nõukogu esimees

Vahur Voll – nõukogu liige

Andres Koern – nõukogu liige

Juhani Jaeger – nõukogu liige

Raul Eamets – nõukogu liige

Nõukogu tegevust reguleerib muuhulgas krediidiasutuse seadus, mis sätestab nõuded nõukogu liikmetele, nõukogu ja juhatuse vahelisele koostööle ning nõukogu poolt kehtestatud kontrollmehhanismidele.

Nõukogu liikmetele kokku makstav tasu moodustas 2017. aastal 53 tuhat eurot (sh maksud). Bigbank ei pea vajalikuks detailsema informatsiooni edastamist nimetatud tasude kohta, sest nende tasude mõju Kontserni finantstulemustele ei ole oluline (HÜT punkt 3.2.5). Kõik eelpool loetletud nõukogu liikmed on 2017. aastal osalenud vähemalt pooltel koosolekutel. Majandusaasta jooksul ei tekkinud Kontsernile teadaolevalt nõukogu liikmetel olulisi huvide konflikte HÜT p 3.3.2 tähenduses. Nõukogu liikmetega majandusaastal tehinguid ei toimunud.

HÜT sätestab nõukogu liikmete sõltumatus printsiibi (punkt 3.2.2.). Bigbank AS-i nõukogu viiest liikmest kaks on aktsionärid, omades kumbki 50% aktsiatest ja mõlemad on olnud nõukogu liikmed üle kümne aasta. Bigbank hindab, et sidemed ei too siiski kaasa märkimisväärset riski huvide konflikti tõttu Bigbank AS-ile kahjulike otsuste tegemiseks ning nõukogu sõltumatus on tagatud. Ülejäänud nõukogu liikmed ei oma lisaks nõukogu liikmetasudele teadaolevalt muid seoseid Kontserniga.

Bigbank AS ei avalikusta veebilehel nõukogu poolt loodud komiteede olemasolu, ülesandeid, koosseisu ega kohta organisatsioonis (punkt 3.1.3) ega juhatuse ja nõukogu tööjaotuse detaile (punkt 4.1). Arvestades, et auditikomitee on valinud nõukogu, kuhu ka aktsionärid kuuluvad, ning et auditikomitee liikmed on valitud nõukogu liikmete hulgast, ei ole vastava informatsiooni avalikustamine veebilehel aktsionäride ega investorite huvide järgimiseks vajalik. Samuti ei kajastata veebilehel krediidikomiteed, kuivõrd see ei oma investoritele olulist tähendust ning aktsionärid on ühtlasi nõukogu liikmed ning seeläbi informeeritud.

Muus osas järgiti HÜT punktides 3 ja 4 sätestatut.

JUHATUS

Nõukogu valis uuteks juhatuse liikmeteks Pāvels Gilodo ja Martini Lānts'i, volituste jõustumisega 1. jaanuaril 2017 ja Mart Veskimägi, volituste jõustumisega 6. veebruaril 2017. Seisuga 31. detsember 2017 oli juhatus neljaliikmeline (vastavalt põhikirjale 3-5 liikmeline):

Sven Raba – juhatuse esimees

Pāvels Gilodo – juhatuse liige

Martin Lānts – juhatuse liige

Mart Veskimägi – juhatuse liige

Juhatus tegevust reguleerib muuhulgas krediitiasutuse seadus, mis sätestab nõuded juhatuse liikmetele, nende tasustamise põhimõtted ja juhised selle kohta, kuidas hoiduda huvide konfliktist ja vältida konkurentsikeelu rikkumist. Vastavalt äriseadustikule ning Kontserni põhikirjale võib Kontserni esindada juhatuse liige üksi.

Nõukogu otsustas 18. augustil 2017 kutsuda ametist tagasi juhatuse esimehe Kaido Saare (alates 31. augustist 2017) ja valida juhatuse esimeheks Sven Raba (alates 1. septembrist 2017).

Juhatus lähtub oma tegevuses Kontserni, selle aktsionäride ning võlausaldajate huvidest ning juhindub nendest huvidest Kontserni riskijuhtimisel, organisatsiooni struktuuri kujundamisega ettevõttesisesetöökorraldamisel. Kontserni emaettevõtja juhatuse liikmed omavad teatud kontrollfunktsiooni ka tütarettevõtjates, osaledes näiteks Läti tütarettevõtja nõukogu ning OÜ Rütli Majad juhatuse töös (vastavalt nõukogu ja juhatuse liikmetena).

2017. aastal ei järginud Bigbank AS HÜT'i punkti 2.2.7, mis näeb ette iga juhatuse liikme hüvede ning preemiasüsteemide avaldamist veebilehel ning käesolevas aruandes ning ka juhatuse liikmete tasustamispõhimõtete tutvustamist üldkoosolekul.

Bigbank AS on majandusaasta aruandes regulaarselt avaldanud Kontserni juhatusele makstud tasude koondnumbri, mis 2017. aastal moodustas 1048 tuhat eurot (sh maksud), samuti avalikustab Bigbank AS tasustamisega seotud andmeid kooskõlas õigusaktidega. Arvestades, et juhatuse liikmete tasude avalikustamise nõue teenib eelkõige aktsionäride informeerimise eesmärki, siis ei ole juhatuse liikmete tasude kohta Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes detailsema info avalikustamine Bigbanki aktsionäride ringi arvestades vajalik. Samuti ei tutvustatud juhatuse liikmete tasustamispõhimõtteid üldkoosolekul, kuna aktsionärid on ka nõukogu liikmed ning seeläbi tasustamispõhimõtetest teadlikud.

Muus osas järgitakse juhtimisel HÜT punktis 2 sätestatut.

MITMEKESISUSE JA KAASAMISE POLIITIKA

Bigbank AS-is usume, et organisatsiooni jätkusuutlikuks ja edukaks äritegevuseks on äärmiselt oluline, et meil oleks mitmekesine ja kaasatud töötajaskond. Bigbank AS toetab mitmekesist töökeskkonda, kus kõiki koheldakse õiglaselt ja austusega.

Bigbank AS-i jaoks tähendab mitmekesisus seda, et iga töötaja oma erinevate oskuste, kvalifikatsiooni ja elukogemusega on meeskonna liige. Erinevused, sooline võrdõiguslikkus ja mitmekesisus annavad Bigbank AS-ile võimaluse tugineda mitmesugusele kogemusele ja pädevusele, mis aitab suurendada kasumlikkust ja säilitada panga atraktiivsust tööandjana. Seega on sooline võrdõiguslikkus ja mitmekesisus strateegilises mõttes olulised.

Kõigil töötajatel sõltumata nende soost, etnilisest taustast, usust või tõekspidamistest, vanusest, seksuaalsest sättumusest või füüsilisest puudest peaks olema võrdne võimalus karjääriredelil tõusta ja muudest võimalustest osa saada. Töötingimused, palk, hüved ja muud tööga

seotud tingimused on väljatöötatud nii, et kõigil töötajatel oleksid võrdsed võimalused ja nad saaksid töötegemist, eraelu ja lapsevanemaks olemist lihtsamini ühitada.

Bigbank paneb ärieesmärkide saavutamiseks kokku andekad ja mitmekülgsed meeskonnad. Andekus ei sõltu kultuurist, riigist, rassist, soost, seksuaalsest sättumusest, oskustest, tõekspidamistest, taustast ja kogemusest. Bigbank AS loob lugupidava ja kaasava keskkonna, kus inimesed tunnevad end hästi, arenevad ja saavad end teostada. Kõik Bigbank AS-i töötajad peavad kohtlema kolleege austuse ja lugupidamisega ning looma kaasava kultuuri, kus kellegi suhtes ei rakendata vägivalda ja kedagi tema vanuse, nahavärvi, puude, etnilise või rahvuslikust päritolu, soo, soolise eneseväljenduse, sooidentiteedi, perekonnaseisu, raseduse, rassi, usu, tõekspidamiste või seksuaalse sättumuse tõttu ei diskrimineerita, ahistata ega kiusata.

TEABE AVALDAMINE

HÜT punkti 5.2 ja 5.3 ei järgita järgmises osas: veebileheküljel ei avaldata finantskalendrit, üldkoosoleku andmeid ning HÜT p-s 5.6 nimetatud kohtumiste graafikut.

Bigbank AS ei avaldanud 2017. aastal finantskalendrit, kuna aruandluse regulaarsus tuleneb muuhulgas krediitiasutuste seadusest. Bigbank AS avaldab kvartaalsed aruanded kvartali lõpule järgneva kahe kuu jooksul. Üldkoosoleku kokkukutsumise teate avaldamise tähtaeg ei ole aktsionäride kitsast ringi arvestades tarvilik.

Investorite ning analüütikutega või pressiga kohtumiste ning neile tehtavate esitluste kohta informatsiooni esitamist veebilehel ei pea Bigbank AS praegusel hetkel vajalikuks, sest nimetatud kohtumistel ei käsitleta hinnatundlikku informatsiooni (HÜT 5.5. ja 5.6). Üldkoosoleku andmete mittenäitamine on seotud aktsionäride väikese arvuga.

Kogu informatsioon ei ole veebilehtedel kättesaadav inglise keeles (punkt 5.2), sest Kontsern ei ole seda aktsionäride ringi arvestades vajalikuks pidanud. Muus osas järgiti HÜT punktis 5 sätestatud.

ARUANDLUS

Bigbank AS-i audiitorühinguks on Ernst & Young Baltic AS, kellega tehakse koostööd alates 2013. aastast. Juhtivaudiitoriks on Olesia Abramova. Bigbank järgib audiitorite rotatsiooni põhimõtet.

Bigbank AS ei järgi HÜT'i punkti 6.1.1 selles osas, et seni ei ole nõukogu vajalikuks pidanud audiitori osalemist nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne. Nõukogu tutvub kvartaalselt Kontserni majandustulemustega ning selle käigus antakse nõukogu liikmetele vajadusel informatsiooni ka auditite tulemuste kohta. Saadud info põhjal ei ole nõukogu liikmed pidanud vajalikuks audiitori osalemist nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne. Samuti ei allkirjasta nõukogu liikmed majandusaasta aruannet. Nõukogu seisukoht sisaldub nõukogu kirjalikus aruandes majandusaasta aruande kohta.

Lisaks kohustuslikule auditile osutas audiitor järgmisi auditiväliseid teenuseid: a) piiratud mahus meetoodilised ja raamatupidamisalased konsultatsioonid seoses uue finantsaruandluse standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamisega, b) abi faktilistes uuringutes, c) jagatud kasumi meetodi sobivuse analüüs (siirdehinna määramise kontekstis).

Nõukogu ei täida teatud osas punktis 6.1.1 ja 6.2.1 sätestatud teavitus- ja informeerimiskohustust aktsionäride ees, sest mõlemad aktsionärid kuuluvad Kontserni nõukogusse ja on seega nõukogu ja audiitori tööst teadlikud.

RISKIDE JUHTIMINE JA KONTROLL

Kontserni nõukogu teostab lõplikku järelevalvet Kontserni tegevuse üle. Nõukogu kehtestab üldised riskijuhtimise põhimõtted ja strateegia, mis on vajalikud Kontserni riskikorralduse nõuetekohaseks toimimiseks ja loob tingimused Kontserni vajadustele vastava sisekontrollisüsteemi kehtestamiseks.

Sisekontrollisüsteem on juhtimise abivahend, mida kasutatakse Kontserni kõigis tegevusvaldkondades ja mis on Kontserni sisemiste protsesside lahutamatu osa. Juhatus vastutab tõhusa sisekontrollisüsteemi kehtestamise ja toimimise eest. Vajadus kontrollimehhanismide järele ja nende ulatus sõltuvad riskide ulatusest ja olemusest. Juhatus peab tagama, et Kontserni organisatsioon ja haldus on asjakohased ja et Kontserni tegevus vastab välismiste ja sisemiste eeskirjade nõuetele. Juhatus teavitab nõukogu regulaarselt Kontserni riskipositsioonis toimunud muutustest.

Riskikontrolliga tegelevate üksuste peamine eesmärk on kaitsta Kontserni finantsseisundit ja piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele.

Kontsern kasutab kolme kaitseliini mudelit, kus esimeseks kaitseliiniks on äriüksused ja filiaalid. Kõikide tasandite juhid vastutavad oma üksuse, filiaali ja valdkonna riskimehhanismide tõhusa toimimise eest. Teiseks kaitseliiniks on üksused, mis teostavad Kontserni riskijuhtimise üle järelevalvet: riskijuhtimise ja krediidiriski üksused ning vastavuskontrolli üksus. Kontserni siseauditi osakond annab sõltumatuid kindlustandvaid hinnanguid ja on kolmandaks kaitseliiniks.

Vastavuskontrolli üksus vastutab selle eest, et Kontsern täidaks kõigi talle kohalduvate õigusaktide nõudeid, sest õigusnormide eiramine võib kaasa tuua järelevalveorganite sanktsioone (sh äritegevuse piirangud, trahvid või täiendava aruandluse esitamise kohustus).

ning finants- ja/või mainekahju. Vastavuskontrolli üksus rakendab ennetavaid meetmeid (teavitab, annab nõu, kontrollib, teeb järelkontrolli), mille eesmärgiks on tagada, et Kontsern täidab talle kohalduvaid nõudeid. Vastavuskontrolli üksus allub vahetult juhatusele.

Krediidiriski üksused vastutavad krediidiotsuste kinnitamise protsessi juhtimise ja tõhusa igapäevase krediidiriski juhtimise eest ning on teiseks kaitseliiniks krediidiriski võtmisel (vastutavad Kontserni krediidiriskijuhtjakohalikud krediidiriski juhid). Kohalikud krediidiriski juhid annavad oma tegevusest regulaarselt aru riigipõhiste krediidikomiteedele, millel on õigus krediidiotsuseid tühistada ja kiita heaks laenuotsuseid, mille kinnitamine ületab madalamate tasandite volitusi. Kõige kõrgema tasandi otsuseid teeb Kontserni krediidikomitee, millel on krediidiotsuste suhtes lõplik vetoõigus. Kontserni krediidikomitee moodustab nõukogu. Krediidiriski üksuste juht annab regulaarselt aru riskikomiteele ja juhatusele.

Riskijuhtimise üksuste ülesandeks on arendada ja rakendada Kontserni riskijuhtimise raamistikku; aidata riski omanikke ja juhtkonda riskide juhtimiseks ja hindamiseks vajalike protsesside ja kontrollimehhanismide väljatöötamisel; toetada ja jälgida riski omanike tegevust riskijuhtimise meetmete rakendamisel; sõltumatult tuvastada, hinnata ja jälgida riske ning esitada riskiaruandeid; anda riskijuhtimisalast nõu ja pakkuda töötajate riskiteadlikkuse suurendamiseks vajalikke koolitusi; tuvastada riskivaldkonnaga seotud probleeme.

Riskijuhtimise üksused on operatsiooniriski kontrolli üksus, kvaliteedikontrolli üksus, tehingute turvalisuse ja menetlusjärelvalve üksus ning riskiaruandluse üksus. Riskijuhtimise üksuste juht teavitab regulaarselt riskikomiteed ja juhatust Kontserni riskiprofiilist ja üldistest riskides toimunud muutustest.

Riskijuhtimise valdkonnas on tehingute turvalisuse ja menetlusjärelvalve üksuse ülesandeks tagada, et Kontsern täidab rahapesu ja terrorismi tõkestamise ning riikliku taustaga isikute seire kohustusi vastavalt õigusaktide ja sisekorraeeskirjade nõuetele, ja aidata töötada välja kontrollimehhanisme, mis võimaldaksid avastada ja ennetada pettusi. Tehingute turvalisuse ja menetlusjärelvalve üksus annab vahetult aru juhatusele.

Siseauditi üksus on Kontserni struktuuriüksus, mis allub vahetult Kontserni nõukogule ja on seetõttu sõltumatu Kontserni juhatusest. Üksuse koosseisus töötab kaks siseaudiitorit ja siseauditi üksuse juht. Siseaudit on sõltumatu, objektiivne ja kindlustandev nõustamistegevus, mis on mõeldud selleks, et lisada Kontserni tegevusele väärtust ja muuta seda paremaks. Siseauditi üksus hindab süstemaatiliselt ja plaanipäraselt riskijuhtimise, valitsemise ja kontrolliprotsesside tõhusust ja tulemuslikkust. Siseaudit lisab väärtust, kui see on kooskõlas Kontserni strateegiliste eesmärkidega, keskendub olulistele äririskidele, tegutseb ennetavalt ja oskuslikult ning vastab sidusrühmade ootustele. Siseauditi üksus tegutseb Kontserni nõukogu poolt kinnitatud põhimääruses sätestatud korra alusel. Siseauditi üksuse põhimääruses on kirjeldatud nõudeid siseauditi üksuse töötajate sõltumatusele ja professionaalsusele, nende volitusi, ülesandeid ja tegevuse ulatust ning kvaliteedi tagamise põhimõtteid. Siseauditi tööplaani kinnitab Kontserni nõukogu.

VIHJELIIN

Vihjeliin on osa Kontserni halduskultuurist ja selle eesmärk on toetada Kontserni väärtuste kandmist ja kokkulepitud käitumisreegleid, soodustada avatust ja kaastöötajatega arvestamist.

Töötajatel on võimalus teavitada pangasisesest ebasobilikust tegevusest, milleks võib olla nii vastuollu minemine Kontserni poolt kehtestatud

üldiste käitumisreeglitega, sisemist töökorraldust reguleerivate protseduuridega kui ka seaduse rikkumised ja panganduse hea tava põhimõtete eiramine.

Vihjeliini haldab siseauditi üksuse juht, kes annab vahetult aru Bigbank AS-i nõukogule.

JUHATUSE LIIKMETE JA TÖÖTAJATE TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Kontserni tasustamise poliitika kinnitab nõukogu ja selle eesmärgiks on tagada õiglane ning läbipaistev tasustamine, mis aitaks saavutada Kontserni pikaajalist eesmärki – saada klientide poolt enim tunnustatud finantsteenuse pakkujaks, tõhus riskijuhtimine ning Kontserni kõrge maine tööandjana kõigis neis riikides, kus asuvad Bigbanki filiaalid ja tütarettevõttjad. Eesmärgiks on, et tasustamisotsused tagaksid jätkusuutliku väärtuse kasvu kõigi Bigbanki oluliste sidusrühmade, sh klientide, aktsionäride ja töötajate jaoks. Tasustamissüsteem tagab töötajate võrdse kohtlemise, sest tasustamisel lähtutakse töötaja aasta vältel saavutatud tulemustest ja tööalasest arengust.

Nõukogu kinnitab Kontserni tasustamispoliitika ja vaatab selle üle iga aasta neljandas kvartalis. Poliitika kohaselt kinnitab juhatus

aasta tasustamispõhimõtted, sh põhimõtted, millega kehtestatakse aasta tulemuslikkuse võtmenäitajad, hinnatakse töötajate tulemusi ja vaadatakse üle fikseeritud töötasu. Aasta tasustamispõhimõtted sisaldavad ka filiaali või üksuste tasandi tulemustasu kehtestamiseks vajalikke juhiseid. Juhatus jälgib tasustamispõhimõtete rakendamist igas kvartalis ja küsib töötajatelt tagasisidet mais ja detsembris.

Tasustamise süsteemi keskseks põhimõtteks on tasakaal individuaalsete ja meeskondlike tulemuste saavutamise ning kvaliteetse riskijuhtimise vahel, mis arvestab kapitali piisavust, vajalikku likviidsust ning majanduskeskkonnas toimuvaid arenguid.

Kontserni poolt makstav tasu koosneb kahest osast:

Fikseeritud tasu sh:

- töölepingus fikseeritud igakuine põhitasu, mille suurus arvestab töötaja tööülesandeid ja pädevust ning mis vaadatakse üle kord aastas, võttes arvesse töötaja töötulemusi ja asukohariigi tööjõuturul valitsevaid trende;
- Kontserni kõigile töötajatele kõikides riikides ja samal määral tagatud hüved, nagu näiteks sporditoetus, tasustatud vaba aeg tervise eest hoolitsemiseks, sünnitoetus jmt;
- asukohariigi õigusaktidest või kollektiivlepingutest tulenevad tasud ja hüved.

Muutuvtasu sh:

- töötajaga eelnevalt kokku lepitud põhimõtetest ja Kontserni pikaajaliste eesmärkide saavutamisest sõltuv tulemustasu, mille saamine eeldab asjakohaste, mõõdetavate ja tasakaalustatud kriteeriumide täitmist;
- objektiivsetest asjaoludest tulenev ja üldjuhul ühekordne tulemustasu, näiteks tasu täiendavate tööülesannete täitmise või eriolukordades talitluspidevuse tagamise eest.

Töötasukomitee rolli täidab Bigbanki nõukogu, kelle kohustuste hulka kuulub Kontserni tasustamispoliitika kinnitamine ja järelevalve ning juhatuse liikmete ja siseauditi töötajate tasustamisega seotud otsuste tegemine. Nõukogu vaatab tasustamispoliitika üle vähemalt kord aastas. Poliitika ja sellega seotud kontserniüleste reeglite ettevalmistuse eest vastutab tugiteenuste valdkonna juht, kes esitab muudatusettepanekud Kontserni juhatusele, kes esitab asjakohased ettepanekud kinnitamiseks Kontserni nõukogule. Iga-aastased tasustamise üldpõhimõtted, sh fikseeritud tasu määrad ning tulemustasu maksmise korra, kinnitab Kontserni juhatuse. Filiaalide ja valdkondade töötajaid puudutavaid tasustamisotsuseid teevad filiaalide ja valdkondade juhid kooskõlas Kontserni poliitika ja reeglitega.

Vastavalt seadusele on Bigbank määratlenud olulised riskivõtjad, kelleks on tippjuhtkond (nõukogu ja juhatuse liikmed); kontrollfunktsioonide eest vastutavad isikud; töötajad, kellel on oluline mõju Kontserni riskiprofiilile; ja ametikohad, kelle tasu on võrdne Kontserni juhatuse liikmete madalaima töötasuga või ületab seda.

Kontserni nõukogu kinnitab oluliste riskivõtjate nimekirja vähemalt kord aastas vastavalt juhatuse poolt esitatud ettepanekule. Seisuga 31. detsember 2017 oli nimekirjas 34 ametikohta. Nimekirja muudetakse siis, kui personali koosseis või Kontserni töökorraldus muutub. Oluliste riskivõtjate fikseeritud tasu põhimõtted on samad, mis ülejäänud Kontserni töötajatel. Tulemustasu osakaal aasta kogutasust võib

olla maksimaalselt 30%, mis tagab hoolikalt kaalutletud riskivõtmise. Kontsernil on õigus kas osaliselt või täielikult loobuda tulemustasu maksmisest, vähendada selle suurust või nõuda välja makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist juhul, kui Kontserni tulemused ei vasta seatud eesmärkidele.

Bigbank AS tegutseb ühel äriliinil, mistõttu jäetakse tasustamise kvantitatiivne koondteave äriliinide lõikes esitamata.

2017. aastal on juhtkonnale, kelle hulka kuulub koos juhatuse ja nõukoguga 36 ametikohta, makstud töötasu summas 2335 tuhat eurot (ei sisalda maksejapensionitasusid), millest põhitasu

moodustab 1885 tuhat eurot, tulemustasud 375 tuhat eurot ning lahkumishüvitised 75 tuhat eurot. Põhitasu maksti 36 ametikohal ning tulemustasu 23 ametikohal. Tulemustasud on makstud rahas. Tulemustasud on määratud ja välja makstud 2017. aastal. Määratud, ent väljamaksmata tulemustasusid, mis võtaksid arvesse töötulemusi 2017. aastal, ei ole.

Kontserni raamatupidamise aastaaruanne

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Varad			
Nõuded keskpankadele	4	36 235	20 551
Nõuded pankadele	4	17 947	14 382
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	5	11 210	14 891
Nõuded klientidele	6,7	377 458	332 725
Muud nõuded	8	2 775	1 303
Ettemakstud kulud ja maksud	9	915	1 420
Materiaalne põhivara	10	3 446	4 299
Kinnisvarainvesteeringud	11	1 878	509
Immateriaalne põhivara	12	7 472	4 037
Edasilükkunud tulumaksu vara	28	-	11
Varad kokku		459 336	394 128
Kohustised			
Võlgnevused klientidele	13	334 819	285 575
Allutatud võlakirjad	14	4 977	-
Eraldised		667	133
Muud kohustised	15	4 398	4 783
Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	16	1 229	2 801
Kohustised kokku		346 090	293 292
Omakapital	17		
Aktiivkapital		8 000	8 000
Kohustuslik reservkapital		800	800
Muud reservid		675	1 369
Jaotamata kasum		103 771	90 667
Omakapital kokku		113 246	100 836
Kohustised ja omakapital kokku		459 336	394 128

Aastaaruande lisad lehekülgedel 52 kuni 121 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

	Lisa	2017	2016
Intressitulu	18	69 725	69 225
Intressikulu	19	-5 776	-5 940
Neto intressitulu		63 949	63 285
Teenustasutulu		3 031	2 510
Teenustasukulu		-346	-198
Neto teenustasud		2 685	2 312
Netokasum(kahjum) finantstehingutelt	20	-365	235
Muud tegevustulud	21	2 706	3 424
Tulud kokku		68 975	69 256
Palgakulud	22	-16 362	-14 762
Mitmesugused tegevuskulud	23	-10 431	-11 073
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10,12	-1 382	-764
Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused	8	-17 581	-25 887
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kahjum	11	-1	-70
Muud tegevuskulud	24	-3 580	-2 849
Tegevuskulud kokku		-49 337	-55 405
Kasum enne maksustamist		19 638	13 851
Tulumaks	28	-2 432	-2 148
Aruandeaasta kasum		17 206	11 703
Muu koondkasum			
<i>Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahjumisse</i>			
Realiseerimata kursivahed	17	204	98
Kokku muu koondkasum, mida võib tulevikus liigitada kasumisse või kahjumisse		204	98
<i>Muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse</i>			
Maa ja ehitiste ümberhindlus		-	223
Kokku muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse	17	-	233
Aruandeaasta muu koondkasum kokku		204	321
Aruandeaasta koondkasum		17 410	12 024
Tava puhaskasum aktsia kohta (EUR)	31	215	146
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (EUR)	31	215	146

Aastaaruande lisad lehekülgedel 52 kuni 121 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisa	2017	2016
Rahavoog äritegevusest			
Laekunud intressid		60 198	58 500
Makstud intressid		-6 373	-5 333
Tasutud palga- ja mitmesugused tegevuskulud		-28 380	-25 199
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud		6 634	6 462
Muud tasutud tegevuskulud ja teenustasud		-4 952	-4 291
Laekunud lootusetud nõuded		20 358	18 628
Laekunud muu vara eest		116	495
Makstud muu vara eest		-95	-622
Väljaantud laenud		-252 226	-220 578
Laenude tagasilaekumised		179 776	153 085
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	4	-419	-214
		119 367	90 659
Laekumised hoiustamisest		-69 870	-61 018
Makstud hoiuste lunastamisel		3 858	881
Kauplemiseks hoitavate finantsvarade muutus	5	-3 492	-1,331
Makstud tulumaks		-117	-30
Valuutakursi muutuse mõju			
Rahavoog äritegevusest kokku		24 383	10 094
Rahavoog investeerimistegevusest			
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	10,12	-5 537	-3 405
Laekunud põhivara müügist		96	74
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist		115	32
Makstud väärtpaberite soetamisel		-	-713
Laekumised väärtpaberite lunastamisest		-	762
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		-5 326	-3250
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Laekumised võlakirjaemissioonist	14	5 000	-
Tasutud dividendid	17	-5 000	-1 300
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-	-1,300
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-227	-147
Raha ja selle ekvivalentide muutus		18 830	5 397
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	4	34 291	28 894
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	4	53 121	34 291

Aastaaruande lisad lehekülgedel 52 kuni 121 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

	Emaettevõtja omanikele kuuluv omakapital				
	Aktsia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2016	8 000	800	1 048	80 264	90 112
Aruandeaasta kasum	-	-	-	11 703	11 703
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	98	-	98
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	223	-	223
Kokku muu koondkasum	-	-	321	-	321
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	321	11 703	12 024
Makstud dividendid	-	-	-	-1 300	-1 300
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-1 300	-1 300
Saldo 31.12.2016	8 000	800	1 369	90 667	100 836
Saldo 01.01.2017	8 000	800	1 369	90 667	100 836
Aruandeaasta kasum	-	-	-	17 206	17 206
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	204	-	204
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	-898	898	-
Kokku muu koondkasum	-	-	-694	898	204
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	-694	18 104	17 410
Makstud dividendid	-	-	-	-5 000	-5 000
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-5 000	-5 000
Saldo 31.12.2017	8 000	800	675	103 771	113 246

Vaata lisa 17.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 52 kuni 121 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONTSERNI RAAMATUPIDAMISE ARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON JA ARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Bigbank AS on Eestis registreeritud krediitiasutuse tegevusluba omav ettevõtja. 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruandesse on konsolideeritud Bigbank AS (edaspidi ka „emaettevõtja”) koos Lätis, Leedus, Soomes, Hispaanias ja Rootsis asuvate filiaalidega ning tütarettevõtjad AS Baltijas Izaugsmes Grupa, OÜ Rütli Majad ja OÜ Balti Völgade Sissenõudmise Keskus ning OÜ Balti Völgade Sissenõudmise

Keskuse tütarettevõtjad SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs ja UAB Baltijos Skolų Išieškojimo Centras (edaspidi koos nimetatud „Kontsern”).

Bigbank AS ärinimi registreeriti 23. jaanuaril 2009. Kontserni endine ärinimi oli Balti Investeeringute Grupi Pank AS.

VASTAVUSE KINNITUS

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt väljatöötatud Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL). Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigi aruandes esitatud perioodide kohta, välja arvatud juhul, kui on kirjeldatud teisiti.

Juhatus poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kinnitab Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab lisaks nõutud osale, mis on vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus, emaettevõtja põhjaruandeid (vt lisa 33), kuna seda nõuab Eesti Raamatupidamise Seadus, ja regulatiivsetel eesmärkidel omakapitali suhtarve (vt lisa 3), mis on koostatud vastavuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta. Need emaettevõtja põhjaruanded ei vasta eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 järgi.

Bigbank AS juhatus on koostanud ja allkirjastas käesoleva konsolideeritud majandusaasta aruande 27. veebruaril 2018.

KOOSTAMISE ALUSED

Arv näitajad on esitatud tuhandetes eurodes. Konsolideeritud aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud varad ja kohustised, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses (kauplemise eesmärgil soetatud finantsvarad ja kinnisvarainvesteeringud) ja ümberhindluse meetodist (maad ja ehitised). Kontserni üksused kasutavad ühesuguseid arvestuspõhimõtteid.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele esitatakse emaettevõtja konsolideerimata põhjaruanded (st finantsseisundi aruanne,

koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) konsolideeritud aruande lisades. Bigbank AS-i konsolideerimata põhjaruanded on esitatud lisa 33 „Emaettevõtja põhjaruanded”. Need aruanded on koostatud konsolideeritud aruandega samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid kasutades, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtjatesse tehtud investeeringute puhul, mis on emaettevõtja konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuses.

KONSOLIDEERIMINE

Filiaalid

Filiaalid on ettevõtja nimel teenuste pakkumiseks loodud majandusüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik. Ettevõtja vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest. Välismaal asuvate filiaalide kohta peetakse eraldi raamatupidamist.

Ettevõtja konsolideerib eraldi raamatupidamist omavate filiaalide raamatupidamisaruanded alates tegevuse algusest kuni filiaali tegevuse lõpetamiseni.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjatena käsitletakse kõiki ettevõtjaid, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontroll loetakse saavutatuks, kui Kontsern on mõjutatud või tal on õigus investeeringu muutuvtulule ning tal on võime neid tulusid mõjutada läbi oma mõjuvõimu investeeritava üle. Täpsemalt omab Kontsern kontrolli siis ja ainult siis kui ta:

- omab mõjuvõimu investeeritava üle (st eksisteerivad õigused mis annavad käesoleval ajal võimekuse juhtida investeeritava vastavaid tegevusi);
- on mõjutatud või tal on õigus muutuvtulule läbi oma osaluse investeeritavas;

- omab võimekust mõjutada tulusid läbi oma mõjujõu investeeritava üle.

Üldjuhul eeldatakse, et häälteenamus annab kontrolli.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse täielikult alates päevast, kui Kontsern omandab kontrolli. Konsolideerimine lõpetatakse päevast, kui kontroll lõpeb.

Tütarettevõtja	Asukohariik	Osalus 2017	Osalus 2016
AS Baltijas Izaugsmes Grupa	Läti Vabariik	100%	100%
OÜ Rüütli Majad	Eesti Vabariik	100%	100%
Balti Völgade Sissenõudmise Keskus OÜ	Eesti Vabariik	100%	100%
SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs	Läti Vabariik	100%	100%
UAB Baltijos Skolų Išieškojimo Centras	Leedu Vabariik	100%	100%

Konsolideerimisel elimineeritud tehingud

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate üksuste (välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud tütarettevõtjad) finantsnäitajad. Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtjate vastastikused saldod, omavahelised tehingud ja nende tulemusena

tekkinud realiseerumata kasumid ning kahjumid, v.a juhul, kui on viiteid vara väärtuse langusele. Kõikide Kontserni kuuluvate ettevõtjate arvestuspõhimõtted on kooskõlas Kontserni arvestuspõhimõtetega. Vajadusel on tütarettevõtjate ja filiaalide arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks Kontserni arvestuspõhimõtetega.

VÄLISVALUUTA

Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse arvestusvaluutasse tehingu päeval kehtiva keskpanga kursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustised ümber aruandepäeval kehtiva keskpanga kursiga. Rahaliste varade või kohustistega seotud kursivahedest tekkiv kasum või kahjum on aruandeperioodi alguse arvestusvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse ja perioodi lõpul kehtiva vahetuskursiga ümberhinnatud välisvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse vahe. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised

varad ja kohustised, mida kajastatakse õiglases väärtuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades nende õiglase väärtuse määramise kuupäeval kehtinud valuutakursse. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustised, mida kajastatakse ajalooliste kurssidega, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades tehingu päeval kehtivaid valuutakursse. Ümberhindamisest saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruande real „Neto kasum/kahjum finantstehingutelt“.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste aruannete teisendamine

Kontserni üksuste finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku üksuse äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta). Konsolideeritud aruanded on koostatud tuhandetes eurodes, mis on Kontserni esitlusvaluuta. Sellest tulenevalt teisendatakse välismaiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste varad ja kohustised ning õiglase väärtuse korrigeerimised eurodesse bilansipäeva Euroopa keskpanga kursiga.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tulud ja kulud teisendatakse eurodesse aruandeperioodi keskmise kursiga. Erinevate valuutakursside kasutamisest tekkiv kursivahe kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus kirjel „Muud reservid“ ja muutus kursivahedes kajastatakse muus koondkasumis kirjel „Realiseerimata kursivahed“.

NETOARVESTUSED

Finantsvarade ja -kohustiste vahel teostatakse netoarvestusi ainult juhul, kui selleks juriidiliselt eksisteerib õigus ja ühtlasi on kavas nimetatud

summasid tasaarvestada või realiseerida vara ja katta kohustis samaaegselt.

FINANTSVARA

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi paigutusi (sh võlakirju), nõudeid krediitiasutustele ja klientidele ning muid nõudeid. Kontsern kajastab laenud ja nõuded ning deposiidid teistes krediitiasutustes esmasel arvelevõtmisel kuupäeval, millal need tekkisid. Kõik muud finantsvarad, sh need, mida esmasel kajastamisel liigitatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi/kahjumi kajastatavateks finantsvaradeks, võetakse arvele kuupäeval, millal Kontsern saab antud instrumendi lepinguliseks osapooleks.

Finantsvara eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis, kui Kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval, st päeval, mil Kontsern saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha ja selle ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes sisaldavad sularaha, nõudmiseni- ja üleöödeposiite ning kõrge likviidsusega tähtajalisi deposiite teistes krediitiasutustes esialgse tähtajaga kuni üks aasta, samuti korrespondentkontosid keskpankades, millest

on maha arvatud kohustuslik reserv ja juurde arvestatud kohustusliku reservi intressi nõue. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad koosnevad võlakirjadest.

Võlakirjad on finantsvarad, mis on soetatud eesmärgiga saada kasumit lühiajalistest hinna või kauplemismarginaalide muutustest, või väärtpaberid, mis kuuluvad portfelli, millele on omane lühiajaline kauplemine. Kontsern kajastab võlakirjad kauplemiseks hoitavate võlaväärtpaberitena juhul, kui on kavatsus vara lähitulevikus, tavaliselt enne lunastustähtaega, edasi müüa.

Kontsern võib kauplemiseks hoitava mittederivatiivse finantsvara ümber klassifitseerida finantsvarade õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi/kahjumi kategooriast, kui vara ei hoita enam edasimüügi eesmärgil lähitulevikus. Muid finantsvarasid peale laenude ja nõuete on lubatud ümber klassifitseerida finantsvarade õiglases väärtuses muutustega

läbi kasumi/kahjumi kategooriast vaid harvadel juhtudel, mis tulenevad üksikust juhtumist ja mis suure tõenäosusega lähiajal ei kordu. Finantsvarad, mis vastavad laenude ja nõuete mõistele, võib ümber klassifitseerida, kui Kontsernil on kindel kavatsus ja suutlikkus hoida neid finantsvarasid lähitulevikus või lunastustähtajani.

Võlakirjad kajastatakse nende õiglases väärtuses. Kauplemise eesmärgil soetatud investeeringute õiglaseks väärtuseks loetakse nende pakkumisnoteeringuid aruandepäeva seisuga. Intressitulud võlakirjadelt kajastatakse aruandeaasta kasumiaruande intressitulude real. Kõik muud seonduvad õiglase väärtuse muutused ja vara bilansist eemaldamisega seonduvad kasumid või kahjumid kajastatakse kasumiaruande real „Neto kasum/kahjum finantstehingutelt“ perioodil, mil need tekkisid.

Laenud ja nõuded

Laenunõudeid kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Nõuded klientidele“. Laenunõuded võetakse esmalt arvele õiglasel väärtusel. Edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades selleks sisemise intressimäära meetodit. Laenunõuete korrigeeritud soetusmaksumusest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Laenunõuete allahindluste kajastamine

Nõude väärtus on langenud, kui on objektiivseid tõendeid (nt tuvastatud sündmus ja/või jälgitavaid andmeid) selle kohta, et mingi sündmus või sündmused on avaldanud kliendi tulevaste rahavoogude suurusele ja ajastusele sellises ulatuses negatiivset mõju, et ka tagatist arvesse võttes ei ole tõenäoline, et klient kogu nõude tasub ja hindamisel on tuvastatud nõude väärtuse langus.

Nõuete väärtuse hindamise ja allahindluste moodustamise aluseks on krediidiriski parameetrid (sh vastava nõuete klassi makseviivituse ja makseviivitusest tingitud kahju tõenäosus), mida uuendatakse vähemalt kord aastas või siis, kui riskihinnangutes on toimunud oluline muutus.

Samalaadsete nõuete iseloomulikud tunnused, nagu näiteks varasem maksekäitumine, tagatis ja muud omadused, on sarnased. Individuaalselt hinnatakse nõudeid ettevõtete vastu, nõudeid, mis on suuremad kui 100 000 eurot, ja muid nõudeid, mida pole gruppidesse rühmitatud. Kontsern moodustab spetsiifilise allahindluse nõudele või nõuete grupile, mille väärtuse langus on tuvastatud, st väärtuse langusest tulenenud kahjumi katteks. Kontsern hindab laenunõuete väärtust (sh ka nn IBNR ehk tekkinud, kuid veel kajastamata kahjumeid) nii individuaalselt kui ka kogumina. Kõik individuaalselt ebaolulise suurusega samalaadsed nõuded, mida pole mõistlik individuaalselt hinnata, rühmitatakse gruppidesse, mille võimalikku väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Spetsiifilise allahindluse vajadust hinnatakse ja spetsiifilisi allahindlusi moodustatakse kolme põhilise meetodi abil:

- diskonteeritud rahavoogude meetod, mida kasutatakse tagatiseta jaenõuete hindamiseks;
- tagatise netorealiseerimisväärtuse hindamise meetod, mida kasutatakse selliste jaenõuete hindamiseks, mille tagatiseks on kinnis- või muu materiaalne vara;
- kombineeritud meetod, mille abil hinnatakse nõudeid äriühingute vastu.

Tagatiseta jaenõuete võimaliku väärtuse languse hindamiseks võrreldakse nõude või nõuete grupi nominaalset jääkväärtust enne allahindluse kajastamist ja nõude või nõuete grupi sisemise intressimääraga diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdisväärtust. Nõude või nõuete grupi väärtuse langusest tulenev kahjum on tuvastatud, kui nõude või nõuete grupi diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdisväärtus on väiksem kui nõude või nõuete grupi jääkväärtus. Jääkväärtuse ja oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe kajastatakse vastava nõude või nõuete grupi väärtuse langusena. Sisemise intressimäärana kasutatakse nõude algset intressimäära või nõuete grupi kaalutud keskmist algset intressimäära (algne intressimäär on lepingus enne selle lõpetamist või lõppemist kajastatud intressimäär).

Kinnis- või muu materiaalse varaga tagatud nõuete võimalikku väärtuse langust hinnatakse tagatise netorealiseerimisväärtuse hindamise meetodil. Tagatise netorealiseerimisväärtus arvutamise aluseks on tagatise turuväärtus hindamisehetkel, nõudeõigusjasundmüügikulud. Juhul kui nõude jääkväärtus ületab tagatise netorealiseerimisväärtust, kajastatakse vahe (tagamata osa) väärtuse langusest tuleneva kahjumina.

Nõudeid äriühingute vastu hinnatakse kombineeritud meetodil. Esmalt määratakse tagatise netorealiseerimisväärtuse hindamise abil nõude tagamata osa. Seejärel leitakse nõude tagamata osa väärtuse langus diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades diskontomäärana nõude sisemist intressimäära.

Individuaalselt hinnatava laenunõudega seotud viitlaekumistele kohaldatakse sama allahindlusmäära, mida rakendatakse nõudele endale.

Kogumina ehk grupeeritult hinnatavate laenunõuete allahindluse arvutamiseks korrutatakse gruppikuuluvatenõuete jääkväärtus grupile määratud allahindlusmääraga. Sama allahindlusmäära kohaldatakse ka gruppi kuuluvate laenunõuete seotud intressi- ja muudele nõuetele.

Statistilisi allahindlusi (sh IBNR) moodustatakse statistilistele meetoditele (ajalooliste laenukahjude statistilisele analüüsile) või valemitele tuginedes grupeeritult ehk kogumina hinnatavatele nõuetele, millel puuduvad individuaalse väärtuse languse tunnused alljärgnevatel juhtudel.

- On olemas objektiivsed tõendid, näiteks jälgitavad andmed, mis näitavad nõuete grupi oodatavate rahavoogude mõõdetavat vähenemist, või Kontserni varasemate laenukahjude analüüs, mis viitab sellele, et grupis on nõudeid, mille väärtus on langenud, kuid neid pole veel võimalik individuaalselt tuvastada.

Statistiliste allahindluste vajaduse hindamine ja moodustamine toimub kord kuus. Kontsern moodustab statistilisi allahindlusi järgmistele nõuete gruppidele:

- laenunõuded, mis ei ole kinnis- või muu materiaalse varaga tagatud;
- laenunõuded, mille tagatiseks on kinnisvara;
- nõuded äriühingute vastu.

Laenunõudeid, millel on tuvastatud individuaalne väärtuse langus, ei kaasata kogumina hinnatavatesse gruppidesse. Selliste laenunõuete võimalikku väärtuse langust hinnatakse individuaalselt.

Nõuded kantakse finantsseisundi aruandest välja pärast seda, kui kõik mõistlikud restruktureerimis- ja sissenõudmistoimingud on tehtud ja edasise tagastamisevõimalust peetakse batõenäoliseks. Kui nõue kantakse finantsseisundi aruandest välja, vähendatakse vastava summa võrra nii laenuportfelli kui ka allahindluskontol kajastatud summat. Finantsseisundi aruandest välja kantud laenunõuete laekumisi arvestatakse kassapõhiselt ja neid kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Neto laenunõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused“.

Laenunõuete allahindlusi, muutusi laenunõuete allahindlustes ja laenunõuete allahindluste tühistamisi kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Nõuded klientidele“ ja koondkasumiaruandes kirjel „Neto laenunõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused“.

MATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalset põhivara, v.a maa ja ehitised, kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulieerunud kulumi ja varade väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi võrra. Põhivarana kajastatakse need Kontserni majandustegevuses kasutatavad olulised varaobjektid, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Lühema kasuliku elueaga väheolulised varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks.

Materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud lisatakse vara raamatupidamisväärtusele vaid siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara

soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Jooksvad hooldus- ja remondikulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui vara väärtus langeb alla tema jääkväärtuse, hinnatakse põhivara objekt alla. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kulum kajastatakse koondkasumiaruandes ning arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavate komponentidelt lineaarsel meetodil. Materiaalse põhivara amortisatsiooniarvestus algab vara soetushetkest. Hinnangulised majanduslikult kasulikud tööead on järgmised:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Maa ja kunstiväärtused	ei amortiseerita
Ehitised	25 - 50 aastat
Sõidua autod ja kontoritehnika	5 aastat
Arvutid	3 - 4 aastat
Muu inventar	5 aastat

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle aruandepäeva seisuga ja kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkust tööiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodil ja järgnevatel perioodidel.

Maad ja ehitisi kajastatakse ümberhindluse meetodil viimase ümberhindluse kuupäeva alusel, millest on maha arvatud hilisem ehitiste amortisatsioon ja väärtuse langus. Õiglane väärtus põhineb sõltumatu kinnisvara eksperti poolt määratud turuhinnal või juhatuse hinnangul. Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et varade bilansiline väärtus ei erineks oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Maa ja ehitiste bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse muus koondkasumis ja akumulieeritakse omakapitali „Muude reservide“ koosseisus vara ümberhindluse reservina, v.a see osa, mis katab varaobjekti

koondkasumiaruandes kajastatud allahindlusest tuleneva varasema kahjumi ja mis kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruandes kasumina. Ümberhindlusest tulenev väärtuse langus kajastatakse koondkasumis sama objekti akumulieerunud ümberhindluse reservi ulatuses, ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Maa ja ehitiste varaobjektide ümberhindamisel elimineeritakse varaobjekti akumulieerunud kulum ümberhindluse kuupäeval vara bilansilise kogumaksumuse vastu ja vara jääkmaksumus korrigeeritakse vara ümberhinnatud väärtusesse. Vara müümisel või ümberklassifitseerimisel kantakse konkreetse varaobjektiga seotud ümberhindluse reserv jaotamata kasumisse. Ümberhindluse reservi kasutatakse ainult siis, kui vara kajastamine lõpetatakse.

Materiaalse põhivara kulum kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

IMMATERIAALNE VARA

Ostetud immateriaalne vara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulioneerunud kulumi ja vara väärtuse vähenemisest tulenevate kahjumite võrra.

Kontserni immateriaalsel põhivaral on kindel kasulik eluiga ja ta hõlmab peamiselt kapitaliseeritud arvutitarkvara. Soetatud tarkvaralitsentsid on kapitaliseeritud kulude alusel, mis on tehtud vara omandamiseks ja eritarkvara kasutamiseks. Sisseostetud arenduskulud, mis on otseselt seotud eristatava ja unikaalse Kontserni kontrolli all oleva tarkvaraga,

kajastatakse immateriaalse varana, kui on tõenäoline, et varast saadav majanduslik kasu ületab kulusid. Kapitaliseeritud kulud sisaldavad tarkvaraga seotud konsultatsiooniteenuse kulusid. Kõik muud tarkvaraga seotud kulud, nt hoolduskulud, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul, mis on üldjuhul 5 kuni 15 aastat. Immateriaalse vara kulum kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

VARA VÄÄRTUSE VÄHENEMINE

Igal aruandepäeval hindab juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul, kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema jääkväärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema jääkväärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see

vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara jääkmaksumust. Ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Finantsvarade väärtuse vähenemise kohta vaata käesoleva lisa alalõiku „Finantsvarad“.

KINNISVARAINVESTEERINGUD

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse maad ja hooned, mida hoitakse renditulu teenimise või turuväärtuse suurenemise eesmärgil või mõlemal ning mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, sh tehingutasud. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteering iga aruandeperioodi lõpu seisuga õiglasest väärtuses. Õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum või kahjum kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Muud tegevuskulud“. Õiglase väärtus põhineb iga-aastaselt sõltumatu kinnisvaraeksperti poolt

määratud turuhinnal ja/või juhatuse hinnangul.

Teenitud renditulu kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Muud tegevustulud“.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti vöörandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum ja kahjum kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis.

ÕIGLASE VÄÄRTUSE MÕÕTMINE

Kontsern mõõdab finantsinstrumente nagu tuletisinstrumentid ning maad ja ehitisi õiglases väärtuses igal bilansipäeval. Samuti on korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumentide õiglase väärtus toodud lisas 30.

Õiglase väärtus on hind, mida oleks saanud vara müües või mida oleks makstud kohustise üleandmisel turuosaliste vahelises tehingus vara väärtuse määramise kuupäeval. Õiglase väärtuse mõõtmise aluseks on eeldus, et vara müügitehing või kohustise üleandmine toimub kas:

- vara või kohustise esmasel turul;
- kui esmane turg puudub, siis soodsaimal vara või kohustise turul.

Esmasele või soodsaimale turule peab olema Kontsernil ligipääs.

Vara või kohustise õiglast väärtust mõõdetakse kasutades eeldusi, mida turul osalejad kasutaksid vara või kohustise hinna määramisel, kui turuosaliselised tegutseksid oma parimates majanduslikes huvides.

Mittefinantsvara õiglase väärtuse mõõtmine võtab arvesse turuosalise võimet luua majanduslikku kasu, kasutades vara selle parimal kasutuse viisil või müües vara teisele turuosalisele, kes kasutaks vara selle parimal kasutuse viisil.

Kontsern kasutab hindamismeetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kohta on piisavalt andmeid, et mõõta õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mitte jälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mille õiglase väärtus on mõõdetud või avalikustatud finantsaruannetes, on jaotatud õiglase väärtuse hierarhiasse alljärgnevalt, põhinedes madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks:

Tase 1 - identsete varade või kohustiste aktiivsel turul noteeritud hinnad;

Tase 2 - hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, on otseselt või kaudselt jälgitav;

Tase 3 - hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, ei ole jälgitav.

Finantsaruannetes korduval alusel kajastatud varade ja kohustiste puhul teeb Kontsern igal bilansipäeval kindlaks, kas liikumised hierarhia tasemete vahel on põhjustatud liigitamise ümberhindamisest (põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks).

Kontserni juhtkond määrab poliitika ja reeglid nii korduva õiglase väärtuse mõõtmiseks (nt kinnisvarainvesteeringud ja noteerimata finantsvarad) ning ühekordseks mõõtmiseks (nt põhivarad nagu maa ja ehitised). Väliseid hindajaid kaasatakse olulise vara nagu maa ja ehitiste hindamisel.

Igal bilansipäeval analüüsib juhtkond väärtuste muutusi nende varade ja kohustiste puhul, mida on vaja uuesti mõõta või uuesti hinnata vastavalt Kontserni arvestuspõhimõtetele. Analüüsi jaoks kontrollib juhtkond üle peamised sisendid, mida kohaldati viimasel väärtuse mõõtmisel, ja nõustub arvutustes ja muudes asjakohastes dokumentides toodud informatsiooniga.

Samuti võrdleb Kontserni juhtkond koostöös väliste hindajatega iga vara ja kohustise iga õiglase väärtuse muutust koos asjakohaste väliste allikatega, otsustamaks kas muudatus on põhjendatud.

Õiglase väärtuse avalikustamiseks on Kontsern määratlenud varade ja kohustiste klassid, lähtudes varade ja kohustiste laadist, omadustest ja riskidest, ning õiglase väärtuse tasemete hierarhia nagu eespool selgitatud.

RENDIARVESTUS

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kontsern rendileandjana

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern rentnikuna

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Katkestamatu kasutusrendi tulevaste perioodide rendimaksete miinimumsumma leitakse rendilepingute mittekatkestatavate perioodide rendimaksete baasil. Lepingu puhul, mille katkestamiseks on nõutav etteteatamisaeg, loetakse katkestamatuks perioodiks etteteatamisaeg. Lepingu puhul, mida on võimalik katkestada poolte kokkuleppel, loetakse katkestamatuks perioodiks kuus kuud.

FINANTSKOHUSTISED

Finantskohustisteks loetakse võlgnevusi klientidele, väärtpapierikohustisi, pangalaene ning viitvõlgasid ja muid võlakohustisi. Kontserni laenukapitali allikateks on hoiused ja allutatud võlakirjad.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud kohustisega otseselt seotud tehingukulud. Finantskohustised kajastatakse edaspidi finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis eemaldatakse aruandest siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Allutatud võlakirjad

Võlakiri liigitub allutatud võlakirjaks, kui krediitdiasutuse likvideerimisel või pankrotti minemisel kuulub võlakiri rahuldamisele pärast seda, kui kõigi teiste võlausaldajate põhjendatud nõuded on rahuldatud.

Eraldised

Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes juhul, kui Kontsernil on mineviku sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab ressursidest loobumist.

Ümberstruktureerimiseraldis kajastatakse siis, kui Kontsern on kinnitanud üksikasjaliku ja formaalse ümberstruktureerimiskava ning ümberstruktureerimine on kas alanud või avalikustatud. Tulevaste ärikahjumite katteks eraldisi ei moodustata.

Kahjuliku lepingu katteks moodustatud eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui lepingust tulenevate kohustuste täitmise vältimatud kulutused ületavad lepingust eeldatavalt saadavat majanduslikku kasu. Kahjuliku lepingu jaoks moodustatud eraldist mõõdetakse kas lepingu lõpetamise eeldatava kulu nüüdisväärtuses või lepingu jõusse jätmise eeldatava netokulu nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Antud finantsgarantiid ja võetud siduvad laenuandmiskohustused

Finantsgarantiileping on leping, mis nõuab Kontsernilt kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada garantii omanikule kahju, mis tekib kui garantiis määratletud võlgnik ei tee makseid tähtaegselt ja vastavalt võlainstrumendi tingimustele. Laenuandmiskohustus on siduv kohustus anda laenu eelnevalt kindlaksmääratud tingimustel.

Antud finantsgarantiid ja võetud siduvad laenuandmiskohustused kajastatakse finantsseisundi aruande väliselt.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Kohustuslik reservkapital ei või Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt olla väiksem kui 1/10 ettevõtja aktsiakapitalist. Sellest lähtudes eraldab Emaettevõtja igal aastal kasumi jaotamisel vähemalt 1/20 puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali, kuni reservkapital saavutab nõutava suuruse. Reservkapitalist ei või

teha väljamakseid aktsionäridele, kuid seda võib kasutada kahjumite katmiseks juhul, kui kahjumite katmiseks ei piisa vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks fondi emissiooni teel.

INTRESSITULUD JA -KULUD

Intressitulu ja -kulu kajastatakse lähtudes varade ja kohustiste sisemisest intressimäärast.

Intressituluna ja -kuluna näidatakse kõik intressi- ja intressi iseloomuga tulud ja kulud. Intressi iseloomuga on need tulud ja kulud, mis on seotud vara või kohustise lepingulise/lunastustähtajaga või suhtega vara ja kohustise suurusse ning need periodiseeritakse vastavalt nõude või kohustise kestusele.

Intressitulu ja -kulu arvestamisel lähtutakse vara ja kohustise tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks kasutatavast esialgsest sisemisest intressimäärast. Esialgne intressimäär võtab arvesse kõiki tehinguga otseselt seotud kulusid ja tulusid, sealhulgas lepingu sõlmimise tasud, korraldustasud jms.

TEENUSTASUD

Teenustasutuluna kajastatakse aruandeperioodi klientidelt saadud muud tasud ning teenustasukuluna näidatakse teistele krediitiasutustele makstavad teenustasukulud. Teenustasutulu kajastatakse Kontserni tavapärase majandustegevuses saadud või

saadava teenuse tulu õiglases väärtuses. Teenustasutulud ja -kulud kajastatakse tekkepõhiselt. Laenude teenustasutulud (miinus otsesed kulud) võetakse arvesse sisemise intressimäära leidmisel.

MUUD TEGEVUSTULUD

Muude tegevustulude all näidatakse:

- sissenõudemenetlusega seotud tulusid (sh viivised, trahvid jms), mida kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel;
- tulusid Kontserni poolt võlakohustiste ennetähtaegsest lunastamisest, mida kajastatakse võlakirjade lunastamise hetkel;

- muid tegevustulusid (sh tulu kaupade ja teenuste müügist), mida kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- dividenditulu (emaettevõtja aruandes), mida kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

MUUD TEGEVUSKULUD

Muude tegevuskuludena kajastatakse:

- täitemenetluse protsessiga seotud kulud (sh notari-, kohtutäituri- inkassotasud, riigilõivud);
- õigusliku reguleerimise kulud (Tagatisfondi ja järelevalvetasu osamaksed);

- registripäringud jms kulud;
- müügiks hoitava vara kulud;
- väärtpaperitega seotud kulud.

Muud tegevuskulud kajastatakse siis, kui teenus on saadud ja kohustis on tekkinud.

TÖÖTAJATE HÜVITISED

Töötajate lühiajaliste hüvitiste kohustisi mõõdetakse diskonteerimata kujul kajastatakse vastava teenuse saamisel kuluna. Kontsern kajastab töötajatele preemiate maksmisega

seotud kohustisi ja kulusid eraldisena juhul, kui vastavad preemiad on selgelt fikseeritud ning seotud arvestusperioodiga.

TULUMAKS

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtjate kasumit, vaid selle asemel maksustatakse aruandeperioodi kasumist dividendidena jaotatavat kasumit määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summast. Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi koondkasumiaruandes, sõltumata sellest, millal dividendid välja makstakse. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste ning maksubaasi ajutistest erinevustest tekkinud edasilükkunud tulumaksu varasid ega kohustisi. 2018. aastast alates on Lätis kehtivad ettevõtja tulu maksustamise põhimõtted sarnased Eesti omadega: kasumit maksustatakse selle

jaotamisel ja edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi ei teki.

Kontsern rakendab kohalduva siirdehindade metodoloogia muutmisel ülemineku perioodi (maksustatavalt tulult kuhu arvatakse intressid, ja kulueraldistelt, kuludele millele liidetakse teenustasu hinnalisa). Kontsern kajastab tuluna varasematel perioodidel makstud ning maksuameti positiivsete otsuste alusel tagasitaotletud tulumaksu, kus maksutagastuse tõenäosus on hinnatud kõrgeks (vt lisa 28).

Lätis, Leedus, Soomes, Hispaanias ja Rootsis on teenitud kasum, mida on korrigeeritud kohalike tulumaksuseaduse nõuetest lähtuvalt püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga maksustatav.

Ettevõtte tulumaksu määrad

	2018	2017	2016
Eesti*	-	-	-
Läti*	-	15,0%	15,0%
Leedu	15,0%	15,0%	15,0%
Soome	20,0%	20,0%	20,0%
Rootsi	22,0%	22,0%	22,0%
Hispaania	25,0%	30,0%	30,0%

* Eestis ja alates 2018. aastast ka Lätis ettevõtjate teenitud tulu ei maksustata. Selle asemel on ettevõtte tulumaksuga maksustatud dividendid, maksumaksja äritegevusega mitteseotud kulud ja siirdehinna korrigeerimised. Maksumäär on 20%.

Välismaal asuvates üksustes kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustist ja vara, mille kohaselt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Konsolideeritud aruandes kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustis

finantsseisundi aruande real „Edasilükkunud tulumaksu kohustis”. Edasilükkunud maksuvara kajastatakse aruandes juhul, kui on tõenäoline vastavate maksustatavate kasumite tekkimine tulevikus, mille suhtes on võimalik edasilükkunud maksuvara kasutada.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga.

Lahustatud puhaskasumi aktsia kohta arvutamiseks korrigeeritakse lihtaktsionäridele omistatavat puhaskasumit ja kaalutud keskmist olemasolevat aktsiate arvu kõikide potentsiaalsete lihtaktsiatega, millel on lahustav

mõju puhaskasumile aktsia kohta. Kuna Kontsernil puuduvad finantsinstrumendid, mis võivad tulevikus lahustada puhaskasumit aktsia kohta, on tava puhaskasum ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta võrdsed.

Kuna Kontsern ei ole börsil noteeritud, siis on käesoleva majandusaasta aruande lisas 31 esitatud info vabatahtlik.

UUED JA MUUDETUD RAHVUSVAHELISED RAAMATUPIDAMISE STANDARDID NING TÕLGENDUSED, MIDA KONTSERN ON ARUANDEAASTAL RAKENDANUD (EL POOLT HEAKS KIIDETUD):

Arvestuspõhimõtted on kooskõlas eelmisel majandusaastal rakendatutega, v.a järgmised uued ja/või muudetud rahvusvahelised raamatupidamise standardid, mida Kontsern on rakendanud alates 1. jaanuarist 2017, kuid millel ei olnud olulist mõju Kontserni finantsaruannetele:

IAS 12 muudatused: „Edasilükkunud tulumaksu vara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt”. Muudatuste eesmärgiks on täpsustada, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksu vara realiseerimata maksukahjumitelt, et adresseerida erinevusi IAS 12 rakendamisel. Erinevused kõnealuse standardi rakendamisel on tekkinud eelkõige seoses õiglase väärtuse vähenemisel ilmnevate mahaarvatavate ajutiste erinevustega, vara realiseerimisega üle selle bilansilise jääkmaksumuse, tõenäolise tulevase maksustatava kasumiga ning individuaalse või kollektiivse hindamise kasuks otsustamisega. Kõnealused muudatused ei mõjutanud Kontserni.

IAS 7 muudatused: „Avalikustamisalgatus”. Muudatusega soovitakse tagada sellise informatsiooni avalikustamine, mis võimaldaks finantsaruannete kasutajatel hinnata finantseerimistegevusega seotud kohustiste rahalisi ja mitterahalisi muutusi. Muudatustes selgitatakse, et üks viis avalikustamismõude

täitmiseks on tuua finantsseisundi aruandes ära finantseerimistegevusega seotud kohustiste bilansiliste maksumuste muutuste võrdlev tabel, kus on kirjas muutused finantseerimistegevusega seotud rahavoogudes, tütarettevõtete või muude äriüksuste üle kontrolli saavutamise või selle kaotamisega seotud muutused, valuutakursside muutuste mõju, õiglase väärtuse muutused ja muud muutused. Kõnealused muudatused Kontserni ei puudutanud.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016”. Järgmist muudatust pole EL veel heaks kiitnud. Muudatus ei avaldanud mõju Kontserni finantsaruannetele.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016”. Järgmist muudatust pole EL veel heaks kiitnud. Muudatus ei avaldanud mõju Kontserni finantsaruannetele.

- IFRS 12 „Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine”. Muudatustega täpsustatakse, et IFRS 12 avalikustamismõuded, v.a tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kohta avalikustatav summaarne finantsinformatsioon, rakenduvad

ka ettevõtte investeringutele tütar-, ühis- ja sidusettevõttesse, mis on klassifitseeritud müügiks hoitavaks varaks või lõpetatud tegevusvaldkonnaks kooskõlas IFRS 5-ga.

joint venture or an associate that is classified as held for sale, as held for distribution, or as discontinued operations in accordance with IFRS 5.

UUED JA MUUDETUD RAHVUSVAHELISED RAAMATUPIDAMISE STANDARDID NING TÕLGENDUSED, MIS EI OLE VEEL JÕUSTUNUD JA MIDA POLE SEETÕTTU KÄESOLEVA ARUANDE KOOSTAMISEL RAKENDATUD

Kontsern ei ole rakendanud järgmisi uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis on välja antud käesoleva aruande kinnitamise kuupäeva seisuga, kuid mis veel ei kehti:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid: klassifitseerimine ja mõõtmine“ kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Standardi IFRS 9 lõppversioon koondab kõiki finantsinstrumentide projekti etappe ning asendab standardi IAS 39 ning kõik eelnevad IFRS 9 versioonid. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustiste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse (hedge accounting) erireeglid. Juhtkond on hinnanud standardi rakendamise mõju ja juhtkonna arvates üleminek mõjutab nõudeid klientidele ja jaotamata kasumit, vähendades mõlemat neist 4730 tuhande euro võrra, vt lisa 32 ja lisa 1 alalõiku „IFRS 9 Valitsemine ja projekti juhtimine, liigitamine ja mõõtmine, väärtuse langus, riski märkimisväärse suurenemise tunnused, makseviivitus ja maha kandmine ning ülemineku mõju“.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendada kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Standardi nõudmised hakkavad kehtima ka ettevõtte tavapärase tegevuse väljundiks mitteolevate mittefinantsvarade müümisest saadud kasumite ja kahjumite kajastamisele ja mõõtmisele (nt materiaalse või immateriaalse põhivara müügile). Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamismõjud, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ning avalikustatakse informatsioon

teostamiskohustuste (performance obligations) kohta, lepinguvara ja -kohustiste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Muudatuse rakendamine ei mõjuta oluliselt Kontserni finantsaruandeid.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ selgitused kehtivad 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist.

Esimese puhul muudeti „eraldi identifitseeritava“ põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamaks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi nõuandeid ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või on valinud osaliselt tagasiulatuvat rakendamist. Muudatuse rakendamine ei mõjuta oluliselt Kontserni finantsaruandeid.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Kontsern alles hindab selle

standardi rakendamise mõju finantsseisundile ja -tulemustele.

Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis on välja antud ja muutuvad Kontserni kohustuslikuks alates jaanuarist 2018 või hilisematel perioodidel ning millel eeldatavasti ei ole olulist mõju Kontserni finantsaruannetele:

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osalisel ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatused: klassifitseerimine ja mõõtmine“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksu kohustise kajastamiseks tasaarveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul ja selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldatavaks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 40 muudatused: „Reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks“ kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab või enam ei vasta kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS 9 muudatus: „Negatiivse hüvitisega ettemaksed“ kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatusega lubatakse kajastada finantsvara, mille lepingutingimused lubavad või nõuavad, et lepingupool maksaks või saaks lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral mõistlikus suuruses hüvitist (st vara omaniku seisukohalt vaadatuna tekiks nii „negatiivne hüvitis“), korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 28 muudatused: „Pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine.

Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajatamisel kohaldatakse ettevõtte esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRIC-i TÖLGENDUS 22: „Välisvaluutatehingud ja ettemaksed“. Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustise enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurss, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõttel määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016“. Muudatusi kohaldatakse standardite IFRS 1 ja IAS 28 osas 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IAS 28 puhul on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud.

- IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“.
- IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“.

IIFRIC-i TÖLGENDUS 23: „Ebakindlus tulumaksu kajastamisel“. Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgenduses käsitletakse tulumaksu kajastamist juhtudel, kus maksustamisviisile omane määramatus mõjutab standardi IAS 12 rakendamist. Tõlgenduses antakse suuniseid ebamääraste maksustamisviiside eraldi ja koos kajastamise, maksuhalduri kontrolli, ebakindluse kajastamiseks sobiva meetodi valimise ning asjaolude muutumise kajastamise kohta. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2015–2017“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi ei ole EL veel heaks kiitnud.

- IFRS 3 „Äriühendused“ ja IFRS11 „Ühised ettevõtmised“
- IAS 12 „Tulumaks“
- IAS 23 „Laenukasutuse kulutused“

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

IFRS 9 PROJEKTITUHTIMINE, KLASSIFITSEERIMINE JA MÕÕTMINE, VÄÄRTUSE LANGUS, RISKI OLULISE SUURENEMISE TUNNUSED, MAKSEVIIVITUS JA MAHA KANDMINE NING ÜLEMINERU MÕJU

IFRS 9 „Finantsinstrumendid: liigitamine ja mõõtmine“. Standardit kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Kontsern peab IFRS 9 kohaldama alates 1. jaanuarist 2018. Standard asendab suuremat osa rahvusvahelisest raamatupidamisstandardist (IAS) 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“ ning sisaldab uut väärtuse languse mudelit, mis põhineb eeldatavatel krediitkahjumitel.

Projektijuhtimine

Kontserni jaoks on standardi IFRS 9

rakendamine oluline algatus, mis nõuab olulisi rahalisi, riskijuhtimise ja tehnoloogilisi ressursse. Projekti juhtimiseks on kehtestatud kindel valitsemisstruktuur, mis hõlmab kõiki riskijuhtimis-, finants-, tehnoloogia- ja äriüksusi. Kontserni sisekontrollisüsteemi täiustatakse ja muudetakse vastavalt vajadusele nii, et see vastaks IFRS 9 kõigile nõuetele.

Kontsern on rakendanud paljusid olemasoleva juhtimisraamistiku komponente, et tagada, et uutes põhiprotsessides ja olulistes otsustusvaldkondades toimiksid kõik

asjakohased kinnitamis- ja kontrollimehhanismid. Seoses IFRS 9 rakendamisega alates 2018. aastast on vaadatud üle arvestuspõhimõtteid ja -protseduure ning muudetud sisekontrolli dokumente ja krediidiriski juhendeid, töötatud välja uusi riskimudeleid ja nendega seotud meetodikaid ning uusi riskijuhtimise protsesse.

Järgmistes lõikudes on ülevaade olulisematest aspektidest, mis aitavad mõista IFRS 9 rakendamise mõju.

Klassifitseerimine ja mõõtmine

IFRS 9 kehtestab uued finantsvarade mõõtmisaluste kindlaksmääramise nõuded, mis hõlmavad varade rahavoo näitajaid ja nende juhtimiseks kasutatavaid ärimudeleid. Sellest tingituna võib Kontserni finantsvarade mõõtmisalus muutuda. Standard mõjutab müügil valmis finantsvarade arvestust, sest need klassifitseeritakse õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi kajastatavateks varadeks, st varadeks mida mõõdetakse õiglasel väärtusel ja mille väärtuse muutusi kajastatakse muus koondkasumis. Selle tulemusena peaks tuludes kajastatava finantstehingute puhaskasum/kahjumi summa kujunema väiksemaks kui aruandeperioodil ja eelnevatel aastatel. Kontserni hinnangul ei peaks standardi rakendamine teiste finantsvarade liigitamist ja mõõtmist oluliselt muutma (mõõdetakse endiselt korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi ja õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumi/kahjumi).

Vara väärtuse langus

Standardi IFRS 9 rakendamine mõjutab oluliselt Kontserni väärtuse languse kajastamise meetodikat. IFRS 9 eeldatava krediidikahjumi mudel on võrreldes praeguse tekkinud kahjumi mudeliga tulevikku vaatav. Eeldatavad krediidikahjumid peegeldavad kõigi selliste rahaliste puudujääkide nüüdisväärtust, mis tulenevad makseviivitusest kas (i) järgneva 12 kuu või (ii) finantsinstrumendi eeldatava eluea jooksul sõltuvalt krediidivõime halvenemisest algsel võrreldes.

Kontsern on väljatöötanud uued väärtuse languse meetodikad ja mudelid, mis võtavad arvesse portfelli suhtelist suurust, kvaliteeti ja keerukust. IFRS 9 kohaselt tuleb eeldatava

krediidikahjumi arvutamiseks korrutada omavahel makseviivituse tõenäosus (Probability of Default), makseviivitusest tingitud kahjumäär (Loss Given Default) ja riskipositsioon makseviivituse hetkel (Exposure at Default). Eeldatava krediidikahjumi arvutamiseks vajalike tegurite tegelikud arvutusmeetodid võivad krediiditoodete lõikes erineda, sest infosüsteemid, kättesaadav informatsioon ja toodete omadused on erinevad.

IFRS 9 väärtuse languse mudelis kasutatakse kolmeetapilist lähenemisviisi sõltuvalt sellest, kas nõue on töötav (võlgnik täidab kohustusi) või mitte ja kui nõue on töötav, siis kas on märke, et nõue vajab erilist tähelepanu:

1. etapp – 12-kuuline eeldatava krediidikahjumi mudel kohaldub kõigile olemasolevatele ja uutele nõuetele, millel ei ole riski märkimisväärse suurenemise tunnuseid. Eeldatava krediidikahjumi arvutamiseks kasutatakse 12-kuulist makseviivituse tõenäosuse näitajat, mis väljendab makseviivituse sattumise tõenäosust järgneva 12 kuu jooksul. Selliste varade puhul, mille tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu pärast, kasutatakse järelejäänud tähtajale vastavat makseviivituse tõenäosuse näitajat. 1. etapi lähenemisviis erineb praegusest, mille kohaselt moodustatakse töötavatele nõuetele ühine allahindlus, et kajastada kahjusid, mis on tekkinud, kuid mida pole kajastatud.

2. etapp – kohaldub nõuetele, millel on riski märkimisväärse suurenemise tunnuseid, erilise tähelepanu all olevatele nõuetele ja ebatõenäoliselt laekuvatele nõuetele. Eeldatava krediidikahjumi arvutamine põhineb kehtivusaja jooksul tekkida võiva makseviivituse tõenäosuse näitajal, mis väljendab finantsvara järelejäänud hinnangulise tähtaja jooksul tekkida võiva makseviivituse tõenäosust. Selles etapis moodustatavad eraldised on suuremad, sest risk on suurem ja arvestatakse mõjuga, mida avaldab 1. etapi 12 kuuga võrreldes pikem ajaperiood.

3. etapp – sellesse etappi kuuluvad makseviivituses olevad ja lootusetud nõuded. Sarnaselt 2. etapile hõlmab

krediidikahjumi katteks moodustatav allahindlus kogu järelejäänud tähtaja eeldatavat krediidikahjumi, kuid selle etapi puhul on tõenäosus 100%. Mõned peamised standardis IFRS 9 käsitletavat aspektid, millel on Kontsernille kõige suurem mõju ja mis nõuavad olulisi hinnangutel põhinevaid otsuseid, on järgmised.

Krediidiriski märkimisväärsse suurenemise tunnused

Riskide olulisele suurenemisele võivad muuhulgas viidata:

- tagasimaksega viivitamine 30 päeva või kauem;
- lepinguga seoses algatatud võla-haldusmenetlus;
- nõude refinantseerimine uue lepingu abil, mida ei oleks toimunud, kui tehingupoolel ei oleks olnud makseraskusi;
- lepingutingimuste muutmine, mis ei oleks aset leidnud, kui tehingupoolel ei oleks olnud makseraskusi.

Tasumisega viivitamist 30 päeva või kauem ja aktiivset võlahaldust hinnatakse nende tegeliku esinemise alusel. Ülejäänud riski suurenemise tunnuseid ja nende mõju tuleb hinnata iga juhtumi puhul eraldi ja kliendi riskitaset muudetakse juhatuse otsuse alusel. Tegemist on sümmeetrilise hindamisega, mis võimaldab liigitada finantsvarade krediidiriski tagasi 1. etappi, kui suurenenud krediidirisk on alates selle tekkimisest vähenenud ja seda ei peeta enam märkimisväärses.

Makseviivitus ja maha kandmine

Iga järgnev kliendiga seotud sündmus viitab võimalusele, et on või võib tekkida makseviivitus, mis toob kaasa maksejõuetuse, mille tulemusena liigitatakse leping mittetöötavaks:

- Maksete laekumise ebatõenäolisus. Leping on töötav, kuid objektiivsete tõendite alusel võib eeldada, et klient ei suuda kõiki oma finantskohustusi täita ja olukorda ei saa rahuldavalt lahendada.
- Makseviivitus olulise finantskohustuse täitmisel. Leping loetakse mittetöötavaks, kui klient ei suuda või ei soovi enam oma maksekohustusi täita, nt mistahes järgneva sündmuse korral:
- oluliste maksete tähtaeg on enam kui 90 päeva ületatud;
- kliendile on saadetud teade lepingu lõpetamise kohta ja talle on esitatud maksenõue;
- lepingu tähtaeg on saabunud, kuid kõiki võlgasid ei ole veel tasutud;
- klient on pankrotis, surnud või pankrotis või tema suhtes on alustatud likvideerimis- või võlgade ümberstruktureerimise menetlust;
- identiteedivargus, st on tuvastatud, et krediidisaja identiteeti on väärkasutatud.

Kui nõue ei laeku või kui nõude kättesaamiseks ei ole võimalik või majanduslikus mõttes otstarbekas sissenõudmismeetmeid rakendada, siis võib laenu bilansist maha kanda.

Ülemineku mõju

Kontsern korrigeerib oma jaotamata kasumi algsaldot seisuga 1. jaanuar 2018, et kajastada uute väärtuse languse, liigitamise ja mõõtmisega seotud nõuete rakendamise mõju standardi esmakordse rakendamise päeval. Esitatud võrdlusandmeid Kontsern ei korrigeeri.

Kontserni hinnangul väheneb standardile IFRS 9 üleminekul omakapital ligikaudu 4730 tuhande euro võrra. See hinnanguline mõju tuleneb peamiselt eeldatava krediidikahjumi kajastamise nõuete rakendamisest. Kontsern jätkab väärtuse languse mudeli ja sellega seotud protsesside ülevaatamist, täpsustamist ja kontrollimist.

IFRS 9 rakendamise mõju finantsseisundi aruandele

	Mõõtmise IAS 39 kohaselt		Ümberhindamine	Mõõtmise IFRS 9 kohaselt	
	Kategooria	Summa		Summa	Kategooria
Finantsvarad					
Müügivalmis varad	Õiglasest väärtuses läbi kasumi/kahjumi mõõdetavad varad	11 210	-	11 210	Õiglasest väärtuses läbi koondkasumi mõõdetavad varad
Nõuded klientidele	Laenud ja nõuded	377 458	-4 730	372 728	Korrigeeritud soetusmaksu- muses kajastatavad varad
Finantsvarad kokku		388 668		383 938	

	Mõju omavahenditele läbi muu koondkasumi	Mõju jaotamata kasumile
Jaotamata kasumi algsaldo - IAS 39	-	103 771
Õiglasest väärtuses läbi kasumi/kahjumi kajastatud finantsvarade ümberliigitamine õiglasest väärtustes läbi muu koondkasumi mõõdetavateks varadeks	-	-
Laenude ja nõuete allahindlus	-	-4 730
Jaotamata kasumi korrigeerimine üleminekul IFRS 9-le	-	-4 730
Jaotamata kasumi algsaldo - IFRS 9	-	99 041

LISA 2. OLULISED JUHTKONNAPOOLEDSED OTSUSED JA HINNANGUD

IFRS ELiga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustiste väärtuse hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Juhtkonnapoolsete hinnangute mõju on kõige olulisem laenude ja intressinõuete allahindluste puhul (vt lisa 1 alalõiku „Finantsvarad“ ja lisa 7).

Finantsseisundi aruandes kajastatud põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 1 alalõiku „Materiaalne põhivara“). Maa ja ehitised võetakse esialgselt arvele soetushinnas ning kajastatakse edaspidi ümberhindluse meetodil. Juhatusel õiglase väärtuse hinnangu aluseks on vajadusel sõltumatu eksperdi poolt antud hinnang objekti turuväärtusele (vt lisa 30).

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse ülevaatus tehakse regulaarselt ning vajadusel korrigeeritakse raamatupidamisväärtust, et see peegeldaks turuhindade muutusi (vt lisa 1 alalõiku „Kinnisvarainvesteeringud“ ja lisa 11 ning 30).

Finantsseisundi aruandes kajastatud immateriaalse põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse immateriaalse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 1 alalõiku „Immateriaalne vara“), mis on tavaliselt 5 kuni 10 aastat.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab juhtkond, kas on märke immateriaalse põhivara väärtuse languse kohta. Selliste asjaolude esinemise

korral määrab juhtkond vara eeldatava kaetava väärtuse.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil.

LISA 3. RISKI- JA KAPITALIJUHTIMINE

RISKIJUHTIMISE PÕHIMÕTTED

Riskijuhtimise peamine eesmärk on kaitsta Kontserni finantsseisundit ja piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele.

Bigbank AS-i nõukogu on kehtestanud kogu Kontserni tarbeks järgmised riskijuhtimise põhimõtted:

- **Ärifookus.** Riskide võtmine on Kontserni äritegevuse vältimatu osa. Riskijuhtimine lähtub äritegevuse vajadustest. Riskijuhtimine toetab äritegevust ja otsuste langetamist, pakkudes võimalikult selget teavet erinevate valikute riski ja tulu suhte kohta.
- **Riskifookus.** Riskijuhtimine on Kontserni äritegevuse ja kõikide organisatsiooniliste protsesside lahutamatu osa – riske juhitakse kõigil tasanditel ja kõigis tegevustes. Riskijuhtimine on ka strateegiliste ja igapäevaste äriotsuste langetamise protsessi lahutamatu osa. Iga töötaja peab veenduma, et riskide võtmine on distsiplineeritud ja eesmärgipärane. Iga riske võtva töötaja ja otsustaja peamine ülesanne on riskide tuvastamine ja juhtimine.
- **Riskijuhtimise** peamine eesmärk on tagada, et riskivõtmise tulemused on kooskõlas Kontserni strateegiate ja riskivalmidusega ning et riski ja tulu vahel on sobiv tasakaal, mis võimaldab omanikel maksimaalset tulu teenida.
- **Riskide tundmine.** Kontsern võtab ainult selliseid riske, mida ta tunneb ning mille

hindamiseks ja juhtimiseks on tal piisavalt teadmisi ja kogemusi. Iga otsustaja peab mõistma, mis mõju avaldab iga tehing riskide seisukohast. Kontsern ei sõlmi tehingut, kui tehinguga seotud riske pole võimalik hinnata või kui riskide juhtimise meetmeid pole võimalik määratleda.

- **Piisav ja proportsionaalne riskijuhtimine.** Iga olulise võetud riski jaoks kehtestatakse asjakohane ja proportsionaalne riskijuhtimise raamistik ning vajalikud poliitikad ja protseduurid. Tulemuslik riskide analüüs, juhtimine ja aruandlus saavutatakse läbi võtmeriskide ja riskiisu vastavuse pideva hindamise, mõõtmise ja aruandluse.
- **Soovitud riskiprofiili-põhine riskijuhtimine.** Kontsern määratleb riskiprofiili, mida ta soovib hoida. Soovitud riskiprofiil hõlmab kõiki olulisi riske ja selle määratlemisel võtab Kontsern arvesse, kas tal on olemas võetavate riskide juhtimiseks vajalik organisatsioon ja kapital. Soovitud riskiprofiili ja -taluvuse määratlemine on Kontserni äristrateegia valimise lahutamatu osa. Tegelikku riskiprofiili hinnatakse pidevalt ja seda võrreldakse soovitud riskiprofiiliga. Kontserni riskiprofiil peab olema olemasoleva kapitaliga proportsionaalne. Riskide võtmine peab vastama riskiprofiilile ja riske võib võtta vaid määratletud ja kinnitatud riskiprofiili raames.
- **Selge vastutus riskide eest.** Kontsern tagab vastutuse riskide võtmise eest ja kehtestab organisatsioonis riskijuhtimiseks ja -aruandluseks vajalikud infovahetuse reeglid

ja määratleb riskide omanikud. Iga üksus ja filiaal vastutab iseseisvalt oma tegevusega seotud riskide eest ja selle eest, et riskialast informatsiooni jagataks pidevalt. See tähendab ka seda, et üksuse või filiaali juhtkond peab tagama, et üksus või filiaal järgib talle kohalduvaid seadusi, määrusi ja riskijuhtimise ja -kontrolli poliitikaid ja protseduure. Esimese kaitseliini äriüksused vastutavad riski eest, ent nende tegevust kontrollivad ja neid toetavad tugevad ja sõltumatud riskijuhtimise üksused.

- **Kõikehõlmav sisekontrollisüsteem.** Kontsernil on tugev ja kõikehõlmav sisekontrollisüsteem ja tõhusad riskimaandamise meetmed, mis on kooskõlas riskijuhtimise strateegia ja soovitud riskiprofiiliga. Kontsern on kehtestanud asjakohased protseduurid, sisekontrollimehhanismid ja muud meetmed, mille eesmärk on tagada, et riskipositsioonid ei ületaks Kontserni jaoks vastuvõetavaid tasemeid. Sisekontrollimehhanismid ja meetmed tagavad, et poliitikate, protseduuride ja piirmäärade rikkumistest ning tehtud eranditest teavitatakse õigeaegselt asjakohase tasandi juhtkonda, kes võtab seejärel midagi ette. Sisekontrolli teostatakse kõigis konsolideeritud üksustes, geograafilistes asukohtades ja tegevustes.
- **Riskiteadlikkus ja riskialane suhtlus.** Kontsern toetab organisatsiooni riskikultuuri, sh riskide tundmist, riskijuhtimise olulisuse mõistmist ning riskide tuvastamise ja juhtimise eest vastutuse võtmist. Organisatsiooni töötajad vastutavad riskide eest ja pööravad oma igapäevatoos riskidele ennetavalt tähelepanu.

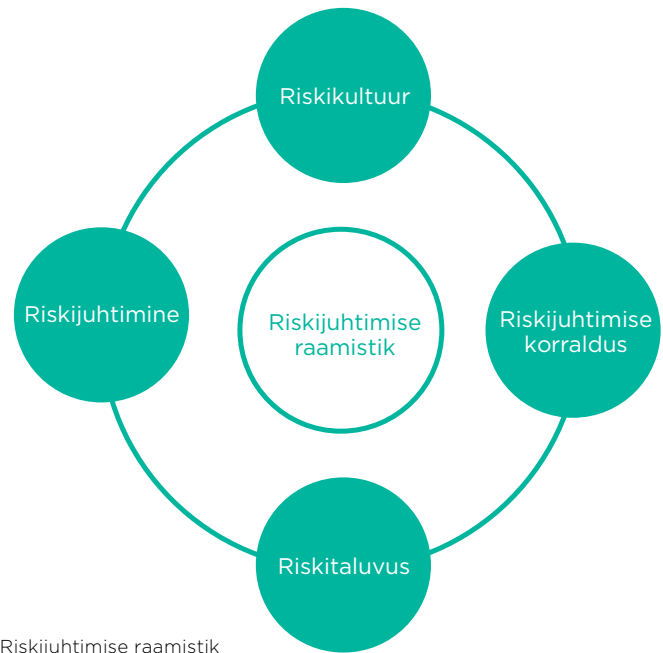
Kontsernis on kehtestatud regulaarsed ja läbipaistvad infovahetusreeglid. Tänu nendele saavad juhtkond, äriüksused, riskijuhtimise üksused ja muud kontrolliüksused jagada informatsiooni riskide hindamise, analüüsi ja järelevalve kohta. Riskialane infovahetus on tõhusa riskijuhtimise jaoks sama oluline kui hindamine ja kontrollimine.

Risk on võimalik kahju või tulu või varade väärtuse ootamatu muutus, mida saab kirjeldada tõenäosusjaotusega.

Peamine risk, mille Kontsern on oma tegevuses tuvastanud, on krediidirisk, mida põhjustab laenude andmine klientidele. Muud olulised riskid on tururisk (sh kauplemisportfelliväline intressirisk), likviidsusrisk, operatsioonirisk, äririsk ja kapitali risk. Selleks et neid riske katta on Kontsernil ettenägematuteks olukordadeks olemas kapitalipuhver ja likviidsusreservid. Kontsern hindab ja tuvastab riske sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) abil.

RISKIJUHTIMISE RAAMISTIK

Bigbank AS-i nõukogu on kehtestanud Kontserni riskijuhtimise raamistiku, mis on sätestatud Kontserni riski- ja kapitalijuhtimise poliitikas. Kontserni riskijuhtimise raamistiku neli põhielementi on 1) riskikultuur, 2) riskijuhtimise korraldus, 3) riskitaluvus ja 4) riskijuhtimine.

Joonis. Riskijuhtimise raamistik

Riskikultuur

Riskikultuur on üks peamisi Kontserni riskijuhtimise elemente. Riskikultuur hõlmab jagatud seisukohti, väärtusi ja tõekspidamisi ning seda, kuidas iga töötaja riskidesse suhtub, neid tunneb ja mõistab ja riskikultuuri tajub. Ühised väärtused ja põhimõtted aitavad juhtida Kontserni riski ja tulu. Riskikultuur tugineb järgmistele põhimõtetele:

- riskide juhtimise ja riskiaruandluse eest vastutavad kõigi tasandite töötajad;
- võtame ainult selliseid riske, mida me tunneme;
- teostame ainult selliseid tegevusi, mis on meie klientide ja Kontserni huvides;
- võtame ainult soovitud riskiprofiilis määratletud riske;
- iga risk, mille võtame, peab olema kehtiva riskijuhtimise raamistiku kohaselt heaks kiidetud;
- võetavat riski peab kompenseerima piisav tulu (risk ja tulu peavad olema sobivas tasakaalus);
- jälgime ja juhime riske pidevalt.

Juhatus edendab järjepidevalt kogu Kontsernis tugevat riskikultuuri, sh nii riskikultuuri organisatsioonilisi (nt koolitused, riskiga seotud tulemuslikkuse võtmenäitajad, riskijuhtimise

kvaliteet, juhtkonna hoiak, asjakohane juhtimisstruktuur jne) kui ka individuaalseid mõjureid (nt suhtumine riskijuhtimisse, riskiteadlikkus, isiklik riskitaluvus jne).

Riskijuhtimise korraldus

Kontserni riskijuhtimise korraldust iseloomustab see, et keskendutakse peamistele riskide võtmise ja järelevalvega seotud ülesannetele.

Üldine riskijuhtimise korraldus põhineb kolme kaitseliini mudelil. Selle kohaselt vastutavad riskijuhtimise eest kõik, kes Bigbankis töötavad: klienditeenindajad ning filiaalide ja riskijuhtimis-, vastavuskontrolli-, sisekontrolli- ja tugifunktsioonide täitjad. Funktsioonid jagunevad kolmeks kaitseliiniks alljärgnevalt:

- **esimene kaitseliin** - funktsioonid, mille täitjad omavad ja juhivad riske (riski omanikud);
- **teine kaitseliin** - funktsioonid, mille täitjad teostavad riskide üle järelevalvet (riskikontrolli funktsioonide täitjad);
- **kolmas kaitseliin** - funktsioonid, mille täitjad annavad sõltumatu kinnituse (siseauditi üksus ja auditikomitee).

Igal kaitseliinil on riskide juhtimisel ja kontrollimisel kindel roll ja kindlad kohustused.

Esimene kaitseliin, operatiivjuhtimine (kõik äri- ja tugiüksused) vastutab riskide juhtimise eest oma vastutusalasse kuuluvates valdkondades (riski omanikud). Äri- ja tugiüksusel lasub esmane vastutus igapäevase riskijuhtimise eest oma vastutusalas. Riski omanike fookus on operatiivtegevusel, nad integreerivad riskijuhtimise raamistiku ja tõhusad riskijuhtimise praktikad standardseteks tegevusprotseduurideks, jälgivad riskijuhtimise toimivust ja vastutavad selle efektiivsuse eest.

Teine kaitseliin hõlmab riskijuhtimise funktsiooni täitjaid (sh krediidiriskikomitee ja muud riskikomiteed) ja vastavuskontrolli funktsiooni täitjaid. Nemad peavad tagama, et esimene kaitseliin on õigesti kavandatud, see on kasutusel, toimib ettenähtud viisil ja riskid on nõuetekohaselt juhitud.

Kolmas kaitseliin on siseauditi üksus, mis annab sõltumatu kinnituse, kontrollib esimest kahte kaitseliini ja riskijuhtimise praktikate tulemuslikkust, kinnitab vastavuse taseme, teeb soovitusi muudatusteks ja rakendab vajadusel parandusmeetmeid.

Lisainformatsiooni kontrollifunktsioonide kohta saab hea ühingujuhtimise tava aruande alalõigust „Riskide juhtimine ja kontroll“.

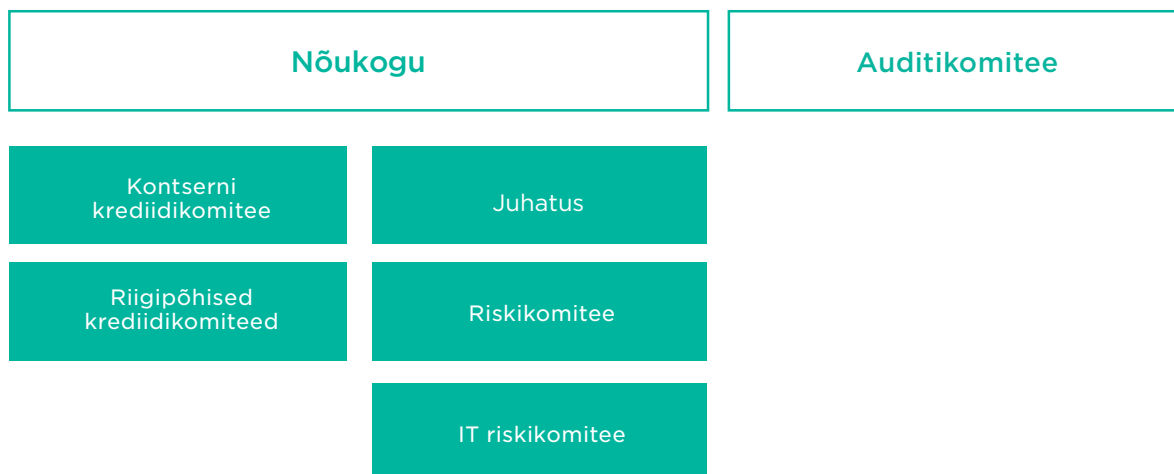
Kontsernil on kolm peamist tasandit, kus tehakse riskijuhtimise otsuseid:

- 1) nõukogu;
- 2) juhatus; ja
- 3) riski- ja krediidikomiteed.

Joonis. Kolme kaitseliini mudel

Vastavalt nendel tasanditel langetatud otsustele ja saadud volitustele, teevad igapäevaseid riskijuhtimisalaseid otsuseid riskide omanikud ja äriüksused. Kontsern hoiab riskijuhtimise, riskijuhtimisalaste otsuste tegemise ja järelevalve protsessid üksteisest võimalikult lahus ja sõltumatutena. Kontserni suuruse tõttu võivad mõned nimetatud funktsioonidest kattuda, kuid Kontserni organisatsiooniline struktuur on loodud nii, et see hoiab operatiiv- ja järelevalve-/kontrollifunktsioonid huvide konflikti vältimiseks lahus.

Joonis. Riskijuhtimise otsuse tegemise tasandid

Nõukogu määratleb soovitud riskiprofiili äristrateegia alusel, kinnitab riski- ja kapitalijuhtimise poliitika ning teiste oluliste riskiliikide poliitikad.

Juhatus vastutab Kontserni kõigi oluliste toodete, tegevuste, protsesside ja süsteemide riskijuhtimise protseduuride, protsesside ja süsteemide rakendamise ja säilitamise eest ja selle eest, et need oleksid kooskõlas Kontserni riskivalmiduse ja -taluvusega. Selleks et riskid oleksid jälgitud ja kontrollitud, tuvastab juhatus kõik Kontserni tegevusega kaasnevad riskid ja hindab neid regulaarselt. Juhatus vastutab sisekontrollisüsteemi ja riskilimiitide süsteemi rakendamise ning sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) tõhusa toimimise eest.

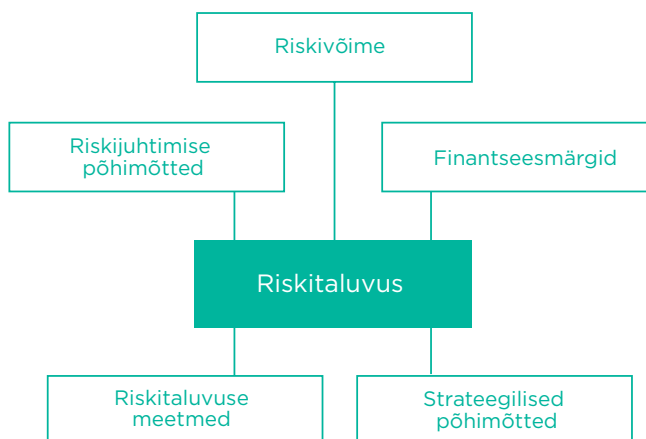
Riskikomitee moodustab ja selle liikmed määrab ametisse Kontserni juhatus. Riskikomitee vastutab kõikide nõukogu ja juhatuse kinnitatud riski- ja kapitalistrateegia ning -raamistiku alusel tuvastatud riskide järelevalve ja hindamise eest. Riskikomitee loob platvormi riskide, kapitali, rahastamise ja likviidsusega seotud strateegiliste küsimuste arutamiseks, koordineerimiseks ning kooskõlastamiseks. IT riskikomitee on riskikomitee allkomitee.

Krediitkomiteede süsteemi moodustavad Kontserni krediitkomitee, riigipõhised

krediitkomiteed ja nende allkomiteed. Kontserni krediitkomitee on kõrgeima tasandi otsuseid tegev organ, mis teostab järelevalvet riigipõhiste krediitkomiteede üle ja teeb otsuseid üle 450 tuhande euro suuruste laenuaotluste kohta.

Riskitaluvus

Riskitaluvus väljendab riskitaset, mida Kontsern on nõus võtma, et saavutada oma ärieesmärke. Kontsern on määratlenud oma riskitaluvuse kõigi peamiste tuvastatud riskiklasside suhtes ja on kehtestanud protsessid ja meetmed tegeliku riskiprofiili hindamiseks ja juhtimiseks. Riskitaluvus on tulevikku suunatud, lähtub strateegilise planeerimise perioodist ja seda vaadatakse korrapäraselt üle.

Joonis.Riskitaluvus

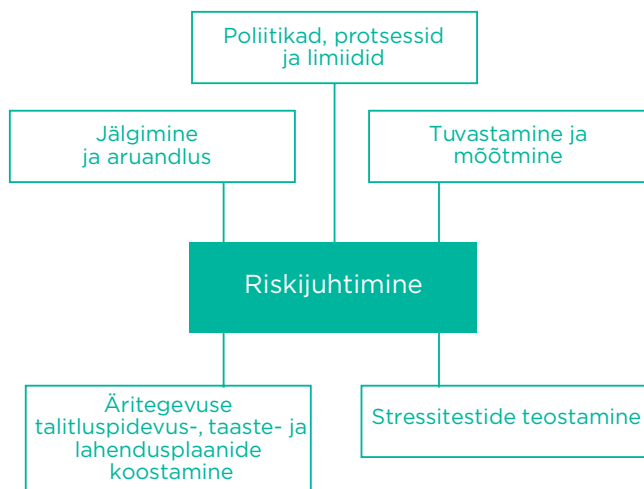
Riskitaluvus sõltub viiest komponendist, mis määravad kindlaks selle, kui suuri ja mis liiki riske soovib Kontsern võtta.

- **Strateegilised põhimõtted.** Riskistrateegia ja soovitud riskiprofiil põhinevad üldisel strateegial. Riskijuhtimine ja -võime on aga strateegia protsessiga olemuslikult seotud. Kontserni strateegia võtab arvesse nii riske ja kapitali kui ka riskistrateegiat. Kontserni strateegiat vaadatakse korrapäraselt üle ja uuendatakse vastavalt strateegilistes kavades tehtud muudatustele.
- **Finantseesmärgid.** Riskijuhtimise ülesanne on toetada finantseesmärkide saavutamist eeldusel, et need näevad ette ka tulude jätkusuutlikku kasvu, Kontserni riskiprofiili jaoks piisava kapitalitaseme hoidmist ning rahaliste vahendite tagamist, mis on vajalikud, et täita finantskohustused õigeaegselt ja mõistliku hinnaga.
- **Riskijuhtimise põhimõtted.** Kehtivad välised regulatsioonid, head tavad ja riskijuhtimise põhimõtted, mis on sätestatud Kontserni sisemistes regulatsioonides, moodustavad riskitaluvuse raamistiku kvalitatiivse aluse. Riskijuhtimise põhimõtteid ei ole lubatud äriliste vajaduste ettekäändel eirata.
- **Riskitaluvuse meetmed.** Riskitaluvuse meetmete abil luuakse Kontsernile riskinäitajad ja sõnastatakse Kontserni soovitud riskiprofiil. Meetmed võimaldavad luua seose tegelike riskivõtmise tegevuste ja eespool kirjeldatud riskijuhtimise põhimõtete, strateegiliste põhimõtete ja finantseesmärkide vahel. Need meetmed hõlmavad kapitali ja kasumi suhtarve, turu- ja likviidsusriski limiite ning krediidi- ja operatsiooniriski piirmäärasid. Riskitaluvuse meetmeid saab jaotada ja hinnata skaalal „punane-oranž-kollane-roheline“ (4-3-2-1), kus kõigil tasemetel on eelnevalt määratletud piirmäärad.
- **Riskivõime.** Riskivõime on maksimaalne risk, mida Kontsern saab nii tavalises kui ka stressiolukorras võtta enne, kui rikub regulatiivseid piiranguid ja sidusrühmade ees võetud kohustusi. Soovitud riskitaluvust võrreldakse pidevalt tegeliku riskivõimega.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimisemuudavad tulemuslikuksmeetmed, mis juhinevad riskitaluvuse raamistikust ja on integreeritud Kontserni strateegiatesse ja äriplaneerimise protsessi. Riskijuhtimisprotsess koosneb kuuest põhitegevusest:

- asjakohase sisemiste protseduuride, protsesside ja limiitide raamistiku kehtestamine;
- riskide tuvastamine ja mõõtmine;
- riskide regulaarne jälgimine ja aruandlus;
- stressitestide teostamine;
- äritegevuse talitluspidevusplaanide koostamine;
- kriitiliste funktsioonide täitmiseks ja olulise finantskahju vältimiseks vajaliku taasteplaani koostamine.

Joonis. Riskijuhtimise protsess

Poliitikad, protseduurid ja limiidid. Sisemised protseduurid, protsessid ja limiidid moodustava oluliseosariskijuhtimiseraamistikust. Kõigioluliste tuvastatud riskide ja nendega seotud protsesside jaoks peavad olema kehtestatud sise-eeskirjad, limiidid ja kontrollisüsteemid. Kõik sisemised regulatsioonid peavad põhinema Kontserni üldistel riskijuhtimise põhimõtetel ja soovitud riskiprofiilil ning Kontserni ja selle üksuste jaoks määratud limiitidel ja kontrollimehhanismidel. Nõukogu kinnitab peamised riskipoliitikad ja üldised riskijuhtimise strateegiad, põhimõtted, riskide juhtimise korralduse ja üldised limiidid. Üldised juhtimistasandi riskiprotseduurid kinnitab juhatus. Kõik sisemised regulatsioonid vaadatakse regulaarselt üle ning riskipoliitikaid ja protseduure hinnatakse ja uuendatakse kord aastas.

Tuvastamine ja mõõtmine. Kõigi Kontserni toodete, tegevuste, protsesside ja süsteemide riske tuleb tuvastada ja mõõta. Uute toodete ja süsteemide riske tuleb hinnata enne nende rakendamist. Kohalduvad proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtted – hindamise ulatus peab olema kooskõlas Kontserni üldises riskiprofiilis määratletud riski võimaliku mõju ja olulisusega. Riskijuhtimise üksuste ülesandeks on välja töötada ja täiustada piisaval määral asjakohaseid riskide tuvastamise ja mõõtmise meetodeid ja meetmeid, mis toetavad erinevate äriiliinide (riskide omanikud) tegevust ja kapitali adekvaatsuse mõõtmist kogu Kontsernis.

Jälgimine ja aruandlus. Regulaarne riskide jälgimise süsteem tagab, et äritegevus jääb kinnitatud limiitide piiresse, on kooskõlas regulatsioonidega ning ühtib Kontserni strateegiate ja soovitud riskiprofiiliga. Limiitide või regulatsioonide rikkumisest teavitatakse tippjuhtkonda, komiteesid, juhatus ja/või nõukogu (sõltub limiidist või regulatsioonist). Rikkumisega seotud üksuse juht teavitab viivitamatult mistahes limiidi või regulatsiooni rikkumisest.

Kontrolliga tegelevad üksused on sõltumatud nendest üksustest, kelle tegevuse üle nad kõigi oluliste riskidega seotud küsimustes järelevalvet teostavad. Kontsern on kehtestanud finantsseisundi ja riskiprofiili muutuste jälgimiseks kõigi oluliste tuvastatud riskiklasside

jaoks finants- ja riskinäitajate süsteemi (sh teavitamise tasemed).

Riskide aruandlussüsteem koondab toodete ja äriüksuste riskimeetmeid ning aitab tagada vastavuse poliitikatele, limiitidele ja juhistele. See annab ka selge pildi erinevate Kontserni portfellidesse kuuluvate riskide suurusest, liigist ja tundlikkusest. Iga üksuse, filiaali ja tütarettevõtja juht vastutab oluliste riskidega seotud aruandluse nõuetekohase korraldamise eest.

Kontrollfunktsioonide täitjate ülesanne on anda vähemalt üks kord kvartalis aru juhatusele, nõukogule ja asjakohastele komiteedele kõikidest olulistest riskiliikidest.

Stressitestide teostamine. Stressitestid, tundlikkuse analüüs ja stsenaariumide analüüs on meetmed, mida kasutatakse ennetavalt mitmesuguste riskiprofiili tegurite mõju ja vastava kapitalivajaduse hindamiseks. Stressitestide teostamine on integreeritud Kontserni riskijuhtimise raamistikku ja kapitali adekvaatsuse protsessi. Stressitestide raamistik võimaldab analüüsida riske portfellide, riskipositsioonide, riskiliikide, äriiliinide ja oluliste äriüksuste tasandil ning koondtasandil. Kontsern teostab kõiki olulisi riske arvestavaid stressiteste vähemalt üks kord aastas või vastavalt vajadusele. Stressitestide raamistik võimaldab hinnata äri- ja strateegiliste otsuste võimalikku mõju.

Äritegevuse talitluspidevus-, taaste- ja lahendusplaanide koostamine. Äritegevuse talitluspidevuse planeerimine on protsess, mille abil Kontsern saab oma äritegevust, sh klientidele mõeldud teenuseid, erakorraliste sündmuste korral hallata või taastada. Lahenduste planeerimise eesmärk on tagada, et Kontserni kriitilised tegevused jätkuvad, ennetada finantsstabiilsuse kahjustumist, vältida või minimeerida vajadust kasutada erakorralist avaliku sektori finantstoetust või muid avaliku sektori vahendeid ning pakkuda hoiustajate, investorite ja teiste klientide vahenditele piisavat kaitset. Kontserni taasteplaanide koostamine on integreeritud üldisesse riskijuhtimise protsessi, soovitud ja tegeliku riskiprofiili hindamisse, stressitestidesse jne.

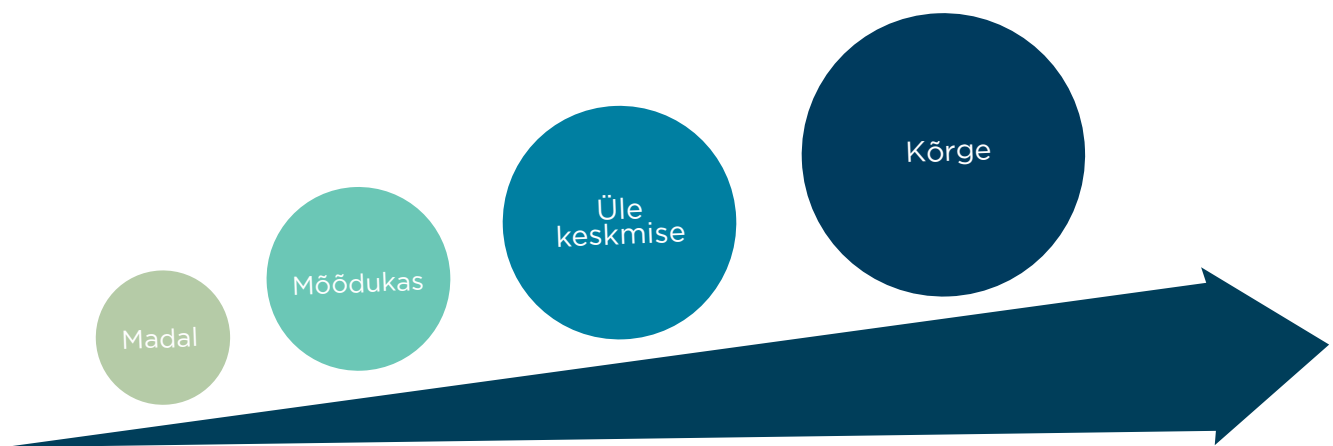
SOOVITUD RISKIPROFIIL

Soovitud riskiprofiil (riskiprofiil, mida Kontsern soovib hoida) annab ülevaate sellest, missuguse tasemega ja mis liiki riske on Kontsern oma riskivõimet ja ärimudelit arvestades nõus strateegiliste eesmärkide saavutamiseks võtma. See sisaldab iga olulise tuvastatud riski olemuse ja taseme kirjeldust. Soovitud riskiprofiili koostamine ja uuendamine on eelarveprotsessi käigus toimuva iga-aastase strateegilise planeerimise lahutamatu osa. Riskikomitee ja juhatus hindavad Kontserni tegelikku riskiprofiili ja võrdlevad seda vähemalt kord kvartalis soovitud riskiprofiiliga. Hindamistulemused edastatakse nõukogule.

Kontserni soovitud riskiprofiil kirjeldab Kontserni riskivalmidust kõigi peamiste riskiklasside suhtes

ning Kontserni suhtumist riskide võtmisesse neljaastmelise (1-4) ja värvilise (roheline, kollane, oranž, punane) skaala abil:

- Kõrge (4) – Prioriteediks on ärivajadused. Kõrge kahjumi saamise risk, mida saab aktsepteerida vaid siis, kui on oodata väga suurt kasumit.
- Üle keskmise (3) – Proaktiivne. Riski suurus on üle keskmise, kuid oodata võib suurt kasumit. Otsused tehakse riski ja tulu suhte põhjal.
- Mõõdukas (2) – Reaktiivne. Mõõdukas riskitase ja tõenäoliselt madalam tulu.
- Madal (1) – Turvalised ja proovitud lahendused. Madal risk ja minimaalne tulu.

Joonis. Riskitasemed

Üldised põhimõtted, mida kasutatakse selleks, et määratleda Kontserni riskiprofiili iga üksiku riski soovitud riskiprofiil, on järgmised:

Hästi tasakaalustatud portfelli

Kontsernil on hästi hajutatud krediidiportfell ja Kontsern võtab finantsturgudel piiratud riske. Kuna ebakindlad muutused mistahes üksikus positsioonis võivad tõsiselt mõjutada Kontserni

üldist riskipositsiooni, siis väldib Kontsern liigset sõltumist üksikutest tehingupartneritest ja riskide kontsentreerumist.

Riskiprofiil oluliste riikide ja tooterühmade lõikes

Krediidiportfell on erinevate tegevusriikide ja toodete vahel mõistlikult tasakaalus. Juhatus kehtestab vähemalt kord aastas tegevusriikidele

ja olulistele toodetele maksimaalsed riskilimiidid. Iga kord, kui soovitud riskiprofiili muudetakse, tuleb arvestada kehtestatud limiitide ja võimalike mõjudega. Tegelikku riskiprofiili hinnatakse regulaarselt kehtestatud limiitide alusel.

Varade kvaliteet

Igat soovitud riskiprofiili muutust, mis võib oluliselt mõjutada varade kvaliteeti, analüüsitakse ja hinnatakse enne muutuse tegemist.

Tugev likviidsuspositsioon

Kontsern hoiab pidevalt konservatiivset likviidsusriski profiili ja piisavat likviidsete varade portfelli. Kontsern väldib rahastamise ja likviidsete varade kontsentreerumist.

Piisavad omavahendid

Kontsern hoiab tugevat ja pigem konservatiivset kapitalisatsioonitaset (kapitali adekvaatsus). Kontsern veendub, et tal on riskide katmiseks, regulatiivsete nõuete (Pillar 1) ja sisemiste kapitalinõuete (Pillar 2) ning ka minimaalse kapitali nõuete järgimiseks piisavad omavahendid. Kapitalinõuete üksikasjad on esitatud käesoleva lisa alalõigus „Kapital”.

Mõistlik riskitase

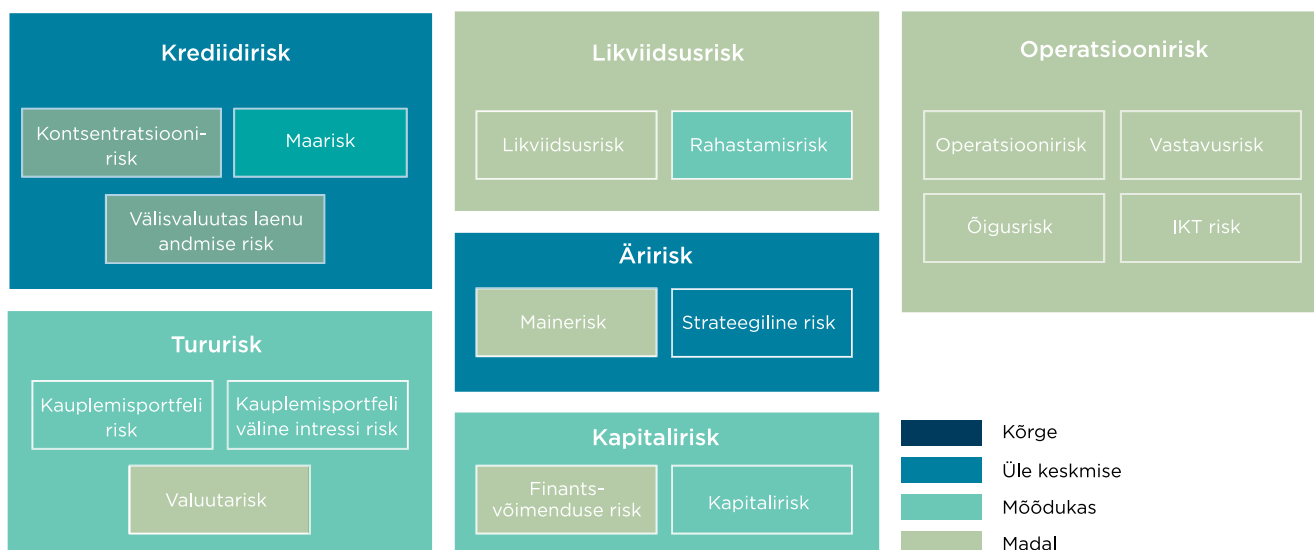
Kontsern ei võta ebamõistlikult suuri riske ja seda isegi siis, kui riski võtmisel teeniks Kontsern erakordselt suure kasumi. Kontsern väldib riske, mida ei saa piisavalt hinnata või juhtida või mille jaoks ei ole Kontsernil piisavalt kogemusi või teadmisi.

Madal taluvus teatud riskiliikide suhtes

Kontsernil on madal taluvus teatud riskiliikide suhtes, mis on määratletud vastavates riskipoliitikates. Kontsern väldib riskiprofiile, mis selliseid riske suurendavad.

Finantsseisundi aruande usaldusväärne struktuur

Kontsern ei pea hoidma konkreetset finantsseisundi aruande struktuuri, kuid Kontsern hindab hoolikalt (analüüsib finantsseisundi aruande struktuuri muutuste mõju) ja muudab vajadusel iga soovitud riskiprofiili, mis võib finantsseisundi aruande struktuuri oluliselt mõjutada, enne, kui selle kinnitab.

Joonis. Peamiste riskide riskitaluvuse tasemed

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda või ei soovi oma lepingulisi kohustusi täita. Krediidiriskiga seotud riskideks on:

- **Kontsentratsioonirisk** - risk, mis tuleneb suurest riskipositsioonist ühe vastaspoole või seotud vastaspoolte või selliste seotud vastaspoolte suhtes, kelle riski mõjutab mingi ühine riskitegur või tekib siis, kui riskide vahel on tugev positiivne korrelatsioon. Kontserni laenuportfelli kontsentratsiooniriski strateegia kohaselt väldib Kontsern ühe vastaspoole makseviivitusest tulenevat olulist mõju hästi hajutatud laenuportfelli abil. Laenuportfellis jäävad suurem osa üksikute klientide või seotud klientide kontsentratsioone alla 0,1% kogu laenuportfellist.
- **Maarisk** - risk, mis tuleneb vastaspoole asukohariigi majanduslikust, poliitilisest või sotsiaalsest olukorrast või sellise keskkonnaalase, poliitilise või sotsiaalse sündmuse toimumise tõenäosusest, mille tagajärjel võib suur võlgnike rühm makseviivitusse sattuda (võlgnike ühine risk). Kontserni strateegia kohaselt peab Kontsernil olema hästi tasakaalustatud portfelli riikides, kus tegevus toimub. Kontsern väldib liigse kontsentratsiooni tekkimist ühte riiki sellega, et seab limiidid kõigi tegevusriikide positsioonidele, uutele müüjatele ja portfelli krediitkvaliteedile. Tavaliselt ei või ühe riigi risk ületada 1/3 kogu laenuportfellist.
- **Välisvaluutas laenu andmise risk** - risk, mis tuleneb välisvaluutas antud laenude väärtuse muutusest, mida omakorda põhjustab valuutakursside muutus. Välisvaluutas laenu andmise riski juhtimine ja jälgimine on üldise valuutariski osa ja sellele kohalduvad tururiski juhtimise limiidid.

Krediidirisk tuleneb Kontserni vahetust laenutegevusest ja Kontserni investeerimis- ja kauplemitsegevusest, kus vastaspooltel on Kontserni ees tagasimakse- või muud kohustused. Kontsern teeb vahet krediidiriskidel, mis tulenevad (i) laenuportfellist (sh finantsseisundi aruande väliselt kajastatud varad), (ii) rahaturuoperatsioonidest, (iii) kauplemisportfellist ja (iv) muudest varadest (investeeringud, fikseeritud varad jne).

Laenuportfelli krediidirisk on kõige olulisem risk Kontserni riskiprofiilis ja riskiga kaalutud varade suuruse olulisim mõjur. Kontsern võtab teadlikult suuri laenuportfelli krediidiriske. Oma krediidipoliitika kohaselt annab Kontsern muuhulgas tagatiseta tarbimislaene, mille krediidirisk ja makseviivituse määrad on kõrgemad, kuid mille kõrgemat riski kompenseerivad kõrgemaid intressimäärad.

Kontserni strateegiline eesmärk on keskenduda kõigil tegevusturgudel klientidele, kelle maksevõime on väga hea või hea. Kuna Kontsern eeldab, et tarbijalaenude intressimäärad tulevikus langevad, siis on Kontserni pikaajaline eesmärk hoida mõõduka riskitasemega krediidiportfelli.

Suure laenuportfelli krediidiriski võtmist kontrollib Kontsern järgnevalt:

- kasutab klientide valimisel hästi prognoositava krediidiriski hindamise ja pettuse tuvastamise mudeleid, mis minimeerivad kahjusid ja suure riskiga või maksejõuetutele klientidele laenuandmise riski;
- kasutab automatiseeritud laenuprotseduure ja päringuid välistesse andmebaasidesse, et otsuste langetamine oleks standardiseeritud, nõuetele vastav ja tõhus;
- keskendub ainult krediitvõimelistele eraklientidele ja väikestele ettevõtetele, kellel on tõendatud krediidi ajalugu ning suhtub krediidi ajalosesse ning võla ja tulu suhtesse keskmisest paindlikumalt vaid siis, kui kliendi praegune maksevõime on suur;
- järgib järjepidevalt vastutustundliku laenamise põhimõtteid;
- kasutab lepingulisi krediidisuhteid, mille puhul on õigusrisk madal.

Laenu andmisel järgib Kontsern head pangandustava ja kõrgeid eetikastandardeid. Kontsern veendub, et tema tegevus ei riku üldtunnustatud eetilisi, keskkonnaalaseid ja õiguslikke põhimõtteid. Kontsern ei sõlmi tehinguid vastaspooltega, kelle eetilised või moraalsed vaated on küsitavad.

Rahaturuoperatsioonide krediidirisk tuleneb Kontserni makseteenustest ja rahaturu tegevustest, mille tõttu Kontsernil tekivad nõuded teiste krediidasutuste vastu. Makseteenuste krediidiriski põhjustavad likviidsete varade hoidmine ja Kontserni põhitegevuste toetamiseks loodud makselahendused.

Selleks et vastaspoolte makseviivituse tõenäosus oleks võimalikult madal, juhitakse riski erinevate vastaspoolte valiku, kõrgete krediidireitingu standardite, vastaspoole riskipositsiooni limiitide ja regulaarse järelevalve/ülevaatuse abil.

Rahaturuoperatsioonide krediidiriski juhitakse Kontserni tasandil. Kõik filiaalid ja tütarettevõtted järgivad Kontsernis kehtivaid põhimõtteid, eeskirju ja limiite. Finantsüksused on rahaturu krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin, riskijuhtimise üksused aga teine kaitseliin.

Kauplemisportfelli krediidirisk tuleneb Kontserni kauplemisportfelliga. Kontsern järgib kauplemisportfelliga seotud äritegevuse regulatiivsete kapitalinõuete arvutamisel oma krediidiriski eeskirju. Seejuures peab kauplemisportfelliga seotud äritegevus, mis on kajastatud kas finantsseisundi aruandes või finantsseisundi aruande väliselt, olema kooskõlas järgmiste tingimustega: (a) moodustab koguvaradest tavaliselt vähem kui 5% ja on väiksem kui 15 miljonit eurot; ja (b) ei moodusta koguvaradest kunagi rohkem kui 6% ja ei ületa 20 miljonit eurot.

Kauplemisportfelli krediidiriski strateegia ja soovitud riskiprofiil kehtestatakse ja neid juhitakse ning jälgitakse kauplemisportfelli riski (positsiooniriski) osana tururiski juhtimise koosseisus. Finantsüksused on kauplemisportfelli krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin.

Muude varade krediidirisk tuleneb muudest varadest, mida kajastatakse finantsseisundi aruandes ja finantsseisundi aruande väliselt (nt põhivarad jne). Finantsüksused on muude varade krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin.

Krediidiriski juhtimine

Laenuportfelli üldist riskiprofiili juhitakse Kontserni tasandil ning kõik filiaalid ja tütarettevõtted järgivad Kontsernis kehtestatud põhimõtteid, eeskirju ja limiite. Kontserni

krediidiriski strateegia ja riskiprofiil luuakse kõikidelt kohalike turutingimusi tundvatelt riikidelt ja filiaalidelt saadud informatsiooni ja riskihinnangute põhjal.

Klientide valimiseks kasutatakse hästi prognoositava krediidiriski hindamise ja pettuse tuvastamise mudeleid, mis minimeerivad kahjusid ja suure riskiga või maksejõuetutele klientidele laenuandmise riski. Kontserni eesmärk on muuta võimalikult paljude krediidiotsuste tegemine automaatseks.

Iga laenuotsus, mille Kontsern teeb, peab põhinema eelneval laenuanalüüsil. Selle käigus tuvastab Kontsern talle kättesaadava informatsiooni põhjal, kas esineb asjaolusid, mis nõrgendavad kliendi võimet ja/või valmisolekut krediiti õigeaegselt tagasi maksta, mille tõttu võib Kontsernile kahju tekkida.

Iga filiaal ja äriüksus vastutab täielikult laenuanalüüsi tegemise ja iga tehingu krediidiriski hindamise eest isegi siis, kui lõplik otsus võetakse vastu kõrgemal tasandil. Kontserni krediidivaldkonna juht, krediidiriski valdkonna töötajad ja krediidiriski komitee on laenuportfelli krediidiriski juhtimisel teiseks kaitseliiniks. Kuna krediidivaldkonnas ei ole kõiki esimese ja teise kaitseliini üksusi võimalik teineteisest täielikult eraldada, on täiendavalt teiseks kaitseliiniks operatsiooniriski üksus, kes teostab krediiditegevuste üle täiendavat ja sõltumatut operatsiooniriski kontrolli. Riigipõhised krediidikomiteed, laenuotsuste tegijad ja müügipersonal, kes on kaasatud krediidiotsuste tegemisse, ning filiaalide juhid on krediidiriski juhtimisel esimeseks kaitseliiniks.

Kontsern juhib krediidiriski vastavalt krediidasutuste seaduses, Eesti Panga presidendi, Finantsinspeksiooni, Eesti Pangaliidu ja muude (nii Eestis kui ka teistes Kontserni tegevusriikides) reguleerivate asutuste määrustes ning Kontserni enda krediidipoliitikas sätestatud põhimõtetele.

Krediidipoliitikat ja asjakohased laenuanalüüsi ja laenuandmise protseduure vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse, võttes arvesse muutusi majanduskeskkonnas ja vastaspoolte maksedistsipliinis.

Riski võtmise otsuseid teevad ühiselt kas krediitkomiteed või vastavate volitustega töötajad, kes järgivad seejuures Kontserni nõukogu ja juhatuse kehtestatud limiite ja piirmäärasid.

Laenuportfelli krediidiriski juhitakse lepingute lühikeste tähtaegade, keskmisest kõrgemate intressimäärade ja väikeste laenusummade abil.

Kontserni krediidiriski profiili oluline komponent on riskimaandamine hästi hajutatud laenuportfelli kaudu. Kontsern väldib seejuures ühe vastaspoole, üksiku toote või riigiga seotud riskide kontsentratsiooni ja kontrollib riskide võtmist ning riskiprofiili muutusi. Suuri tagatiseta riskipositsioone välditakse maksimaalsetele krediidisummadele limiitide seadmisega ja krediidiriski maandatakse tugeva tagatispositsiooni abil. Viimase tagab see, et tagatisena aktsepteeritakse likviidseid ja tüüpilisi varasid, mida on lihtne sundmüügi teel realiseerida.

Kontserni krediidipoliitikas on olulisel kohal järgmised riskijuhtimise vahendid:

- Kontsern väljastab laenusid valdavalt eraisikutele. Seisuga 31. detsember 2017 moodustasid eraisikute laenud 93,4% laenuportfellist. Eraisikute maksevõime on olemuslikult stabiilsem kui ettevõtetel ja majanduskeskkonna stressistsenaariumite poolt võrreldes ettevõtetega vähem mõjutatav.
- Laenu nõuded põhinevad õiguslikult pädevatel laenulepingutel ning korrektselt läbiviidud sissenõudeprotseduuridel. Käesoleval hetkel ei esine Kontserni hinnangul Baltikumi, Skandinaavia või Hispaania seadusandluses või õiguspraktikas märkimisväärsed asjaolusid, mis võiksid avaldada olulist täiendavat negatiivset mõju laenu nõuete sissenõudmisele.
- Kontsern rakendab aktiivset ja paindlikku võlahaldust ning tulemuslikku sissenõudemenetlust.
- Kontsern kasutab riskikontrolli võttena krediidiportfelli üldist hajutamist. Keskmine laenujääk kahte keskmist kuupalka. Väiksemad nõuded on reeglina lihtsamini sissenõutavad ka tugeva majanduslanguse tingimustes,

sest laenuvõtja tagasimakse võime ei ole takistatud (re)finantseerimisvõimaluste vähesusest ja nõuded on tasutavad regulaarse kuusissetuleku põhjal.

- Kontserni laenuportfell on väga hajutatud – keskmine laenujääk ulatus seisuga 31. detsember 2017 2748 euronit, kusjuures 100 suuremat nõuet kokku moodustasid 7,1% laenuportfellist.

Kontsern on oma krediiditegevuses valdavalt keskendunud sissetuleku tagatisel tarbimislaenule ja järeelmaksudele. Eestis ja Leedus pakub Kontsern laene ning finantsgarantiisid ka väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Ettevõtjatele väljastatud laenud moodustasid seisuga 31. detsember 2017 6,6% Kontserni laenuportfellist.

Kontsern määratleb laenuportfelli suuruse piirkondlikud limiidid.

Saamaks ülevaadet riskidest Kontserni koguportfelli tasandil, jälgib krediidiriski osakond laenuportfelli arengut, klientide maksekäitumist ja krediidiriski ning viib regulaarselt läbi stressitestide, mille keskmes on mitmesuguste võimalike, ehkki vähetõenäoliste sündmuste mõju hindamine Kontserni majandustulemustele ja kapitalile. Selliste sündmuste hulka kuuluvad muu hulgas makseviivituse võimalik kasv makromajandusliku keskkonna muutuvate olude tõttu, spetsiifilised muudatused ja laenukohustuste mittetäitmise dünaamika muutused.

Krediidiriski mõõtmine ja klassifikatsioon

Laenuklientide krediidiriski mõõdetakse Kontserni sisemiste hindamismudelite (krediidi väljastamise hetkel) ja reitingumudelite (krediidi eluea jooksul) abil. Kliendi krediidireiting on integreeritud panga riskijuhtimise süsteemi ja sellest lähtutakse panga tegevuses muuhulgas kliendi maksevõime ja makseviivituse tekkimise tõenäosuse hindamisel, allahindlusreservide moodustamisel, laenupiirangute rakendamisel, nõuete hinnastamisel, samuti krediidiriski jälgimise sageduse ja selle põhimõtete määramisel.

Krediidireiting on tehingu vastaspoolt või nõude krediidiriski iseloomustav hinnang,

mille alusel järjestatakse kliendid või nõuded reitingute põhjal vastavalt krediidiriski suurusele. Krediidireitingute süsteem eristab kliente ja nõudeid vastavalt nende riskiastmele, lähtudes makseviivituse tõenäosusest, võttes arvesse kliendi majanduslikku olukorda, krediidi võimelisust, tagatise väärtust ja realiseeritavust (tagatus) ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada kliendi kohustuste täitmist panga ees.

Krediidireiting määratakse igale kliendile kliendi laenutaotluse läbivaatamise või krediidiriski aluseks olevate asjaolude muutumise monitoorimise käigus. Asjaolude tuvastamine toimub igakuiselt, reitingu muutmise sagedus sõltub nõuete grupi iseärasustest ja nõude laenuklassist. Äriühingute puhul ajakohastatakse reiting iga kord, kui on alust arvata, et laenusaaaja krediidirisk on muutunud, kuid mitte harvem kui kord aastas, mittetöötavatel nõuetel kord kvartalis. Laenu nõuete reitingud ajakohastatakse iga kord, kui laenusaaaja krediidirisk on oluliselt muutunud.

Makseviivituse tõenäosus (*Probability of Default*), makseviivitusest tingitud kahjumäär (*Loss Given Default*) ja riskipositsioon makseviivituse hetkel (*Exposure at Default*) on peamised krediidiriski parameetrid, millest lähtudes Kontsern krediidiriski hindab. Makseviivituse tõenäosus näitab kui suure tõenäosusega satub laenu klient üle 90 päevasesse makseviivitusse kaheteistkümnendaks kuuks alates hinnangu andmisest. Makseviivitusest tingitud kahjumäär kirjeldab ajaloolisel kahjustatistikal põhinevat ja vajadusel eksperthinnanguga kohandatud riigi ja tootepõhist laenu kahjumi määra rohkem kui 90 päevasesse makseviivitusse sattumisel. Riskipositsioon võrdub bilansilise nõudega.

Makseviivitusele, mis viib maksevõimetuseni või selle ilmnemise võimalikkusele tulevikus ja mille puhul loetakse leping mittetöötavaks, viitab ükskõik milline kliendiga seotud alltoodud sündmustest:

- Maksete laekumise ebatõenäolisus. Leping on töötav, kuid objektiivsele tõendusmaterjalile tuginedes võib eeldada, et klient ei suuda tasuda oma finantskohustusi (põhisumma, intress ja lepingutasu) täies ulatuses ja olukorda ei ole võimalik rahuldavalt lahendada.
 - Makseviivitus olulise finantskohustuse täitmisega. Leping loetakse mittetöötavaks, kui klient on olulises summas laenu põhiosa, intressi või tasude maksmisega rohkem kui 90-päevases makseviivituses või teostatakse oluline lepingu restruktureerimine, mis hõlmab laenu põhiosa jäägi või bilansilise intressivõla vähendamist ja maksevõimelisuse nõrgenemise aluseks olevad asjaolud ei ole kõrvaldatud.
- Krediidiriski paremaks hindamiseks jaotab Kontsern nõuded riskihinnangu järgi kuude suuremasse reitinguklassi lähtuvalt Kontserni sisereitingute süsteemist:
- *Väga hea*. Kliendi maksevõime ja tegelik maksekäitumine on väga head. Puuduvad asjaolud, mis viitaksid nõrkuste tekkimise võimalustele.
 - *Hea*. Kliendi hinnanguline maksevõime- ja maksevalmidus ning tegelik maksekäitumine on heal tasemel. Nõude kohta ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada nõude mittelaekumist vastavalt kokkulepitule ning kliendi krediidirisk on madal või mõõdukas.
 - *Rahuldav*. Kliendi hinnanguline maksevõime- ja maksevalmidus ning tegelik maksekäitumine on rahuldavad. Kliendil võib esineda kuni 60 päevaseid makseviivitusi ja nõrkuste kõrvaldamiseks võib olla vajalik nõude restruktureerimine. Kliendi krediidirisk on mõõdukas ehk tavaline.
 - *Nõrk*. Kliendi finantsseisus on selgelt tuvastatavad nõrkused, kui klient teostab kokkulepitud makseid. Kliendil võib esineda üle 60 päevaseid makseviivitusi, mistõttu on vajalik nõude restruktureerimine. Laenu tagasimaksmine on tõenäoline, kuid kliendi krediidirisk on kõrge.
 - *Ebapiisav*. Klient on makseviivituses olulises osas üle 90 päeva või on tehtud nõude restruktureerimisi, ilma milleta oleks klient makseviivituses. Kogu nõude tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord ei muutu.
 - *Lootusetu / pankrotis*. Klient on maksejõuetu, laekumine ebarealistlik ja Kontsernil puuduvad majanduslikult efektiivsed meetmed nõude kogumiseks. / Nõue on lootusetu ja kliendi pankrot on välja kuulutatud.

Laenuportfelli jaotus sisemiste reitinguklasside lõikes

	31.12.2017	31.12.2016
Väga hea	184 461	129 157
Hea	121 009	111 628
Rahuldav	49 336	57 717
Nõrk	8 647	8 376
Ebapiisav	29 532	42 440
Lootusetu või pankrotis	3 153	13 812
Kokku	396 138	363 130

Nende laenude portfelli, mis on viivises, kuid mille väärtus ei ole langenud, moodustas 43 143 tuhat eurot seisuga 31. detsember 2017 ja 42 396 tuhat eurot seisuga 31. detsember 2016. Sellesse portfelli kuuluvad laenud, mille viivises oleku periood on lühike ja mille väärtuse languse kohta ei ole veenvaid tõendeid. Selles portfellis on ka viivises olevad laenud, millel on tagatis, mille eeldatav realiseerimise väärtus on oluliselt suurem kui nõue kliendi vastu, mistõttu väärtuse langust ei kajastata.

Laenud, mis on põhisumma või intressimaksega viivituses, jagunevad järgnevalt:

Laenude allahindlused viivituse lõikes 31. detsember 2017

	Laenujääk	Laenude allahindlus	Riski-positatsioon
Viivituseeta portfelli	324 714	-2 170	322 544
Viivituses portfelli	71 424	-13 691	57 733
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	30 501	-375	30 126
31-60 päeva	8 454	-329	8 125
61-90 päeva	5 373	-305	5 068
üle 90 päeva	27 096	-12 682	14 414
Statistiline allahindlusreserv (sh IBNR)	-	-9 235	-9 235
Kokku	396 138	-25 096	371 042

Laenude allahindlused viivituse lõikes 31. detsember 2016

	Laenujääk	Laenude allahindlus	Riski-positatsioon
Viivituseeta portfelli	272 207	-2 247	269 960
Viivituses portfelli	90 923	-25 452	65 471
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	30 255	-418	29 837
31-60 päeva	8 442	-347	8 095
61-90 päeva	5 294	-254	5 040
üle 90 päeva	46 932	-24 433	22 499
Statistiline allahindlusreserv (sh IBNR)	-	-11 324	-11 324
Kokku	363 130	-39 023	324 107

Allahindluste põhimõtted

Allahindluste põhimõtted on detailselt kirjeldatud aastaaruande lisa 1.

Kontsern moodustab laenuõuete väärtuse vähenemise riski katmiseks laenu allahindluste reservi. Maksekäitumisega seonduvate riskide maandamiseks ning kahjumite katmiseks on

Kontsern moodustanud laenudele statistilisi allahindlusreserve ja eriallahindlusi, mis seisuga 31. detsember 2017 moodustasid kokku 25 096 tuhat eurot ehk 6,3% laenuportfellist (31. detsember 2016: 10,7%). Täiendav info laenuõuete allahindluse kohta on toodud lisa 7.

Raha ja nõuded pankadele pankade krediidi reitingute lõikes*

Kontsern arvutab riskiga kaalutud varasid kooskõlas reeglitega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses 575/2013, kasutades välise krediitkvaliteedi hindajana reitinguagentuuri Moody's Investors Service. Kontsern kasutab reitinguagentuuri järgmiste varaklasside riskipositsiooni määramiseks: (i) nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu; (ii) nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu; (iii) nõuded avaliku sektori

asutuste vastu; (iv) nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu; (v) nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu; (vi) nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu.

Vastavalt Moody's Investors Service reitingutele või nende ekvivalentidele on Kontserni vahendid hoiustatud järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Aaa-Aa3	16 865	13 181
A1-A3	141	658
Baa1-Baa3	941	543
Kokku	17 947	14 382

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad reitingu lõikes

Vastavalt Moody's Investors Service reitingutele või nende ekvivalentidele jaguneb Kontserni kauplemiseks hoitavad finantsvarad (vt lisa 5) järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Aaa-Aa3	3 802	3 190
A1-A3	3 843	4 354
Baa1-Baa3	3 565	7 347
Kokku	11 210	14 891

* Reitingud põhinevad kas pankadele või nende emaettevõtjatele antud reitingutel.

Avatud vastaspoole krediidiriski positsioonid

Vastaspoole krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool jätab oma kohustused enne tehingu rahavoogude lõplikku arveldamist täitmata. Seisuga 31. detsember 2017 ei olnud Kontsernil avatud vastaspoole krediidiriski positsioone.

Kontsentratsioonirisk

Kontsentratsioonirisk on risk, mis tuleneb suurest riskipositsioonist ühe vastaspoole või seotud vastaspoole vastu või vastaspoolte vastu, kelle riski mõjutab ühine riskitegur.

Kontsern käsitleb kontsentratsiooniriski juures nii ühe osapoole, seotud osapoolte kui ka ühe majandusharu, territooriumi või riskiteguriga seotud varasid.

Igapäevases majandustegevuses väldib Kontsern kontsentratsiooniriski võtmist, keskendudes suure riskikontsentratsiooni vältimiseks eeskätt keskmistele ning väiksematele laenudele. Kontsern ei välista piisava tagatise olemasolul ning muude nõutavate tingimuste täitmisel ka suuremate laenusummade väljastamist, kuid ühelgi juhul ei või laenuvõtja ja temaga seotud osapoolte summaarsed kohustused Kontserni ees ületada 10% Kontserni neto-omavahenditest.

Suure riskikontsentratsiooniga kliendid, kelle võlgnevus moodustab üle 10% Kontserni neto-omavahenditest, seisuga 31. detsember 2017 puudusid (omavahendite kohta vt alalõiku „Omavahendid ja kapital“).

Kontsern kasutab kontsentratsiooniriski vältimiseks krediidiriski juhtimise meetmetele lisaks järgmisi meetmeid:

- Kontsernonorienteerunud majandustegevuses füüsiliste isikute ja väikeste ning keskmise suurusega ettevõtjate teenindamisele.
- Kliendid identifitseeritakse vastavalt hoolsusmeetmetele.

- Klientide omavahelised seosed selgitakse välja päringusüsteemi abil.
- Kontsern jälgib krediidiriski koondumist ühe mõjuri suhtes, vajadusel piirates krediidiriski klientide grupi osas, kes on seotud või mõjutatud ühest sellisest mõjurist.

Tagatiserisk

Tagatiserisk on risk, mis tuleneb tehingu tagatise liigist, väärtusest, vormist ja tagatise realiseerimise korrast.

Kontsern piirab teadlikult tagatiseriski ning eeldab, et Kontserni valitud krediteerimise viis ja mahud tagavad tõhusama krediidiriski maandamise kui tagatise vastuvõtt ja tagatisest tulenevad rahavood.

Kontsern piirab oma tegevuses tagatise turuväärtuse kõikumisest tingitud mõjutusi Kontserni varadele.

Tagatiseriski juhtimine toimub alljärgnevate põhimõtete abil:

- Kontsern lähtub kliendilaenude väljastamisel põhimõttest, et väljastatavad laenud peavad olema tagatud kliendi sissetulekuga.
- Kontsern lähtub tagatise riski võtmisel põhimõttest, et nõuded laenude tagatistele sõltuvad laenusumma suurusest. Suuremad laenud peavad reeglina olema tagatud füüsiliste tagatistega (asjaõiguslikud tagatised nt hüpoteek kinnisasjale), väiksemate laenusummade tagastamine on kindlustatud käendusega, laenuvõtja rahavoogudega või varaga. Kontsern ei arvesta finantseerimisel üksnes laenuvõtja äriplaani või majandustegevust.
- Väikese ja keskmise suurusega laenude tagamisel on otstarbekas kasutada võlaõiguslikke tagatiseid. Kontsern teadvustab, et asjaõigusliku tagatise juriidiline jõustatus

ja realiseerimise protsessi reguleeritus on piiravad tegurid selliste tagatiste kasutamisel Kontserni majandustegevuses.

- Laenu väljastamisel järgitakse Kontserni poolt kehtestatud piirmäärasid, võttes sealjuures arvesse nii laenusumma üldist suurust kui laenusumma suhet tagatise väärtusesse.
- Vastuvõetava asjaõigusliku tagatise või muu tagatise piisavuse ja väärtuse hindamisel lähtutakse selle hetkeväärtusest ning arvestatakse selle muutumisega ajas. Tagatise väärtuse hindamisel kasutatakse vajadusel erialaekspertide (nt kinnisvarahindajad) abi.
- Kontsern aktsepteerib väljastatavate laenude tagatisena vaid neid kinnisasju, mille turuväärtuse määramiseks on Kontserniga koostöölepingu sõlminud kinnisvarabürood koostanud kirjaliku eksperthinnangu; lisaks kinnisvarabüroode poolt koostatud eksperthinnangutele toimub tagatise riski subjektiivne hindamine Kontserni poolt.
- Kinnisvarabüroodega sõlmitavad hindamisalased koostöölepingud peavad sätestama kinnisvarabüroo varalise vastutuse kinnisvarabüroo poolt koostatud ebaõige eksperthinnangu eest.
- Tagatisena aktsepteeritakse vaid aktiivse ja läbipaistva kinnisvaraturuga piirkondades asuvaid tagatise. Nimetatud piirkonnad määratakse kindlaks koostöös Kontserni poolt aktsepteeritavate kinnisvarabüroode ja ekspertidega. Valdavaks Kontserni poolt aktsepteeritavaks asjaõiguslikuks tagatiseks on I järjekoha hüpoteek kinnistusraamatus, tagamaks tagatise turuväärtuse languse korral Kontserni nõude täielikku rahuldamist.
- Asjaõigusliku tagatise tagatisvara peab laenu kestuse jooksul olema kindlustatud Kontserni poolt aktsepteeritud kindlustusseltsis vähemalt vara taastamisväärtuse ulatuses.

Kontsern pandib oma varasid ainult juhul, kui see on vajalik lepingute või valuuta vahetus- ja tähtpäevatehingute rahastamiseks.

Tururisk

Tururisk on risk, et turuhindade ja -määrade (sh intressimäärade, krediidiriski marginaalide, aktsiahindade, valuutakursside ja kaubahindade) muutus ebasoodsas suunas, omavaheline korrelatsioon või volatiilsus võivad põhjustada kahju. Kontsern on tururiskina tuvastanud valuutariski, kauplemisportfelli riski (positsiooniriski) ja kauplemisportfellivälise intressiriski. Kontsern ei võta kaubariske.

Tururisk võib tuleneda Kontserni tegevusest finantsturgudel, valdavast osast Kontserni toodetest (laenud, hoiused) ja kauplemisportfelist. Tururisk kaasneb enamasti Kontserni põhitegevusega, kuid riski võtmine ei ole Kontserni põhitegevus. Rahastamis- ja investeerimistegevusega kaasnevat tururiski tuvastatakse, juhitakse ja kontrollitakse varade ja kohustiste juhtimise protsesside abil. Kontsern väldib turu kontsentratsiooniriski. Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni tururiski strateegia konservatiivne ja üldine valmidus tururiski võtmiseks „mõõdukas“.

Valuutarisk on risk, et hetke- või forward-hindade muutus ja valuutakursside volatiilsus võib põhjustada kahju. Soovitud riskiprofiili kohaselt on valuutariski tase „madal“. Valuutariski mõõdetakse valuuta üksik- ja koondpositsiooni tasandil. Avatud valuuta netopositsioonid ei tohi ületada 2% neto omavahenditest. Kontsern peab vältima spekulatiivsete positsioonide võtmist.

Kontserni valuutapositsioon Rootsi kroonides tuleneb klientidele Rootsi filiaalis pakutud teenustest.

Valuutade netopositsioonid seisuga 31. detsember 2017

	Bilansiline positsioon		Bilansiväline positsioon		Neto- positsioon
	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised	
EUR (euro)	401 165	295 535	-	8 493	97 137
SEK (Rootsi kroon)	50 672	50 555	-	-	117
GBP (Suurbritannia nael)	27	-	-	-	27

Valuutade netopositsioonid seisuga 31. detsember 2016

	Bilansiline positsioon		Bilansiväline positsioon		Neto- positsioon
	Varad	Kohustised	Varad	Kohustised	
EUR (euro)	355 469	258 271	-	8 013	89 185
SEK (Rootsi kroon)	34 596	35 021	-	-	-425
GBP (Suurbritannia nael)	26	-	-	-	26

* Bilansivälise positsiooni kohustiste kohta vt lisa 27.

Alljärgnevalt on hinnatud välisvaluuta avatud positsioonidest tulenevate võimalike muutuste mõju kasumile ja omakapitalile, kui välisvaluuta bilansipäeva kursid euro suhtes oleksid tugevnenud/nõrgenenud 10%.

Valuutakursside võimaliku muutuse mõju kasumile ja omakapitalile seisuga 31. detsember 2017

	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% oma- kapitalist
SEK (Rootsi kroon)	117	12	0,0%
GBP (Suurbritannia nael)	27	3	0,0%
Kokku	144	15	0,0%

Valuutakursside võimaliku muutuse mõju kasumile ja omakapitalile seisuga 31. detsember 2016

	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% oma- kapitalist
SEK (Rootsi kroon)	-425	43	0,0%
GBP (Suurbritannia nael)	26	3	0,0%
Kokku	-399	46	0,0%

Kauplemisportfelli intressirisk on risk, et tulevased ebasoodsad intressimäärad võivad portfelli turuväärtust või tulusust mõjutada. Kauplemisportfelli positsiooniriskid jagunevad üldisteks ja konkreetseteks riskikomponentideks. Üldine risk viitab võimalikule kahjule, mida põhjustavad üldised turukõikumised, konkreetne risk tuleneb aga emitendiga seotud sündmustest. Kontserni kauplemisportfelli riski valmidus on soovitud riskiprofiilis „mõõdukas“. Kauplemisportfelli positsioonide ja sellega seotud tururiski ajendiks on Kontserni eesmärk hoida tugevat likviidsus- ja rahastamispositsiooni, et toetada oma laenutegevust. Teine kauplemisportfelli hoidmise eesmärk on teenida Kontsernile täiendavat kasumit, ent kasumiootuste tõttu ei ole lubatud eirata likviidsusnõudeid. Kontsern ei võta spekulatiivseid kauplemispositsioone ja ei osuta klientidele finantsinstrumentidega kauplemise teenuseid.

Seisuga 31. detsember 2017 ei olnud Kontsernil omakapitaliinstrumentide riski positsioone.

Kauplemisportfelliväline intressirisk on praegune või tulevane risk, et kauplemisportfellivälise varade ja kohustiste intressimäärade ebasoodne muutus võib avaldada negatiivset mõju Kontserni kasumile ja omavahenditele. Kauplemisportfelliväline intressirisk on Kontserni jaoks oluline risk. Struktuurse kauplemisportfellivälise intressiriski peamiseks allikateks on ebasoodsad muutused laenude ja/või hoiuste intressimäärades. Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni valmidus kauplemisportfellivälise intressiriski võtmiseks „mõõdukas“. Kontsern kaalub alati riski ja tulu vahekorda. Kauplemisportfellivälise intressiriski juhtimisel on Kontserni eesmärgiks hoida lühiajalises perspektiivis (järgmised 12-24 kuud) tasakaalustatud positsiooni ja pikemas

perspektiivis kontrollitud avatud positsiooni. Seda tehakse intressitundlike varade ja kohustiste struktuuri ja tähtaegade juhtimise abil. Tururiski taluvus ja limiidid on määratletud kauplemis- ja pangaportfellidele.

Riskijuhtimise üksused vastutavad likviidsuse juhtimisega tegeleva üksuse poolt võetud tururiski mõõtmise, järelkontrolli ja aruandluse eest. Riskijuhtimise üksused kontrollivad sõltumatult kauplemisportfelli õiglases väärtuses kajastatud positsioonide hindamise õigsust.

Kauplemisportfelli stressiteste ja stsenaariumianalüüse tehakse vähemalt kord kvartalis. Kontsern kasutab oma kauplemisportfelli testimiseks ajaloolisi stsenaariume (varem esinenud turutegurite äärmuslikud liikumised) ja hüpoteetilisi stsenaariume (tulevikus toimuda võivad äärmuslikud liikumised).

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda märkimisväärsed kulusid kandmata oma kohustusi õigeaegselt ja täielikult täita.

Kontsern eristab likviidsusriski osana rahastamisriski, mis on risk, et Kontsern ei suuda igapäevast äritegevust või finantsseisundit negatiivselt mõjutamata vajalikke ressursse hankida.

Kontserni likviidsusriski juhtimise strateegiaks on hoida konservatiivset likviidsusriski profiili ja piisavalt suuri likviidsusreserve. Konservatiivne likviidsusriski profiil on saavutatud tänu nõukogu määratud limiitidele. Tugeva likviidsuse hoidmine on üks Kontserni peamisi prioriteete. Likviidsusriski juhtimine peab põhinema konservatiivsetel eeldustel.

Kontserni rahastamisstrateegia peamiseks eesmärgiks on tagada omakapitali ja kaasatud võõrvahendite (peamiselt tähtajaliste hoiuste) abil piisav ja stabiilne põhitegevuse rahastamine. Rahastamise juhtimise teiseks oluliseks eesmärgiks on optimeerida kulusid ning kaasatud võõrvahendite suurust ja koosseisu, ent kulusääst ei kaalu üles piisava, stabiilse ja konservatiivse rahastamise tagamise nõudeid. Kontserni rahastamise ja likviidsuse juhtimise strateegia võtmepõhimõtteks on tasakaalustatus. Kontsern väldib rahastamises kontsentratsiooni teket. Kontsernil on hädaolukorra lahendamise plaan, mis sätestab, mida tuleb teha siis, kui Kontsernil tekib stressiolukorras likviidsusnappus.

Pikaajalise stabiilse rahastamise tagab Kontserni omakapital.

Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni likviidsusriski võtmise valmidus „madal“ ja rahastamisriski võtmise valmidus „möödukas“.

Kontsern mõõdab likviidsusriski erinevate bilansi struktuuril põhinevate suhtarvude abil. Kontsern kasutab regulatiivset meetodit LCR (likviidsuskattekindaj), et arvutada likviidsuse varadega seotud eeldatavaid rahalisi väljaminekuid 30-päevase stressiperioodi jooksul.

Likviidsusriski juhtimise näitajad

	31.12.2017	31.12.2016
Likviidsuskattekindaj	1101,0%	1210,0%
Laenude ja hoiuste suhe	111,0%	117,0%
Pikaajalise rahastamise (üle 1 aasta) suhe kogurahastamisse	51,3%	47,0%

Riskikontrolli tagamiseks esitatakse likviidsusriski aruandeid vastavalt nii vajadusele kui ka regulaarselt (iga päev, iga nädal, iga kuu ja iga kvartal) erinevatele tasanditele (riskikomitee, juhatus ja nõukogu).

Kontsern teostab oma üldise stressitestide programmi raames regulaarseid likviidsusriski stressiteste (vähemalt kord poole aasta jooksul), et mõista, kuidas negatiivsed sündmused võivad riskipositsiooni ja likviidsuse varade kvantitatiivset ja kvalitatiivset adekvaatsust mõjutada ja teha kindlaks, kas Kontserni likviidsuspuhver on piisav, et katta riske, mis võivad erinevate stressistsenaariumite korral realiseeruda ja/või reageerida riskidele, mis võivad tuleneda vajakajäämistest kontrolli, valitsemise või muudes valdkondades.

Stressitestide tulemused lülitatakse Kontserni likviidsuse ja rahastamise strateegilise planeerimise protsessi ja neid kasutatakse

selleks, et tõsta likviidsusriski juhtimise tõhusust kriisiolukorras, ning ka taasteplaanide koostamisel. Stressitestide tulemusi kasutatakse likviidsuspuhvi minimaalse suuruse ja struktuuri määratlemiseks.

Likviidsusriski raamistik hõlmab likviidsuse juhtimistniitava-kuikalikviidsuskriisitingimustes. Likviidsusriski juhtimiseks likviidsuskriisitingimustes on Kontsern koostanud likviidsuse ja rahastamise talitluspidevus- ja taasteplani, milles kirjeldatakse meetmeid, mida tuleb erineva ulatusega likviidsusstressisündmuste, sealhulgas likviidsuskriiside ajal rakendada. Plaanis on esitatud erineva ulatusega likviidsuskriisidega toimetulekuks vajalik strateegia, poliitika ja tegevusplaan, samuti selge käsuliin ja kõrgemate tasandite teavitamise protseduurid.

Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine seisuga 31. detsember 2017

	Tähtajaks tasumata	Alla 1 kuu	1-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad						
Raha ja nõuded pangale	-	53 682	500	-	-	54 182
Nõuded klientidele	20 431	9 060	94 460	224 885	28 622	377 458
sh laenuportfell	14 015	9 060	94 460	224 885	28 622	371 042
sh intressinõuded	6 416	-	-	-	-	6 416
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	-	-	-	9 024	2 186	11 210
Varad kokku	20 431	62 742	94 960	233 909	30 808	442 850
Kohustised						
Hoiused	-	20 236	157 221	139 424	17 938	334 819
Allutatud võlakirjad	-	-	-	-	4 977	4 977
Kohustised kokku	-	20 236	157 221	139 424	22 915	339 796
Avatud positsioon	20 431	42 506	-62 261	94 485	7 893	103 054

1-12 kuu jooksul tähtaeguvate varade ja kohustiste negatiivne netopositsioon on suurenenud, kuna tähtaeguvate hoiuste maht ületab uue lühiajalise

laenuportfelli mahtu. Kontsern kavatseb selle perioodi kohustiste katmata osa refinantseerida klientide tähtajaliste hoiustega.

Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine seisuga 31. detsember 2016

	Tähtajaks tasumata	Alla 1 kuu	1-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad						
Raha ja nõuded pangale	-	34 933	-	-	-	34 933
Nõuded klientidele	32 205	8 692	86 140	184 007	21 681	332 725
sh laenuportfell	23 587	8 692	86 140	184 007	21 681	324 107
sh intressinõuded	8 618	-	-	-	-	8 618
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	-	-	510	10 633	3 748	14 891
Varad kokku	32 205	43 625	86 650	194 640	25 429	382 549
Kohustised						
Hoiused	-	18 053	126 377	124 574	16 571	285 575
Kohustised kokku	-	18 053	126 377	124 574	16 571	285 575
Avatud positsioon	32 205	25 572	-39 727	70 066	8 858	96 974

Finantskohustistega seotud tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2017

	Raamatu- pidamis- väärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Tarnijatele tasumata arved (lisa 15)	731	731	-	-	-	-	731
Hoiused (lisa 13)	334 819	14 593	29 984	140 999	159 319	20 016	364 911
Krediidiliinide kasutamata osa ja pangagarantiid (lisa 27)	8 493	70	176	3 801	4 446	-	8 493
Kohustised kokku	344 043	15 394	30 160	144 800	163 765	20 016	374 135

Finantskohustistega seotud tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2016

	Raamatu- pidamis- väärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Tarnijatele tasumata arved (lisa 15)	1 354	1 354	-	-	-	-	1 354
Hoiused (lisa 13)	285 575	11 307	20 598	111 733	134 778	19 329	297 745
Krediidiliinide kasutamata osa ja pangagarantiid (lisa 27)	8 013	828	1 268	3 342	2 575	-	8 013
Kohustised kokku	294 942	13 489	21 866	115 075	137 353	19 329	307 112

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk, et ebaadekvaatsed või mittetoimivad sisemised protsessid, inimesed ja süsteemid või välised sündmused võivad põhjustada kahju. See määratlus hõlmab vastavusriski ja õigusrisiki, ent ei hõlma strateegilist riski ja maineriski.

Operatsioonirisk koosneb erinevatest allriskidest, nagu näiteks õigusrisk, vastavusrisk (sh rahapesu ja terrorismi rahastamise risk), infoturberisk ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia risk.

Operatsioonirisk sisaldab järgmisi riske:

- **Õigusrisk** – risk, et Kontsern ei järgi õigusaktide, lepingute, heade tavade ja eetikanormide nõudeid või tõlgendab neid vääralt. Õigusrisk võib kaasneda kõigi eespool kirjeldatud riskiliikidega, kuna Kontserni vastu võidakse esitada nõue või algatada menetlus lepinguliste või muude õiguslike kohustuste tõttu.
- **Vastavusrisk** – risk, et suutmatuse tõttu täita kõigi kohalduvate seaduste, regulatsioonide ja sisemiste eeskirjade nõudeid ning klientide, töötajate ja muude osapoolte ees võetud kohustusi võib põhjustada kahju Kontserni ärimudelile, mainele ja finantsseisundile. Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk kuulub vastavusriski alla ja see on risk, et Kontserni kasutatakse rahapesuks või terrorismi rahastamiseks nõrkuste ja sisemiste protsesside mittevastavuse tõttu.
- **Informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) risk** – risk kanda kahju, kuna sobimatu või mittetoimiv riist- või tarkvara võib halvendada tehnilise taristu või andmete kättesaadavust, terviklikkust, juurdepääsetavust ja turvalisust.

Kontserni strateegiaks on hoida operatsiooniriski võimalikult madalal tasemel ja minimeerida võimalikke kahjusid, niivõrd kui see on strateegilisi eesmärke ja majandusliku tõhususe

põhimõtet arvestades võimalik. Soovitud riskiprofiili reguleerivate reeglite kohaselt on Kontserni operatsiooniriski ja vastavusriski võtmise valmidus „madal“, ent arvestatakse ka majandusliku tõhususe põhimõtet.

Üldine operatsiooni- ja vastavusriski juhtimine toimub Kontserni tasandil: kõik filiaalid ja tütarettevõttjad peavad järgima Kontserni tasandil kehtestatud põhimõtteid, reegleid ja limiite. Filiaali/riigi tasandil vastutab operatsiooni- ja vastavusriski juhtimise eest filiaali juht.

Operatsiooniriski katmiseks vajalikud omavahendid sisalduvad Kontserni omavahendite suhtarvudes. Nende summa arvestatakse standardmeetodil.

Äririsk

Äririsk hõlmab maineriski ja strateegilist riski. Mainerisk on risk, et Kontserni maine kahjustumine võib praegu või tulevikus Kontserni kasumit, omavahendeid või likviidsust mõjutada. Strateegiline risk on risk, et äritegevuses, konkurentsivõimuses või regulatiivses keskkonnas toimunud muutused avaldavad negatiivset mõju Kontserni tegevusele ja ärieesmärkide saavutamisele. Strateegiline risk on ka risk, et puudulik strateegia või selle puudulik rakendamine või muutused klientide ootustes või uute tehnoloogiate puudulik rakendamine põhjustab kahju või vähendab oluliselt tulusid.

Mainerisk ja strateegiline risk on ärimudeli olulised osad, mida analüüsitakse strateegiliste ja operatiivsete plaanide koostamisel.

Kontserni soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni maineriski valmidus „madal“, ent strateegilise riski valmidus on „üle keskmise“ (valmis arvestama kõiki võimalusi, proaktiivne, otsuseid tehakse riski ja tulu tasakaalu põhimõttel).

Strateegilise riski juhtimiseks rakendab Kontsern piisavat ja sobivat strateegiat, mis on vastavuses kehtiva majanduskeskkonnaga ja põhineb kõikehõlmaval planeerimisprotsessil, ning reageerib muutustele adekvaatselt ja õigeaegselt. Kontserni maineriski juhtimise strateegia kohaselt tuleb vältida olukordi, mis võivad mõjutada negatiivselt Kontserni mainet ja

põhjustada tulu vähenemist või usalduse kaotust. Mainearendus algab kliendikogemuse juhtimisest ja avaliku arvamuse teadlikust kujundamisest. Äri- ja kontrolliüksused tuvastavad, juhivad ja hindavad pidevalt sisemisi ja välimisi tegureid, mis võivad takistada strateegiliste eesmärkide saavutamist või avaldada negatiivset mõju Kontserni mainele.

OMAVAHENDID JA KAPITAL

Bigbanki suutlikkus riske võtta sõltub tema riskivõimest. Üheks riskivõimet määravaks teguriks on stabiilne kasum. See võimaldab luua tugeva omavahendite baasi, mille abil saab maandada võimalikke riske ja katta (ootamatuid) kahjusid.

Soovitud riskiprofiili reguleerivate reeglite kohaselt on Kontserni valmidus kapitalijuhtimisega seotud riskide võtmiseks „mõõdukas“. Kontsern hoiab kogu aeg kõigi oluliste riskide ja regulatiivsete nõuete täitmiseks piisavat kapitali.

Meetodid, mida Kontsern kasutab omavahendite arvutamisel, on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (kapitalinõuete määrus) ja direktiivis 2013/36/EL krediitdiasutuste tegevuse alustamise tingimuste ning krediitdiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalve kohta (kapitalinõuete direktiiv), nii nagu need on Eesti õigusesse üle võetud.

Kontsern käsitleb omavahenditena regulatiivselt määratletud omavahendeid. Kontserni omavahendite olulisimad komponendid on:

- **Esimese taseme põhiomavahendid (CET1)**, mille koosseisus on:
 - **Sissemakstud aktsiakapital.** Kontserni sissemakstud aktsiakapital on 8000 tuhat eurot.
 - **Kohustuslik reserv.** Vastavalt äriseadustikus esitatud nõudele on Kontsern moodustanud kohustusliku reservkapitali, milles suurus seisuga 31. detsember 2017 oli 800 tuhat eurot.
 - **Eelmiste aastate jaotamata kasum.**

Eelmiste aastate jaotamata kasum on välisaudiitori poolt auditeeritud. Selle puhul on arvestatud kõiki võimalikke makse ja dividendide väljamakseid. Seisuga 31. detsember 2017 oli Kontserni eelmiste aastate jaotamata kasumi suuruseks 86 565 tuhat eurot.

- **Käesoleva majandusaasta kasum**, mille suurus on kontrollinud sõltumatu välisaudiitor finantsinformatsiooni ülevaate käigus (2017: 9 kuud) ja millest on proportsionaalselt maha arvestatud prognoositavad dividendid ning millele on oma loa andud Eesti Finantsinspeksioon.

• Teise taseme omavahendid, sh:

- **Allutatud võlakirjad.** Seisuga 31. detsember 2017 oli Kontsern väljastanud allutatud võlakirju summas 5000 tuhat eurot ja tähtajaga 10 aastat.

Kontsern arvab esimese taseme (CET1) immateriaalsest põhivarast maha eraldised, mida ei ole sõltumatu välisaudiitor finantsinformatsiooni ja muude seaduses määratletud varade kontrollimisel kinnitanud.

Kontsern on lisanud 9 kuu auditeeritud tulu, millest on maha arvatud prognoositavad dividendid proportsionaalselt Finantsinspeksioonilt saadud loale, kogusummas 7298 tuhat eurot esimese taseme põhiomavahenditesse (CET1 capital).

2017. aastal väljastas Kontsern 5000 tuhande euro väärtuses 10-aastase tähtajaga allutatud võlakirju, mis kuuluvad teise taseme (Tier 2) omavahendite alla. Teisi teise taseme (Tier 2) kapitaliinstrumente Kontsernil ei ole.

Seisuga 31. detsember 2017 oli Kontserni omavahendite kogusumma 100 866 tuhat eurot.

	31.12.2017	31.12.2016
Sissemakstud kapitaliinstrumendid	8 000	8 000
Muud reservid	800	800
Eelmiste aastate jaotamata kasum	86 565	78 964
Eelmise aasta muu akumulieeritud koondkasum	674	1 369
Muu immateriaalne vara	-7 471	-4 037
Aktsepteeritav kasum või kahjum	7 298	4 117
Esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimine seoses usaldatavusfiltritega	-	-
Esimese taseme põhiomavahendid	95 866	89 213
Esimese taseme omavahendite summa	95 866	89 213
Teise taseme omavahendite summa	5 000	-
Mahaarvamised	-	-
Omavahendid kokku	100 866	89 213

KOGURISKIPOSITSIOON

Kontserni kasutab koguriskipositsiooni ja üksikute riskipositsioonide arvutamiseks meetodeid, mis on sätestatud kapitalinõuete määruses.

Kontsern kasutab nii riskiga kaalutud vara krediidiriski kui ka operatsiooniriski positsiooni arvutamiseks standardmeetodit.

	31.12.2017	31.12.2016
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod)		
Nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu	483	1 128
Nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu	4 966	5 159
Nõuded äriühingute vastu	33 651	39 543
Jaenõuded	244 071	202 022
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid	4 959	5 277
Makseviivituses olevad riskipositsioonid	16 552	26 297
Muud kirjed	9 014	7 558
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod) kokku	313 696	286 984
Koguriskipositsioon valuutariski puhul (standardmeetod)	-	-
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul (standardmeetod)	100 928	93 585
Koguriskipositsioon krediiväärtuse korrigeerimise puhul (standardmeetod)	-	-
Koguriskipositsioon kokku	414 624	380 569

Omavahendite suhtarvud

	31.12.2017	31.12.2016
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 Capital ratio)	23,1%	23,4%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (T1 Capital ratio)	23,1%	23,4%
Kogumavahendite suhtarv	24,3%	23,4%
Finantsvõimenduse määr	21,0%	22,4%

Kogumavahendite suhtarv on arvutatud Bigbank AS Kontsernile. Kogumavahendite suhtarv emaettevõtja tasandil oli seisuga 31. detsember 2017 23,5% (31. detsember 2016: 21,7%).

Kontserni kogumavahendite koosseis, nende käsitus ja kogumavahendite suhtarvude arvutus vastab kapitalinõuete määrusele.

Kogumavahendite suhtarvu arvutamisel kasutatavas konsolideerimisgrupi määratluses ei ole erinevusi finantsaruannete koostamisel kasutatavast konsolideerimisgrupi määratlusest.

Kõikide riskide positsioonide leidmisel on kasutatud standardmeetodit.

Kehtivad kogumavahendite miinimumnõuded seisuga 31. detsember 2017

	Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	Esimese taseme omavahendite suhtarv	Kogumavahendite suhtarv
Baasnõue	4,5%	6,0%	8,0%
Kapitalisäilitamise puhver	2,5%	2,5%	2,5%
Süsteemse riski puhver	1,0%	1,0%	1,0%
Vastutsüklilise riski puhver	0,0%	0,0%	0,0%
Pillar II (SREP) kapitalinõue	3,9%	5,2%	7,9%
Minimaalne regulatiivne kapitalinõue	8,0%	9,5%	11,5%

Kontsern täidab minimaalset regulatiivset kapitalinõuet.

Kapitalijuhtimine

Kontsern on väikese aktsionäride ringiga ettevõtja. Ettevõtja mõlemad aktsionärid on olnud ettevõttega seotud alates selle asutamisest, omades mõlemad 50% osalust. Aktsionärid omavad pikaajalist nägemust ettevõtja arengust.

Kapitalijuhtimise eesmärgiks on tagada, et Kontsernil on optimaalne varade ja kohustiste struktuur ning alati piisavalt omavahendeid, et katta kõiki olulisi tuvastatud riske ja riskidega seotud tegevusi (kapitali adekvaatsus) ja et Kontsern täidab kõiki kapitali adekvaatsuse nõudeid.

Peamised kapitalijuhtimise meetodid on järjepidev sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine, regulaarne kapitali planeerimine ja kapitali paigutamine.

Peamised kapitalijuhtimise põhimõtted on alljärgnevad:

- kapitali adekvaatsuse tagamine on nii strateegiliste kui ka igapäevaste äriotsuste langetamise ja igapäevase riskijuhtimise lahutamatu osa;
- kõigi oluliste tuvastatud riskide tasemeid ja nende katmiseks vajalikke omavahendeid hinnatakse ja prognoositakse järjepidevalt;
- Kontserni omavahendid peavad olema alati piisavad selleks, et katta kõiki Kontserni jaoks oluliseks hinnatud riske (peavad alati ületama Kontserni riskide kogusummat);
- tulevast omavahendite vajadust hinnatakse (kapitali planeeritakse) järjepidevalt, et kapitaliseerimine oleks mõistlik ja piisav, võttes arvesse täiendavat kapitali vajadust (kavandatud kasv, strateegilised plaanid), dividendipoliitikat ning võimalikke muutusi regulatiivses keskkonnas ja võimalikke majanduslangusi;
- kapitali adekvaatsust hinnatakse nii üksuste kui ka konsolideeritud näitajate alusel;
- Kontsern määratleb tegevuse jätkumiseks vajaliku miinimumkapitali ja soovitud kapitali taseme;
- Kontsern ei võta riski, kui Kontsernil ei ole piisavalt omavahendeid, et katta selle riski realiseerumisest tekkivaid kahjusid.

2017. aastal oli Kontserni eesmärgiks hoida nii Kontsernikuikaemaettevõtjakogumavahendite suhtarvu vähemalt tasemel 20,0%. Seisuga 31. detsember 2017 oli kogumavahendite suhtarv 24,3%, mis on kõrgem kui regulatiivne nõue. Seisuga 31. detsember 2017 oli Kontserni esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 capital ratio) 23,1%. Esimese taseme omavahendite suhtarv (Tier 1 ratio) oli samal tasemel.

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise eesmärgiks on hinnata Kontserni üksikuid riske ja koguriski profiili ning neist tulenevaid

kapitalivajadusi (sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõue). Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet defineeritakse kui kapitali summat, mida on vaja, et katta:

- järgmise 12 kuu vältel kõigi oluliste riskiklasside ettenägematute kahjude riski ja selliste oodatavate kahjude riski, mille katteks moodustatud eraldised ei ole piisavad (välja arvatud juhul, kui kapitalinõuete määrukses või sisekorraeeskirjades on sätestatud teisiti);
- riski alahindamise riski, mis tuleneb mudelites tuvastatud puudustest;
- sisemise juhtimise, sealhulgas sisekontrolli korralduse puudustest ja muudest puudustest tulenevat riski.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõude arvestamisel võrdleb Kontsern omavahendite nõuet võimalike regulatiivsete kapitalipuhvrite nõuetega, mis on mõeldud samade riskide või nende elementide maandamiseks ja ei kehtesta täiendavat omavahendite nõuet riskidele, mis on juba kaetud mõne kapitalipuhvri nõudega.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet kontrollivad ja hindavad järelevalveasutused. Järelevalve ja hindamise tulemusena võivad järelevalveasutused määratleda kapitali taseme, mida Kontsern on kohustatud hoidma üle regulatiivse kapitalinõude taseme, kuni uute juhistega saamiseni (järelevalve ja hindamise tulemusena määratletud kapitalinõue).

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise tulemused kinnitab Kontserni juhatus. Iga-aastase järelevalve ja hindamise lõplikud tulemused esitatakse Kontserni nõukogule.

Eesti Finantsinspektsiooni järelevalve- ja hindamisprotsessi kohaselt oli täiendav (Pillar II) kapitalinõue (kehtiv seisuga 31. detsember 2017) 7,93% koguriskipositsioonist, millest vähemalt 3,88% peaks katma esimese taseme (CET1) põhiomavahendite ja 5,2% esimese taseme (Tier 1) omavahendite arvelt.

LISA 4. NÕUDED PANKADELE JA RAHA EKVIVALENDID

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2017

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hispaania	Rootsi	Kokku
Nõuded keskpankadele	28 189	2 600	-	5 446	-	-	36 235
sh kohustusliku reservi nõue*	1 034	-	-	27	-	-	1 061
sh reservi ülejääk keskpankades	27 155	2 600	-	5 419	-	-	35 174
Nõuded pankadele	4 611	940	603	1 175	1 075	9 543	17 947
Kokku	32 800	3 540	603	6 621	1 075	9 543	54 182
sh raha ekvivalendid kokku	31 766	3 540	603	6 594	1 075	9 543	53 121

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2016

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hispaania	Rootsi	Kokku
Nõuded keskpankadele	19 709	500	-	342	-	-	20 551
sh kohustusliku reservi nõue*	600	-	-	42	-	-	642
sh reservi ülejääk keskpankades	19 109	500	-	300	-	-	19 909
Nõuded pankadele	4 658	698	1 018	504	697	6 807	14 382
Kokku	24 367	1 198	1 018	846	697	6 807	34 933
sh raha ekvivalendid kokku	23 767	1 198	1 018	804	697	6 807	34 291

* Kohustusliku reservi nõuet täidetakse tulenevalt Euroopa Keskpanga määrusest (EÜ) nr 1745/2003, 12. septembrist 2003 kohustuslike reserve kohaldamise kohta (EKP/2003/9). Kohustusliku reservi määraks on 1% kuni 2 aastase tähtajaga kaasatud hoiustest ja laenudest, millest on maha arvestatud lubatud mahaarvamised ning mida täidetakse Euroopa Keskpanga poolt kehtestatud täitmise perioodi keskmisena, hoides vastavat summat eurodes Eesti Pangas TARGET2 kontol.

Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2017	31.12.2016
Nõudmiseni- ja üleöödeposiidid krediitiasutustes	17 447	14 382
Tähtajalised deposiidid krediitiasutustes tähtajaga kuni 1 aasta	500	-
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	35 174	19 909
Raha ja raha ekvivalendid kokku	53 121	34 291

LISA 5. KAUPLEMISE EESMÄRGIL HOITAVAD FINANTSVARAD

	31.12.2017	31.12.2016
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	11 210	14 891
Jaotus emitentide lõikes		
sh riiklikud võlakirjad	3 358	4 277
sh krediitiasutuste võlakirjad	2 718	4 082
sh muude finantsettevõtjate võlakirjad	522	1 241
sh mittefinantsettevõtjate võlakirjad	4 612	5 291
Jaotus valuutade lõikes		
sh EUR (euro)	9 907	14 165
sh SEK (Rootsi kroon)	1 303	726

LISA 6. NÕUDED KLIENTIDELE

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2017

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hispaania	Rootsi	Kokku
Laenunõuded klientidele	66 003	96 958	104 065	70 877	20 107	38 128	396 138
Laenunõuete allahindlused	-2 546	-8 095	-2 902	-1 742	-122	-454	-15 861
Intressinõuded klientidele	2 160	5 170	754	1 590	362	255	10 291
Intressinõuete allahindlused	-1 184	-2 291	-116	-246	-13	-25	-3 875
Statistiline allahindlus	-603	-199	-1 033	-4 012	-1 687	-1 701	-9 235
Kokku	63 830	91 543	100 768	66 467	18 647	36 203	377 458
Piirkonna osakaal	16,9%	24,3%	26,7%	17,6%	4,9%	9,6%	100,0%

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2016

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hispaania	Rootsi	Kokku
Laenunõuded klientidele	61 044	90 433	86 949	66 933	29 970	27 801	363 130
Laenunõuete allahindlused	-4 484	-14 343	-2 727	-1 906	-3 063	-1 176	-27 699
Intressinõuded klientidele	3 861	8 838	979	1 202	1 479	557	16 916
Intressinõuete allahindlused	-2 324	-4 820	-191	-176	-635	-152	-8 298
Statistiline allahindlus	-1 504	-958	-1 692	-3 144	-2 115	-1 911	-11 324
Kokku	56 593	79 150	83 318	62 909	25 636	25 119	332 725
Piirkonna osakaal	17,0%	23,8%	25,0%	18,9%	7,7%	7,6%	100,0%

Laenunõuded klientidele* laenu liikide lõikes

	31.12.2017	31.12.2016
Laen sissetuleku tagatisel	357 099	317 821
Laen käenduse tagatisel	3 043	9 240
Laen kinnisvara tagatisel	35 954	35 784
Laen muu tagatisega	42	285
Laenunõuded klientidele kokku	396 138	363 130

* Laenunõuete tagatiseks oleva kinnisvara õiglane väärtus oli seisuga 31. detsember 2017 44 032 tuhat eurot (31. detsember 2016: 48 795 tuhat eurot).

Laenunõuded klientidele* lepinguvaluutade lõikes

	31.12.2017	31.12.2016
EUR (euro)	358 010	335 329
SEK (Rootsi kroon)	38 128	27 801
Laenunõuded klientidele kokku	396 138	363 130

* Laenunõuded klientidele sisaldavad põhiosa nõudeid.

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2017*

	Aegumata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	Üle 90 päeva	Kokku
Laen sissetuleku tagatisel						
Laenuportfell	290 825	28 064	8 191	5 249	24 770	357 099
Laenu allahindlus	-9 133	-1 235	-607	-480	-12 452	-23 907
Laen käenduse tagatisel						
Laenuportfell	2 241	161	36	38	567	3 043
Laenu allahindlus	-229	-31	-8	-20	-413	-701
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	31 614	2 272	227	86	1 755	35 954
Laenu allahindlus	-338	-23	-2	-1	-121	-485
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	34	4	-	-	4	42
Laenu allahindlus	-	-	-	-	-3	-3
Kokku laenuportfell	324 714	30 501	8 454	5 373	27 096	396 138
Kokku laenu allahindlus	-9 700	-1 289	-617	-501	-12 989	-25 096

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2016*

	Aegumata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	Üle 90 päeva	Kokku
Laen sissetuleku tagatisel						
Laenuportfell	239 726	24 486	7 420	4 297	41 892	317 821
Laenu allahindlus	-10 257	-1 289	-619	-425	-22 846	-35 436
Laen käenduse tagatisel						
Laenuportfell	4 508	1 804	529	235	2 164	9 240
Laenu allahindlus	-311	-85	-24	-9	-1 499	-1 928
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	27 725	3 941	493	762	2 863	35 784
Laenu allahindlus	-633	-99	-16	-16	-876	-1 640
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	248	23	-	-	14	285
Laenu allahindlus	-8	-1	-	-	-10	-19
Kokku laenuportfell	272 207	30 254	8 442	5 294	46 933	363 130
Kokku laenu allahindlus	-11 209	-1 474	-659	-450	-25 231	-39 023

* Ainult laenu põhiosa, ei sisalda intressinõudeid.

LISA 7. LAENUNÕUETE JA FINANTSINVESTEERINGUTE ALLAHINDLUSED

Laenu- ja intressinõuete allahindluse muutus

	2017	2016
Jääk aasta alguses	-47 321	-49 480
Finantsseisundi aruandest väljakantud laenude ja intresside nõuded	50 132	47 152
Laenude ja intresside allahindluse suurendamine	-31 874	-45 391
Kursierinevused	92	398
Jääk aasta lõpus	-28 971	-47 321

Laenunõuete ja finantsinvesteeringute allahindluse kulu

	2017	2016
Finantsseisundi aruandest väljakantud laenude ja intresside laekumine	13 499	19 042
Laenude ja intresside allahindluse suurenemine	-31 874	-45 391
Muude nõuete allahindlus	794	462
Kokku	-17 581	-25 887

Allahindlusekulu vähenemine 2017. aastal tuleneb võlgade sissenõudmisest ja mittetöötavate laenukvaliteedi tõusust ning tulemuslikumast laenude müügist.

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2017

	Laenu- nõuded klientidele	Laenu- nõuete allahindlused	Intressi- nõuded	Intressi- nõuete alla-hindlused	Nõuete alla- hindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	363 421	-11 957	8 068	-2 178	-14 135
Individuaalselt hinnatavad nõuded	32 717	-3 904	2 223	-1 697	-5 601
Statistiline allahindlusreserv	-	-9 235	-	-	-9 235
Kokku	396 138	-25 096	10 291	-3 875	-28 971

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2016

	Laenu- nõuded klientidele	Laenu- nõuete allahindlused	Intressi- nõuded	Intressi- nõuete allahindlused	Nõuete alla- hindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	317 230	-13 315	11 602	-3 324	-16 639
Individuaalselt hinnatavad nõuded	45 900	-14 384	5 314	-4 974	-19 358
Statistiline allahindlusreserv	-	-11 324	-	-	-11 324
Kokku	363 130	-39 023	16 916	-8 298	-47 321

Grupeeritult hinnatavateks nõueteks loetakse kõiki mitteolulise maksumusega homogeenseid nõudeid, mille ajalooline maksekäitumine ning tagatus või muud ühised omadused on sarnased ning mis ei kuulu individuaalsele hindamisele.

Individuaalselt hinnatakse nõudeid äriühingute vastu, samuti nõudeid, mis on suuremad kui 100 000 eurot ja teisi grupeerimata nõudeid.

Statistilisi allahindlusreserve moodustatakse statistilisele andmeanalüüsile või laenude kahjususe arvutustel põhinevale meetodikale tuginedes grupeeritud ehk kollektiivselt hinnatavatele nõuetele, millel puuduvad individuaalse väärtuse languse tunnused.

LISA 8. MUUD NÕUDED

	31.12.2017	31.12.2016
Laekumata sissenõude- ja muud tulud	444	805
Muud laekumata nõuded	2 559	1 001
Laekumata nõuete allahindlus	-228	-503
Kokku	2 775	1 303

LISA 9. ETTEMAKSTUD KULUD JA MAKSUD

	31.12.2017	31.12.2016
Maksude ettemaksed	428	436
Muud ettemakstud kulud	487	984
Kokku	915	1,420

NOTE 10. MATERIAALNE PÕHIVARA

Soetusmaksumus	Maa ja ehitised	Muu	Kokku
Saldo 01.01.2016	3 051	2 709	5 760
Ostetud põhivara	-	1 144	1 144
Müüdud põhivara	-	-84	-84
Mahakantud põhivara	-	-309	-309
Ümberhindlus	7	-	7
Hindamine õiglasesse väärtusesse läbi koondkasumi	223	-	223
Ümberklassifitseerimine*	-267	-	-267
Kursierinevused	-	-2	-2
Saldo 31.12.2016	3 014	3 458	6 472
Saldo 01.01.2017	3 014	3 458	6 472
Ostetud põhivara	-	1 513	1 513
Müüdud põhivara	-	-226	-226
Mahakantud põhivara	-	-1 228	-1 228
Ümberklassifitseerimine *	-1 500	5	-1 495
Saldo 31.12.2017	1 514	3 522	5 036
Kulum			
Kulumi saldo 01.01.2016	-181	-2 190	-2 371
Kulum perioodi jooksul	-86	-329	-415
Müüdud põhivara kulum	-	40	40
Mahakantud kulum	-	306	306
Ümberklassifitseerimine *	267	-	267
Kulumi saldo 31.12.2016	-	-2 173	-2 173
Kulumi saldo 01.01.2017	-	-2 173	-2 173
Kulum perioodi jooksul	-58	-723	-781
Müüdud põhivara kulum	-	165	165
Mahakantud kulum	-	1 203	1 203
Ümberklassifitseerimine *	-	-5	-5
Kursierinevused	-	1	1
Kulumi saldo 31.12.2017	-58	-1 532	-1 590
Jääkväärtus			
Jääkväärtus 01.01.2016	2 870	519	3 389
Jääkväärtus 31.12.2016	3 014	1 285	4 299
Jääkväärtus 31.12.2017	1 456	1 990	3 446

* 2013. aastal muutis Kontsern maa ja ehitiste arvestuspõhimõtteid ja hakkas nende hindamiseks kasutama ümberhindluse meetodit. Ümberhindluse kuupäeva akumuleeritud kulumi saldo elimineeriti ümberhinnatud vara soetusmaksumuse vastu, vt lisa 30. Kuna Tartu kontor kolis 2017. aastal uutesse ruumidesse, siis muutus varem materiaalse põhivara koosseisus kajastatud hoone kasutusotstarve ja see liigitati maa ja ehitiste alt kinnisvarainvesteeringuks summas 1500 tuhat eurot. Muude varade ja immateriaalse põhivara vahel toimus ümberklassifitseerimine summas 5 tuhat eurot.

Kui maa ja ehitiste hindamisel oleks kasutatud soetusmaksumuse meetodit, oleks nende jääkväärtus olnud alljärgnev:

	31.12.2017	31.12.2016
Soetusmaksumus	1 869	2 784
Kulumi saldo	-1 015	-997
Jääkväärtus	854	1 787

LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD

	31.12.2017	31.12.2016
Saldo perioodi alguses	509	797
Müüdud kinnisvarainvesteeringud	-130	-218
Ümberklassifitseerimine*	1 500	-
Kahjum õiglase väärtuse muutusest (lisa 30)	-1	-70
Saldo perioodi lõpus	1 878	509

* 2017. aastal kolis Bigbank uuele rendipinnale Tartus ja rentis oma kontorihoone välja. Kuna hoone kasutusotstarve muutus, liigitati hoone maa ja ehitiste alt ümber kinnisvarainvesteeringuks summas 1500 tuhat eurot.

Kinnisvarainvesteeringute hulka kuuluvad hoone Tartus, maatükid, majad ja korterid, mida kliendid olid algselt pantinud laenu tagatiseks ja mille hiljem Kontsern omandas oksjoni korras.

Aruandeaastal teenis Kontsern kinnisvarainvesteeringutelt renditulu 67 tuhat eurot (2016: 8 tuhat eurot), haldamisega seotud

kulud olid 61 tuhat eurot (2016: 15 tuhat eurot), (vt lisa 25).

Kontsernil ei ole piiranguid oma kinnisvarainvesteeringute realiseerimisel ega lepingulisi kohustusi osta, ehitada või arendada kinnisvarainvesteeringuid või teostada remonti, hooldust ja soetada lisaseadmeid.

LISA 12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

	31.12.2017	31.12.2016
Soetusmaksumus perioodi alguses	5 701	2 919
Ostetud põhivara*	4 036	2 782
sh soetatud immateriaalne põhivara	3 166	2 782
sh kapitaliseeritud tööjõukulud	870	-
Mahakantud põhivara	-529	-
Ümberklassifitseerimine	-5	-
Soetusmaksumus perioodi lõpus	9 203	5 701
Kulum perioodi alguses	-1 664	-1 308
Kulum perioodi jooksul	-601	-356
Mahakantud põhivara kulum	529	-
Ümberklassifitseerimine	5	-
Kulum perioodi lõpus	-1 731	-1 664
Jääkväärtus perioodi alguses	4 037	1 611
Jääkväärtus perioodi lõpus	7 472	4 037

* 2017. aastal toimus ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringute ja immateriaalsete põhivarade vahel summas 5 tuhat eurot, vt lisa 10.

Kontsern on märkimisväärselt suurendanud investeeringuid info- ja pangandustehnoloogia- lahendusse NEST, mille esimene järk võeti kasutusele 2017. aasta juunis. Ostud sisaldavad ka

NEST-i arendamisega vahetult seotud töötajate kapitaliseeritud palga- ja tööjõumaksude kulusid summas 870 tuhat eurot, vt lisa 22.

LISA 13. VÕLGNEVUSED KLIENTIDELE

	31.12.2017	31.12.2016
Tähtajaliste hoiuste jääk	334 819	285 575
Jaotus klienditüübi põhjal		
sh eraisikud	322 754	274 281
sh juriidilised isikud	12 065	11 294
Jaotus valuuta põhjal		
sh EUR (euro)	284 606	251 289
sh SEK (Rootsi kroon)	50 213	34 286
Jaotus lõpptähtaja põhjal		
sh lunastamine 6 kuu jooksul	83 963	64 764
sh lunastamine 6-12 kuu jooksul	89 863	75 610
sh lunastamine 12-18 kuu jooksul	35 499	26 909
sh lunastamine 18-24 kuu jooksul	45 283	39 349
sh lunastamine 24-36 kuu jooksul	15 862	35 312
sh lunastamine 36-48 kuu jooksul	34 504	14 101
sh lunastamine 48+ kuu jooksul	29 845	29 530
Keskmine hoiusesumma	23	22
Kaalutud keskmine intressimäär	1,7%	2,1%
Kaalutud keskmine kestvus lõpptähtajani (kuudes)	19,5	20,6
Kaalutud keskmine lepingu kogukestvus (kuudes)	36,2	39,7

Klientidele pakutavate hoiuste aastaintressi määrad seisuga 31. detsember 2017

Klientidele pakutavate hoiuste intressimäärad sõltuvad riigist, hoiustamisperioodi pikkusest, valuutast, intressi tasumise viisist ja hoiustatava summa suurusest. Pakutavate hoiuste tähtajad jäävad vahemikku 1 kuu kuni 10 aastat. Vastavalt sellele jäävad hoiuseintressid vahemikku 0,3%

- 2,5%. Minimaalse, 1 kuu pikkuse perioodiga hoiust pakutakse Eestis, Lätis, Soomes, Austrias ja Saksamaal. Rootsis on lühimaks võimalikuks perioodiks 6 kuud ja Hollandis 12 kuud. Minimaalseks võimalikuks hoiussummaks on 500 eurot või 10 000 Rootsi krooni.

LISA 14. VÕLAKIRJAD

	31.12.2017	31.12.2016
Allutatud võlakirjade jääk	4 977	-

2017. aasta detsembris emiteeris Bigbank allutatud võlakirju summas 5 000 tuhat eurot, tähtajaga 10 aastat ja fikseeritud intressimääraga 6,5% aastas. Suunatud pakkumine korraldati

koostöös LHV pensionifondidega ja see on kooskõlas panga strateegia ja kasvueesmärkidega.

LISA 15. MUUD KOHUSTISED

	31.12.2017	31.12.2016
Tarnijatele tasumata arved	731	1 354
Võlad töövõtjatele	1 514	1 001
Muud kohustised	2 153	2 428
Kokku muud kohustised	4 398	4 783

LISA 16. ETTEMAKSTUD TULUD JA MAKSUVÕLAD

	31.12.2017	31.12.2016
Tulumaksu võlg (Lisa 28)	170	1 237
Muud maksuvõlad	691	1 098
Ettemaksed klientidelt	368	466
Kokku	1 229	2 801

LISA 17. OMAKAPITAL

AKTSIAKAPITAL

Bigbank AS on aktsiaselts, mille põhikirjajärgseks miinimumkapitali suuruseks on 5113 tuhat eurot ja maksimumkapitali suuruseks 12 782 tuhat eurot. Aktsiakapital koosneb seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 80 000 täielikult

sissemakstud sajaeurose nimiväärtusega lihtaktsiast. Iga aktsia annab aktsionärile ühe hääle, mis annab aktsionärile õiguse osaleda aktsiaseltsi juhtimises ja kasumi jaotamisel ning aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb Emaettevõtjal reservkapitali kanda

vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

MUUD RESERVID

Muude reservide koosseisus kajastatakse:

- Realiseerimata kursivahed. Realiseerimata kursivahedena kajastatakse kursivahesid, mis tekivad Kontserni arvestusvaluutast erinevat arvestusvaluutat kasutavate välismaiste

üksuste finantsaruannete ümberhindamisel Kontserni arvestusvaluutasse.

- Vara ümberhindluse reservis kajastatakse materiaalne põhivara alla kuuluvate maa ja ehitiste ümberhindluse tulemusena bilansilise jääkväärtuse suurenemine.

	31.12.2017	Muutus	31.12.2016	Muutus	31.12.2015
Valuutakursi muutuste reserv	371	204	167	98	69
Vara ümberhindluse reserv	304	-898*	1 202	223	979
Kokku muud reservid	675	-694	1 369	321	1 048

* Kuna Tartu kontor kolis uuele pinnale, siis muutus varem materiaalse põhivarana kajastatud hoone kasutusotstarve ja see liigitati maa ja ehitiste alt ümber kinnisvarainvesteeringuks. Vara ümberhindluse reservi sellega seoses vähendati, vt lisa 10 ja 11.

VABA OMAKAPITAL

Kontserni vaba omakapital seisuga 31. detsember 2017 moodustas 103 771 tuhat eurot (31. detsember 2016: 90 667 tuhat eurot).

DIVIDENDID

Dividende on makstud järgnevalt:

- 2017. aastal 62,50 eurot aktsia kohta, kokku 5000 tuhat eurot;
- 2016. aastal 16,25 eurot aktsia kohta, kokku 1300 tuhat eurot.

LISA 18. INTRESSITULU

	2017	2016
Klientidele antud laenudelt	69 363	68 812
Kauplemiseks hoitavatelt finantsvaradelt	350	371
Hoiustelt	1	27
Muu intressitulu	11	15
Kokku	69 725	69 225

LISA 19. INTRESSIKULU

	2017	2016
Hoiustelt	5 773	5 940
Allutatud võlakirjadelt	3	-
Kokku	5 776	5 940

LISA 20. NETO KASUM/KAHJUM FINANTSTEHINGUTELT

Kasumid ja kahjumid valuutakursi muutustest tulenevad neto avatud välisvaluutaposisioonidest ja valuutavahetustehingutest.

	2017	2016
Valuutakursikahjum	-405	-238
Valuutakursikasum	187	137
Kasum (kahjum) kauplemiseks hoitavatest finantsvaradest	-147	336
Netokasum (kahjum)	-365	235

LISA 21. MUUD TEGEVUSTULUD

	2017	2016
Sissenõudemenetlusega seotud tulud	2 401	3 184
Tulu mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest	28	9
Muud äritulud	277	231
Kokku	2 706	3 424

LISA 22. PALGAKULUD

	2017	2016
Palgakulud	12 223	11 026
Sotsiaalmaksud	3 777	3 411
Tervishoiukulud ja erisoodustused töötajatele (sh maksud)	362	325
Kokku	16 362	14 762

Palgakulud ja nendega seotud maksud moodustasid kokku 17 232 tuhat eurot. See summa sisaldab ka 2017. aastal NEST-i arendamisega seotud kapitaliseeritud palga- ja

tööjõumaksude kulusid, vt lisa 12. Täistööajaga aasta keskmine töötajate arv oli 425 (2016: 415).

LISA 23. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

	2017	2016
Turunduskulud	5 297	6 399
Töökohtadega seotud kulud	1 588	1 348
Muud personaliga seotud kulud	1 130	1 099
Tarkvarakulud	979	613
Muud teenused	399	452
Postikulud	318	311
Kommunikatsioonikulud	569	641
Muud kulud	151	210
Kokku	10 431	11 073

LISA 24. MUUD TEGEVUSKULUD

	2017	2016
Täitemenetluse protsessiga seotud kulud	1 030	1 037
Registrite päringute kulud	1 225	959
Õigusliku reguleerimise kulud	492	417
Kinnisvarainvesteeringute kulu	34	96
Kahjulike lepingute eraldiste ja restruktureerimise provisjon*	535	133
Muud	265	207
Kokku	3 580	2 849

* 2017. aastal kajastas Kontsern restruktureerimise provisjoni summas 144 tuhat eurot. Selle abil soovis Kontsern vähendada kulusid jätkusuutlikul viisil, et muuta oma tegevust tõhusamaks ja töökorraldust Hispaanias lihtsamaks. Restruktureerimiskulu oli seotud töötajate lahkumishüvitistega ja allesjäänud eraldist kavatakse kasutada vastavalt kinnitatud plaanidele 2018. aasta esimesel poolel.

LISA 25. KASUTUSRENT

KONTSERN RENTNIKUNA

Kasutusrendina on kajastatud kontorite rendilepingutest tulenevad rendikulud. Kontoriruumide rendilepinguid võib tühistada 1-kuulise kuni 10-aastase

etteteatamistähtajaga. Kontorite rendilepingud on enamasti katkestatavad ühe- kuni kuuekuulise etteteatamisega. Tähtajalised rendilepingud on pikendatavad turutingimustel.

Rendikulu

	2017	2016
Aruandeaastal tasutud büroopindade rendimaksed	872	611

Katkestamatu kasutusrendi tulevaste maksete miinimumsumma

	31.12.2017	31.12.2016
Bürooruumide tulevaste perioodide rendikulu tähtajalistest rendilepingutest, sh	2 286	866
kuni 1 aasta	556	358
1 kuni 5 aastat	1 060	508
üle 5 aasta	670	-

KONTSERN RENDILEANDJANA

Mittekatkestatavatest rentidest saadaolev tulevikumaksete miinimumsumma

	31.12.2017	31.12.2016
kuni 1 aasta	42	10
1 kuni 5 aastat	96	34

Renditulu- ja kulude kohta vt lisa 11.

LISA 26. PANDITUD VARAD

Koormatud varad tekivad läbi tagatise vastu saadud laenude ja teiste kohustiste. Seisuga 31. detsember 2017 puudusid Kontsernil koormatud positsioonid.

Alljärgnevatel varadele on küll seatud hüpoteegid, kuid seisuga 31. detsember 2017 puudusid Kontsernil antud varadega seotud kohustused:

- Danske Bank AS Eesti filiaali (endine AS Sampo Pank) kasuks kinnistule Rüütli 21/23,

Tartu seatud teise järjekoha hüpoteek summas 671 tuhat eurot.

- AS-i SEB Liising kasuks seatud esimese järjekoha hüpoteek kinnistule Rüütli 21/23, Tartu hüpoteegisummaga 282 tuhat eurot.
- Swedbank AS-i kasuks seatud hüpoteek korteriomandile Tartu mnt 18, Tallinn summas 601 tuhat eurot.
- Swedbank AS-i kasuks seatud hüpoteek korteriomanditele Tartu mnt 18, Tallinn summas 895 tuhat eurot.

LISA 27. POTENTSIAALSED KOHUSTISED

Krediidiliini lepingute kasutamata osa jääk on seisuga 31. detsember 2017 summas 8403 tuhat eurot (31. detsember 2016: 7923 tuhat eurot).

Väljastatud garantiid seisuga 31. detsember 2017 summas on 90 tuhat eurot (31. detsember 2016: 90 tuhat eurot).

Tingimuslik tulumaksukohustis

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017 moodustas 103 701 tuhat eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 10 953 tuhat eurot, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 92 818 tuhat eurot.

Vastavalt Eesti tulumaksuseadusele kehtis 2017. aastal kasumi jaotamisel, sealhulgas dividendidele, maksumäär 20/80, mis tasutakse lisaks makstavatele dividendidele. Dividendide tulumaksu on vähendatud tütarettevõtjatelt saadud dividendide maksumäära võrra ja püsivatele tegevuskohtadele (filiaalid) omistatavate kasumite arvelt.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2017. aasta koondkasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31. detsember 2017.

LISA 28. TULUMAKS

Tulumaksukulu

	2017	2016
Tulumaksu kulu	2 421	2 145
Edasilükkunud tulumaksu muutus	11	3
Tulumaks kokku	2 432	2 148

* 2017. ja 2016. aastal arvestati ülaltoodud tulumaksu Lätis, Leedus ja Soomes teenitud kasumilt.

Kontsern ei ole seisuga 31. detsember 2017 finantsseisundi aruandes kajastanud Hispaania ja Rootsi kasutamata edasikantavatest

maksukahjumitest tekkinud edasilükkunud tulumaksu vara summas 5484 tuhat eurot (31. detsember 2016: 3211 tuhat eurot).

Raamatupidamiskasumi ja tulumaksukulu võrdlus

	2017	2016
Kontserni tulumaksueelne kasum	19 638	13 851
Emaettevõtja tulumaksumäär 0%	-	-
Välisriikide üksuste tulumaks	472	262
Maksuvaba tulu ja maksustatavate kulude mõju	-308	-11
Maksukahjumite lisandumine / edasikantavate maksukahjumite realiseerumine	2 273	1 891
Kajastatud edasilükkunud tulumaksu vara muutus*	11	3
Eelmiste perioodide tulumaksu mõju	-16	3
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaks	2 432	2 148

Kajastatud edasilükkunud tulumaksu vara

	31.12.2017	31.12.2016
Vähenduskõlbulikud ajutised erinevused		
Põhivaralt	-	29
Muudelt kohustistelt (reservid töötajatele)	-	-18
Kokku	-	11

LISA 29. SEOTUD OSAPOOLED

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapooled on:

- Bigbank AS-i aktsionärid;
- Kontserni ettevõtjate juhatuste ja nõukogude liikmed;
- eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased;
- eelnimetatud isikutega seotud ettevõtjad, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtja ärilistele otsustele.

2017. aastal moodustasid Kontserni juhatuse liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 1048 tuhat eurot (2016: 704 tuhat eurot) ning nõukogu liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 70 tuhat eurot (2016: 65 tuhat eurot).

Nii seisuga 31. detsember 2017 kui ka 31. detsember 2016 puudusid Kontsernil nõuded ja kohustised seotud osapooltega.

Kontsern finantseerib Kontserni tütarettevõtjaid ja filiaale pikaajaliste laenudega. Sellised laenud on konsolideeritud finantsaruannetes elimineeritud.

LISA 30. FINANTSVARADE JA -KOHUSTISTE ÕIGLANE VÄÄRTUS

Finantsseisundi aruandes seisuga 31. detsember 2017 kajastatud varade ja kohustiste õiglane väärtus ei erine juhtkonna hinnangul oluliselt nende raamatupidamisväärtusest.

Finantsvarad seisuga 31. detsember	Raamatupidamis- väärtus		Õiglane väärtus	
	2017	2016	2017	2016
Nõuded keskpankadele (Lisa 4)	36 235	20 551	36 235	20 551
Nõuded pankadele (Lisa 4)	17 947	14 382	17 947	14 382
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad (Lisa 5)	11 210	14 891	11 210	14 891
Nõuded klientidele (Lisa 6,7)	377 458	332 725	377 458	332 725
Muud finantsnõuded (Lisa 8)	2 775	1 303	2 775	1 303
Kokku	445 625	383 852	445 625	383 852

Finantsvarad seisuga 31. detsember	Raamatupidamis- väärtus		Õiglane väärtus	
	2017	2016	2017	2016
Võlgnevused klientidele (Lisa 13)	334 819	285 575	334 819	285 575
Allutatud võlakirjad (Lisa 14)	4 977	-	4 977	-
Muud finantskohustised (Lisa 15)	4 398	4 783	4 398	4 783
Kokku	344 194	290 358	344 194	290 358

Allpoolses tabelis on toodud finantsinstrumendid õiglases väärtuses hindamismeetodite järgi. Erinevad tasemed on määratletud järgnevalt:

- identsete varade või kohustiste aktiivsel turul noteeritud hinnad (korrigeerimata) (Tase 1);
- muud sisendid kui taseme 1 noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul jälgitavad kas otse (st kui hinnad) või kaudselt (st on hindadest tuletatud) (Tase 2);
- vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (st on mittejälgitavad sisendid) (Tase 3).

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2017

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglases väärtuses kajastatavad varad				
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad (Lisa 5)	11 210	-	-	11 210
Maa ja ehitised (Lisa 10)	-	-	1 456	1 456
Kinnisvarainvesteeringud (Lisa 11)	-		1 878	1 878
Varad, mille õiglane väärtus on avalikustatud				
Nõuded klientidele (Lisa 6,7)	-	-	377 458	377 458
Muud finantsnõuded (Lisa 8)	-	-	2 775	2 775
Kokku varad	11 210	-	383 567	394 777

Jätkub leheküljel 115

Algus leheküljel 114

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglases väärtuses kajastatavad kohustised				
Kohustised, mille õiglane väärtus on avalikustatud				
Võlgnevused klientidele (Lisa 13)	-	-	334 819	334 819
Allutatud võlakirjad (Lisa 14)	-	-	4 977	4 977
Muud finantskohustised (Lisa 15)	-	-	4 398	4 398
Kokku kohustised	-	-	344 194	344 194

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2016

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglases väärtuses kajastatavad varad				
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad (Lisa 5)	14 891	-	-	14 891
Maa ja ehitised (Lisa 10)	-	-	3 014	3 014
Kinnisvarainvesteeringud (Lisa 11)	-	-	509	509
Varad, mille õiglane väärtus on avalikustatud				
Nõuded klientidele (Lisa 6,7)	-	-	332 725	332 725
Muud finantsnõuded (Lisa 8)	-	-	1 303	1 303
Kokku varad	14 891	-	337 551	352 442
Õiglases väärtuses kajastatavad kohustised				
Kohustised, mille õiglane väärtus on avalikustatud				
Võlgnevused klientidele (Lisa 13)	-	-	285 575	285 575
Muud finantskohustised (Lisa 15)	-	-	4 783	4 783
Kokku kohustised	-	-	290 358	290 358

Tasemete 1 ja 2 vahel ei ole toimunud ei 2017. ega 2016. aastal liikumisi.

Tasemel 3 real „Nõuded klientidele“ summas 337 458 tuhat eurot on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ja vähendades korrigeeritud soetusmaksumust allahindluste võrra, mille väärtus vastab juhtkonna hinnangul antud finantsvarade õiglasele väärtusele. Kontserni nõuded klientidele arvestuspõhimõtted on toodud lisa 1 (vt alalõiku „Finantsvara“) ja lisa 3. Juhtkonna hinnangul kajastab valitud arvestuspõhimõtte nõudeid klientidele õiglases väärtuses.

Tasemel 3 real „Maa ja ehitised“ summas 1456 tuhat eurot hõlmab kinnisvara, mida Kontsern kasutab Tallinnas (vt lisa 10).

Tallinna varad on hinnatud kasutades tulumetodit ja võrdlusmeetodit.

Võrdlusmeetod tähendab, et hindaja hinnangud põhinevad aktiivse turu hindadel, mida on olulises osas korrigeeritud arvestades konkreetse vara erisusi, asukohta või seisundit. Tallinna vara hindamisel on hindaja aluseks võtnud Tallinna kesklinna eluruumide ruutmeetri hinna vahemikus 2319 kuni 2516 eurot.

Diskonteeritud rahavoogude meetodi kohaselt määratakse õiglane väärtus kasutades eeldusi, millist omanikutulu vara eluea jooksul võib teenida ja millised kohustused varal lasuvad, sh väljumishinda ja lõpetavat väärtust. See meetod hõlmab kinnisvaralt laekuvate rahavoogude projektsiooni. Kasutades turu diskontomäära, leitakse laekuvate rahavoogude projektsiooni nüüdisväärtus. Tallinna äriruumide eeldatav

ruutmeetri renditulu kuus on 11 eurot, üüritulu tõusu määr 2%, pikaajaline vakantsus 5%, esimese aasta vakantsus 25% ja diskontomäär 9%.

Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et varade õiglane väärtus ei erineks oluliselt nende bilansilisest väärtusest (vt lisa 1, alalõik „Materiaalne põhivara“ ja „Õiglane väärtus“ ning lisa 2). Juhtkonna hinnangul ei ole õiglane väärtus 2017. aastal muutunud.

Tasemel 3 kajastatud „Kinnisvarainvesteeringud“ summas 1878 tuhat eurot koosnevad Tartus asuvast büroohoonest ning klientide poolt algselt laenu tagatiseks panditud ja hiljem Kontserni poolt oksjonil omandatud maatükkidest, majadest ja korteritest (vt lisa 11). Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses ja juhtkond viib nende hindamisi läbi võrdlusmeetodil.

Tartus asuvat kinnisvarainvesteeringut hinnatakse kulumeetodil (residuaal- ehk jäägimeetod), mille aluseks on vara parim kasutus. Jäägimeetod arvestab kasumit, mida võiks saada, kui olemasolevat kinnisvara arendada ja müüa kortermajana. Tartu vara hindamisel kasutati järgmisi sisendeid: Tartu vanalinna korterite ruutmeetri hind 2200 eurot ja ruutmeetri arenduskulud 698 eurot.

Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et varade õiglane väärtus ei erineks oluliselt nende bilansilisest väärtusest (vt lisa 1, alalõik „Kinnisvarainvesteeringud“ ja „Õiglane väärtus“ ning lisa 2). Juhtkonna hinnangul ei ole õiglane väärtus 2017. aastal muutunud.

LISA 31. PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

		2017	2016
Aruandeaasta puhaskasum	EUR tuh	17 206	11 703
Aktsiate arv aasta alguses	tk	80 000	80 000
Aktsiate arv aasta lõpus	tk	80 000	80 000
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv	tk	80 000	80 000
Puhaskasum aktsia kohta	EUR	215	146

Arvestades, et aktsiate tulu lahustava toimega instrumente 2017. ja 2016. aasta lõpu seisuga

Kontsernil ei olnud, oli lahustatud puhaskasum sama mis tava puhaskasum aktsia kohta

LISA 32. ARUANDEKUUPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

1. jaanuaril 2018 hakkas Kontsern rakendama standardit IFRS 9 „Finantsinstrumendid: liigitamine ja mõõtmine“. Standard asendab suuremat osa rahvusvahelisest raamatupidamisstandardist (IAS) 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“ ning sisaldab uut väärtuse languse mudelit, mis põhineb eeldatavatel krediitkahjumitel. Kontsern korrigeeris oma jaotamata kasumi

algsaldot summas 4 730 tuhat eurot, et kajastada uute väärtuse languse, liigitamise ja mõõtmisega seotud nõuete rakendamise mõju standardi esmakordse rakendamise päeval, vt alalõiku IFRS 9 „Valitsemine ja projektijuhtimine, liigitamine ja mõõtmine, väärtuse langus, riski märkimisväärse suurenemise tunnused, makseviivitus ja maha kandmine ning ülemineku mõju“ lisas 1.

LISA 33. EMAETTEVÕTJA PÕHIARUANDED

Emaettevõtja konsolideerimata põhjaruanded on koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele ja ei vasta

emaettevõtja eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes.

Finantsseisundi aruanne

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Nõuded keskpankadele	36 235	20 551
Nõuded pankadele	17 612	14 108
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	11 210	14 891
Nõuded klientidele	377 152	332 406
Nõuded tütarettevõtjatele	949	1 027
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	579	579
Muud nõuded	2 773	1 295
Ettemakstud kulud ja maksud	887	1 400
Materiaalne põhivara	2 382	1 702
Kinnisvarainvesteeringud	189	312
Immateriaalne põhivara	7 472	4 037
Edasilükkunud tulumaksu vara	-	11
Varad kokku	457 440	392 319
Kohustised		
Võlgnevused klientidele	334 819	285 575
Võlgnevused tütarettevõtjatele	1 865	1 863
Allutatud võlakirjad	4 977	-
Eraldised	667	133
Muud kohustised	4 375	4 762
Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	1 199	2 778
Kohustised kokku	347 902	295 111
Omakapital		
Aktsiakapital	8 000	8 000
Kohustuslik reservkapital	800	800
Muud reservid	638	434
Jaotamata kasum	100 100	87 974
Omakapital kokku	109 538	97 208
Kohustised ja omakapital kokku	457 440	392 319

Koondkasumiaruanne

	2017	2016
Intressitulu	69 755	70 710
Intressikulu	-5 820	-7 854
Neto intressitulu	63 935	62 856
Neto teenustasud	2 685	2 312
Neto kasum/kahjum finantstehingutelt	-365	235
Muud tegevustulud	2 618	3 378
Tulud kokku	68 873	68 781
Palgakulud	-16 060	-14 450
Mitmesugused tegevuskulud	-10 421	-11 069
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 335	-695
Laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused	-17 687	-25 805
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kahjum	-1	-70
Muud tegevuskulud	-3 811	-3 102
Tegevuskulud kokku	-49 315	-55 191
Kasum enne maksustamist	19 558	13 590
Tulumaks	-2 432	-2 140
Aruandeaasta kasum	17 126	11 450
Muu koondkasum (kahjum)		
<i>Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahjumisse</i>		
Realiseerimata kursivahed	204	98
Kokku muu koondkasum, mida võib tulevikus liigitada kasumisse või kahjumisse	204	98
<i>Muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse</i>		
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	6
Kokku muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse	-	6
Aruandeaasta muu koondkasum kokku	204	104
Aruandeaasta koondkasum	17 330	11 554

Rahavoogude aruanne

	2017	2016
Rahavoog äritegevusest		
Laekunud intressid	60 227	60 487
Makstud intressid	-6 416	-5 360
Tasutud palga- ja mitmesugused tegevuskulud	-28 040	-24 991
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud	6 537	6 427
Muud tasutud tegevuskulud ja teenustasud	-5 201	-4 464
Laekunud lootusetud nõuded	20 247	18 546
Laekunud muu vara eest	116	493
Makstud muu vara eest	-95	-622
Väljaantud laenud	-252 226	-219 306
Laenude tagasilaekumised	179 836	157 730
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	-419	-214
Laekumised hoiustamisest	119 367	90 659
Makstud hoiuste lunastamisel	-69 870	-61 018
Kauplemiseks hoitavate finantsvarade muutus	3 858	881
Makstud tulumaks	-3 486	-1 299
Valuutakursi muutuse mõju	-117	-30
Rahavoog äritegevusest kokku	24 318	17 919
Rahavoog investeerimistegevusest		
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	-5 522	-3 405
Laekunud põhivara müügist	85	25
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	115	32
Laekunud tütarettevõtja portfelli soetuse ja ühendamise käigus	-	299
Makstud väärtpaberite soetamisel	-	-713
Laekumised väärtpaberite lunastamisest	-	762
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	-5 322	-3 000
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Laekumised võlakirjaemissioonist	5 000	-
Tasutud muud laenud	-	-8 090
Tasutud dividendid	-5 000	-1 300
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-	-9 390
Valuutakursi muutuse mõju	-227	-147
Raha ja selle ekvivalentide muutus	18 769	5 382
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	34 017	28 635
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	52 786	34 017

Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2017	31.12.2016
Nõudmiseni- ja üleöödeposiidid krediidasutustes	17 112	14 108
Tähtajalised deposiidid krediidasutustes	500	-
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	35 174	19 909
Kokku	52 786	34 017

Omakapitali muutuste aruanne

	Aktsia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2016	8 000	800	330	77 822	86 952
Aruandeaasta kasum	-	-	-	11 450	11 450
Muu koondkahjum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	98	-	98
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	6	-	6
Kokku muu koondkahjum	-	-	104	-	104
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	104	11 450	11 554
Makstud dividendid	-	-	-	-1 300	-1 300
Muud korrigeerimised	-	-	-	2	2
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-1 298	-1 298
Saldo 31.12.2016	8 000	800	434	87 974	97 208
Saldo 01.01.2017	8 000	800	434	87 974	97 208
Aruandeaasta kasum	-	-	-	17 126	17 126
Muu koondkasum (kahjum)					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	204	-	204
Kokku muu koondkasum	-	-	204	-	204
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	204	17 126	17 330
Makstud dividendid	-	-	-	-5 000	-5 000
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-5 000	-5 000
Saldo 31.12.2017	8 000	800	638	100 100	109 538

	31.12.2017	31.12.2016
Konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	109 538	97 208
Tütaretevõtjate aktsiate ja osade:		
bilansiline väärtus	-579	-579
bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	4 287	4 207
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	113 246	100 836

Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud Bigbank AS-i 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Sven Raba Juhatuse esimees	27.02.2018	[allkirjastatud digitaalselt]
Pāvels Gilodo Juhatuse liige	27.02.2018	[allkirjastatud digitaalselt]
Martin Lānts Juhatuse liige	27.02.2018	[allkirjastatud digitaalselt]
Mart Veskimägi Juhatuse liige	27.02.2018	[allkirjastatud digitaalselt]

Ernst & Young Baltic AS

Rävala 4
10143 Tallinn
Eesti
Tel.: +372 611 4610
Faks.: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com

Äriregistri kood 10877299
KMKR: EE 100770654

Ernst & Young Baltic AS

Rävala 4
10143 Tallinn
Estonia
Phone.: +372 611 4610
Fax.: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com

Code of legal entity 10877299
VAT payer code EE 100770654

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE**Bigbank AS aktsionäridele****Arvamus**

Oleme auditeerinud Bigbank AS ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt meie käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust. Järgnevalt on kirjeldatud põhjalikumalt, kuidas konkreetseid asjaolusid auditi kontekstis käsitleti.

Oleme täitnud kõik meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“ kirjeldatud kohustused, k.a alltoodud asjaolude käsitlemisel. Seega teostasime auditi käigus ka auditiprotseduuri vastuseks meie hinnangu kohaselt leitud raamatupidamise aastaaruande olulise väärkajastamise riskidele. Meie poolt teostatud auditiprotseduuride, sh alltoodud asjaolude käsitlemiseks teostatud protseduuride, tulemused on aluseks meie vandeauditori aruandele käesoleva raamatupidamise aastaaruande kohta.

- Klientidele antud laenude allahindlus

Laenude allahindlus on hinnanguline valdkond, kuna krediidikahjude ulatuse kindlakstegemisel toetutakse sedavõrd suures ulatuses juhtkonna hinnangutele, mis sõltuvad kõnealuste laenude ja nõuetega seotud krediidiriskist. Selline hinnang on paratamatult subjektiivne, kuna toetub arvukatele erinevatele teguritele ja eeldustele, mida kasutatakse vajaliku allahindluse arvutamisel selleks, et teha kindlaks ja hinnata allahindlust põhjustanud sündmuseid olukorras, kus kõnealused sündmused ei ole veel makseviivituseni viinud.

Erilist tähelepanu on pööratud uutele või 2017. aastal oluliselt muutunud asjaoludele, nagu olulises summas tähtjaks tasumata laenude müük.

Erinevate modelleerimismeetodite ja eelduste kasutamine võib anda tulemuseks erineva suurusega hinnangu allahindluse osas. Raamatupidamise aastaaruande lisa 3 „Riski- ja kapitalijuhtimine“, lisa 6 „Nõuded klientidele“ ja lisa 7 „Laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused“ annavad klientidele antud laenude allahindlusest täpsema ülevaate. Kuna klientidele antud laenud moodustavad sedavõrd suure osa ettevõtte konsolideeritud varadest (82,2%) ja emaettevõtte konsolideeritud varadest (82,4%) ning nende hindamine on sedavõrd subjektiivne, peame seda üheks auditi peamiseks asjaoluks.

Auditiprotseduuride käigus hindasime muu hulgas ka panga poolt allahindlusele viitavate asjaolude tuvastamisel ning individuaalse ja kogumipõhise allahindluse hindamisel rakendatavat metodoloogiat. Analüüsisime klientidele antud laenude jälgimise ja allahindluse hindamise sisekontrollimehhanismide ülesehitust ja efektiivsust, sh alusandmete ja asjakohaste süsteemide kvaliteeti.

Individuaalselt allahinnatud laenude puhul analüüsisime viimaseid laenusaaajaga seotud arenguid ja väärtuse languse hindamise põhimõtteid ning tuvastasime, kas juhtkonna otsused on olnud laenusaaaja olukorda arvestades asjakohased. Samuti tegime uuesti läbi arvutuskäigu, mida juhtkond allahindluse hindamiseks kasutas. Kontrollisime ka allahindluse arvutamise võtmesisendeid, sh eeldatavaid tulevasi rahavooge ja tagatisvara hindamist. Lisaks lasime juhtkonnal tõestada, et nende hinnangud on ajakohased, vastavad konkreetsete laenusaaajate puhul kasutatavatele strateegiatele ning on eesmärgi saavutamiseks asjakohased.

Kogumipõhiselt allahinnatud laenude puhul analüüsisime panga poolt kasutatud metodoloogiat, sisendeid ja eelduseid ning mudeli valideerimist. Samuti kontrollisime allahindluse mudelites kasutatud sisendandmete täpsust ja täielikkust, võrreldes andmeid kontserni alussüsteemidega ning tehes modelleeritud eraldise leidmiseks kasutatud arvutuskäigu uuesti läbi. Peamiste mudelis kasutatud eelduste puhul palusime juhtkonnal esitada ka objektiivseid tõendeid, mis tõestaksid nende asjakohasust.

Samuti hindasime panga krediidiriski kohta raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsiooni piisavust.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab Bigbank kontserni lühitutvustust, Juhatuse esimehe pöördumist, Tegevusaruannet, Sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruannet ja Hea ühingujuhtimise tava aruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamusi grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Me esitame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, ka avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust, ja seotud kaitsemehhanismide kohta, kui see on rakendatav.

Me määrame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast kindlaks asjaolud, mis olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Me kirjeldame neid asjaolusid vandeauditiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud avalikustada asjaolu kohta infot või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes infot esitada, sest põhjendatult võib eeldada, et selle kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles sellise info esitamise kasu avalikes huvides.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Muud vandeaudiitori aruande nõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 537/2014

Audiitori ametisse nimetamine ja tunnustamine

Aastal 2013 valiti meid omanike otsusega kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi läbiviijaks. Omanike otsust nimetada meid kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi läbiviijaks on uuendatud igal aastal ning audiitorteenuse katkematu osutamise koguperiood on olnud 5 aastat.

Vastavus nõukogule ja auditikomiteele esitatavale täiendavale aruandele

Meie käesolevas aruandes toodud arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 11 osutatud täiendava aruandega kontserni nõukogule ja auditikomiteele, mis on esitatud käesoleva aruandega samal kuupäeval.

Auditivälised teenused

Kinnitame, et meile teadaolevalt on kontsernile osutatud teenused kooskõlas asjakohaste seaduste ja regulatsioonidega ning nende näol ei ole tegemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1 osutatud auditiväliste teenustega.

Auditi käigus ei ole me osutanud ettevõttele ja tema tütarettvõtetele muid teenuseid peale raamatupidamise aastaaruande auditeerimise ja nende teenuste, mis on avalikustatud konsolideeritud majandusaasta aruandes.

Auditi juhtivaudiitor on Olesia Abramova, kes on allkirjastanud ka käesoleva sõltumatu vandeaudiitori aruande.

Tallinn, 28. veebruar 2018

/allkirjastatud digitaalselt/
Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

/allkirjastatud digitaalselt/
Tiina Leif
Vandeaudiitori number 441

Kasumi jaotamise ettepanek

Bigbank AS-i konsolideeritud jaotamata kasum on seisuga 31. detsember 2017:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2017 seisuga

86 565 tuhat eurot

2017. aasta puhaskasum

17 206 tuhat eurot

Kokku jaotamata puhaskasum 31.12.2017 seisuga

103 771 tuhat eurot

Bigbank AS-i juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kasum alljärgnevalt:

1. Dividende maksta (62,50 eurot aktsia kohta)	5 000	tuhat eurot;
2. Eelmiste perioodide jaotamata kasumi koosseisu suunata	12 206	tuhat eurot;
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist on	98 771	tuhat eurot.

Sven Raba

27.02.2018

[allkirjastatud digitaalselt]

Juhatuse esimees

Pāvels Gilodo

27.02.2018

[allkirjastatud digitaalselt]

Juhatuse liige

Martin Lānts

27.02.2018

[allkirjastatud digitaalselt]

Juhatuse liige

Mart Veskimägi

27.02.2018

[allkirjastatud digitaalselt]

Juhatuse liige

